

köse yazıları

Müzik hayatım başladı, korkun benden!

Siz bu satırları okurken, inanmayacaksınız ama, ben bir kayıt stüdyosunda rap yapıyor olacağım!

Albüm yapmıyorum, yanlış anlaşılmasın. O kadar da değil. Zaten "Törkis Kazanova" adlı besteyi Petek Dinçöz kapınca, ben de müzige küstüm bir manada. O, benim çıkış parçam olabilirdi. Kismet.

Dizim başlayacak ya, onun jenerik müziginde bir bölümü benim sesimden dinleyeceksiniz. Melodik söylemeyeceğim, rap yapacağım. Korkmayın yani.

Müziğe olan ilgim, çocukluk yıllarıma dayanır.

O yıllarda her simarık kız çocuğu gibi, eve misafir, es, dost, akraba geldiğinde, onları eğlendirme görevi bana verilirdi.

Sanatçı taklitlerim, gösterimin belkemiğini oluştururdu. Özellikle Nilüfer'den "Görececek göreceksiiiiii" adlı şarkı ve Ajda'dan "Kimler Geldi Kimler Geçti" en çok istek alan parçalarımdı.

Misafir pek eğlenir pek gülerdi, çilginca da alkışlardı. Ben bunu Tanrı vergisi yeteneğime ve gösterinin başarısına yorardım. Ama tahmin edebileceğiniz gibi, asıl eğlence "Kimler geldi, hayatımdan kimler geçti" sözleriyle başlayan bir

parçanın dört yaşında, göbekli ve ponponlu çoraplı bir kız çocuğu tarafından "en hisli duygularla" okunmasıydı.

İlkokul hayatım boyunca, sınıfın en çalışkan öğrencilerinden biri olarak, okula gelen müfettisleri dumur, öğretmenimi rezil ettim!

Müfettis: Sen, mavi gözlü, kalk bakalım...

Öğretmen: Gülse en başarılı öğrencilerimizden, müfettis bey, hem de sınıf başkanı.

Müfettis: Aferin. Büyüyünce ne olacaksın? Mühendis mi? Doktor mu? Avukat mi?

Gülse: Sarkici!

Neyse ki ön sıradaydım oturan ve yine iyi bir öğrenci olan Serap da dansöz olmak istiyordu. Oradan kurtarıyorduk.

Sanat müziği denemem

Müzik defterini tamamen kapatmış, kalbime gömmüştüm.

Ta ki...

köse yazilari

Müzik hayatim basladi, korkun benden!

Siz bu satirlari okurken, inanmayacaksiniz ama, ben bir kayıt stüdyosunda rap yapıyor olacağım!

Albüm yapmıyorum, yanlış anlaşılmasın. O kadar da değil. Zaten "Törkis Kazanova" adlı besteyi Petek Dinçöz kapınca, ben de müziğe küstüm bir manada. O, benim çıkış parçam olabilirdi. Kismet.

Dizim başlayacak ya, onun jenerik müziğinde bir bölümü benim sesimden dinleyeceksiniz. Melodik söylemeyeceğim, rap yapacağım. Korkmayın yani.

Müziğe olan ilgim, çocukluk yıllarıma dayanır.

O yıllarda her simarık kız çocuğu gibi, eve misafir, es, dost, akraba geldiğinde, onları eğlendirme görevi bana verilirdi.

Sanatçı taklitlerim, gösterimin belkemigini oluştururdu. Özellikle Nilüfer'den "Göreceek göreceeksiiiiin" adlı şarkı ve Ajda'dan "Kimler Geldi Kimler Geçti" en çok istek alan parçalarımdı.

Misafir pek eğlenir pek gülerdi, çilginca da alkışlardı. Ben bunu Tanrı vergisi yeteneğime ve gösterinin başarısına yorardım. Ama tahmin edebileceğiniz gibi, asıl eğlence "Kimler geldi, hayatımdan kimler geçti"

sözleriyle başlayan bir

parçanın dört yasında, göbekli ve ponponlu çoraplı bir kız çocuğu tarafından "en hisli duygularla" okunmasıydı.

İlkokul hayatım boyunca, sınıfın en çalışkan öğrencilerinden biri olarak, okula gelen müfettisleri dumur, öğretmenimi rezil ettim!

Müfettis: Sen, mavi gözlü, kalk bakalım...

Öğretmen: Gülse en başarılı öğrencilerimizden, müfettis bey, hem de sınıf başkanı.

Müfettis: Aferin. Büyüyünce ne olacaksın? Mühendis mi? Doktor mu? Avukat mi?

Gülse: Sarkici!

Neyse ki ön sıramda oturan ve yine iyi bir öğrenci olan Serap da dansöz olmak istiyordu. Oradan kurtarıyorduk.

Sanat müziği denemem

Müzik defterini tamamen kapatmış, kalbime gömmüştüm.

Ta ki...

Geçen yıl, g.a.g.'in ellinci programini kutladigimiz o anlamlı güne kadar.

Sov dünyası böyledir iste sevgili okuyucular. Her an her şey olabilir. Saniyordum ki, g.a.g. korosu esprisini playback falan hallededeceğiz.

Ben ne bileyim canlı Türk sanat müziği icra edeceğimi!

Hayır, hadi biz anıra anıra gülüp eğleniyoruz, sazlara yazık değil mi?

Adamlar profesyonel müzisyen. Keman, darbuka, kanun manun, ne varsa kapıp gelmişler.

Bana da kabarık saçlar yapmışlar, simli bir makyaj, kırmızı ruj, ancak kıyafet kot tıört. Sarkiyi böyle kaydedeceğiz, sonra giyinip çekeceğiz.

Ebru Gündes'in konser öncesi hâli tadmdayım.

O hâlimle adamların yanına gittim'. Saz ekibi, tam olarak g.a.g.'m hedef kitlesi değil tabii. Zaten geceleri çalıştıklarından, "A, iste bu g.a.g.'daki kadın, komedyen yani, hihihohoh"

gibi bir tepki olmadı. Daha ziyade, tam da korktuğum gibi, "Solist hanım böyle buyursun, La minör'den mi girelim?" biçiminde gergin dakikalar yasattılar bana.

"Ben aslında sarkici değilim, komedyenim, dalgamızı geçeceğiz" falan diyorum, kimse beni dinlemiyor.

Viski için, ses açılır

Daha yaşlı ve olgun görünen kemancıyı yakalayıp dedim ki: "Benim sesim kötüdür, siz bana katilin, arada kaynayayım bari." Bilgelik dolu gözleriyle bana baktı ve dedi ki: "Kötü ses yoktur hanımefendi.

Herkes güzel sesli doğar. Önemli olan sesi eğitmektir. Bir iki deneme yapalım, bakın siz de inanamayacaksınız ne güzel okuduğunuza!"

O gazla, demisim ki: "La minör'ü falan bosverin, girin, ben size yetisirim!"

Sarki da Türk musikisinin en zor eserlerinden biri: "Dönülmez Akşamın Ufkundayız" adlı seğah eser.

Beste Münir Nurettin Selçuk, söz Yahya Kemal Beyatlı, solist Gülse Birsell!

Daha ilk denemede, ki ben gerçekten ruhumu katarak söylediğime inanıyorum, saz arkadaşlarım dediler ki: "Viski getirtelim sete, sesinizi hemen açar!"

Prodüksiyon çalıştı. Üç dakika sonra viskimi içmiş ve sesimden bir Muazzez Abacı tınısı beklentisi içine girmistim.

Dönülmez Aksamin Ufkundayız, benim yorumumla post-modern bir biçim kazandı. Neden sonra fark ettim ki, saz arkadaşlarım viskiden götürüp duruyorlar. Kalbime bir bıçak gibi saplanan acıyla, gerçeği kavradım: Sazlar sesime tahammül edebilmek için viski istetmişlerdi!

Keman çalan iyi niyetli amca, hâlâ umudu kesmemiş. Bir yandan çalarken, bir yandan kâh cesaret veren, kâh acir gözlerle bana bakıp tempo veriyor. Ben, viskinin de etkisiyle, döktürdüğümü

düşünüyorum ama, bir tane genç kanuni var, o arada, "Öffff" diye fenalık geçiriyor. Bu sefer bende

"Acaba Muazzez Abacı kadar iyi değil miyim?" süpheleri uyanıyor!

Üçüncü denemede sesim kısıldı. "Diyaframdan söylemedi-niz mi?" gibi bir şeyler gevelediler. Diyafram nerede bilsem, şimdiye kadar Ebru Gündes olurum, sen ne diyorsun?

Sazlar yıprandı ama o programda hem biz hem g.a.g. seyircisi pek eğlendik.

Simdiyse kayıt teknolojisinin nimetlerinden yararlanmaya gidiyorum.

Belki de tür yanlışti. Belki de çağlayan gibi sesim Türk musikisine değil, rap'e daha uygun.

Göreceğiz bakalım...

Türkiye'nin "esortman" sevgisi!

Hiçbir giysi bu kadar rahat ve çok amaçlı olmadı. Hiçbir giysi bir milletin genlerine bu kadar iyi uyum sağlamadı. Ve hiçbir giysi beni benden bu kadar almadı!

Her şey o perşembe günü başladı.

Zannedirim geçen sene bahar aylarındaydı.

g.a.g.'in çekim günlerinden biriydi ve ben her zamanki gibi, kotumu tıörtümü, çizmelerimi giymiş, evden çıkmak üzereydim.

Birden kendimi yorgun hissettim galiba. "Nasıl olsa stüdyoya girer girmez üstümü değiştirip süsleneceğim" diye düşündüm ve içgüdüsel olarak, giyecek daha rahat bir şeyler aradım. Mesela bir esofman takım.

Beni biraz tanıyanlar sporla aramın iyi olmadığını, hatta hiç aram maram olmadığını bilirler. Hayatımda kendime en son aldığım spor giysisi, 1988 yılında aniden aerobige başlamaya karar verip edindiğim siyah tayt, siyah mayo ve sarı tozluklardır.

Söyle bir aile düşünün: Agabey eski milli voleybolcu, zamanında Galatasaray'ın takım kaptanı, abla eski milli basket-

bolcu, üstelik bana göre 10 santim dezavantajlı olmasına rağmen...

Ve kardesleri, bendeniz!

Aerobik kiyafetim disinda bir de yine ayni yillardan kalma, agabeyimin son bir umutla hediye ettigi tenis ayakkabilariyla tenis etegi vardir. Hâlâ saklarim. Tenis hayatim da üç ay sürmüstü bu arada. Mecburi piyano dersi gibi bir seydi benim için.

Spor yoksa esofman da yok

Böyle bir insanin neden esofmani olsun? Hangi sporu yapip terledin de, terin sogumasin diye üzerine esofman giydin?

Ne var ki Türkiye'deki esofman, daha dogrusu "esortman" kültüründen haberim yoktu o günlerde.

Türk vatandasi, esofmana "esortman" der. Zannederim "sort" takisi genelde spor kiyafetleri çagristirdigindandir bu. Zaten tisört yerine de "tisört" denir. Hani sortun üzerine giyilen giysi manasinda!

Alakasi yoktur tabii. Tipki "sweats-hirt"ün de aslinda süet olmamasi gibi.

Uzatmayalim. O gün, çekime giderken, kimbilir ne zamandan kalma bir Adidas esofman alti buluverdim.

Üzerine de bir "süetsört"!

Aman Allahim o ne rahatlikti öyle. Çekimde hikâyeleri alelacele anlattim ki, bir an önce "esortmanima"

kavusayim!

Eve ayni kiyafetle döndüm. Ayni kiyafetle yemege oturdum, televizyonun karsisindaki kanepeye yattim.

Hayat buymus yahu! Yataga da öyle girecektim ki sicak gelir diye vazgeçtim.

Türk esofmansiz olmaz

Türk ailesinde esofmanin önemli bir yeri vardir. Oysa bizim aile robdösambr-sabahlik ailesiydi.

Kahvaltiya kadar her-

kes giyinmis olur ve yatana kadar da öyle giyinik dolasirlardi. Her kültür aileden gelir tabii. Ben de bu yüzden, esofman zevkinden bu yasa kadar mahrum kaldigimi idrak ettim ve arayi kapatmaya karar verdim.

Ertesi gün gidip kendime rengârenk birkaç esofman alti aldim. Evde oldugum günler lüzumsuzca iki dirhem bir çekirdek giyinmektense, bunlarla dolasacaktim.

Yillarca moda dergisi çikaran bir iskadini olarak sabah kalkip sik giyinmek zorundaydim.

Oysa bu televizyon isinde hiç kiyafet almasaniz da oluyor! Çekimden çekime git. Aralarda da evde oturup yazi yaz. Hele simdi dizi de basliyor. Haftada dört gün çekim ediyor.

Tam esofmanlik!

Böylece koleksiyonum da yavas yavas gelisti. Begendigim esofmanlarin birkaç rengini almaya basladim.

Yazlik ayri, ba-harlik kadife ayri, kislik polar ayri. Kimi sadece alt, kimisi takım. Siyahlar, pembeler, kirmizilar. Yanlari seritliler, fermuar-lilar, sirti file olanlar...

Türk esofmanlari baskadir tabii. Su ev kadinlarinin giydikleri hani. Bir kere sporla uzaktan yakindan alakalari yoktur bunlarin. "Aabiye" modellerdir. Kadife üzerine payet islemeler, vatkalalar, fiyonklar, üzerine takilarla falan tamamlanir. Altina, bir de simli, dolgu topuk terlik, bitti. Ister evde fasulye ayikla, ister komsuya git, ister mantonu geçir çarsiya pazara çik. Çok amaçli yani.

Esofman Türk insaninin genlerine de daha uygun bir giysidir. Dikkat edin, iki üç kusak öncesi Osmanli oldugu için, takım elbiseler igreti durur bizim adamlarin üzerinde. Salvarla, kaftanla, cübbeyle gezmis dedeleri ne de olsa. Mesela kadinlarimiz da terlikle çok rahat eder. Yazlik terlikler moda oldugunda en çok uyan ülke Türkiye olmustur herhalde.

Esofman da salvar benzerligiyle vatandasi çok mutlu eder. Mesela beni!

Döpiyes, blucin, elbise hayatim bitmistir. Gündüzleri esof-

mandan baska bir sey giymeyi düşünmüyorum. Tamamen bagimli oldum.

Hele bugün bir de buz mavisi kadife aldım ki. Hatta su anda üzerimde...

Metroseksüeller "lahmacun kulübü"ne karsi!

Metroseksüelleri kiskanmayin kardesim. Evet manikür yaptiriyorlar, evet alisverise vakit harciyorlar, evet cilt bakimina gidiyorlar. Ve evet, güzel kadinlari onlar kapiyor. Çalışin, sizin de olur.

Bir metroseksüeldir gidiyor.

İki günün birinde, bir dergiden arayip fikir aliyorlar: "Met-roseksüel erkekler hakkında ne düşünüyorsunuz?", "Türk metroseksüelleri sizce kim?", "Gözlemlerinize göre metro-seksüel erkekler nerelere takiliyor?"

"Gözlemci"yim ya ben. Gittigim yerlerde gözümü dikip öteki masalara bakacagim sanki. "Hmm, bak su herif kesin metroseksüel, yoksa niye kol düğmesi taksin. Demek ki bu kebabçıya metroseksüeller de takiliyor, bir dergiden sorarlarsa söylerim" diye.

Bu sorulari genellikle "Efendim? Duyamiyorum. Dizi çeki-mindeyim, iyi günler" seklinde

yanitliyorum.

Bir kere laf sakat! Bizde bir kelimenin içinde seksüel mek-süel geçiyorsa, insanların aklına hemen bir sapıklık gelir. "Metroseksüel misiniz?" sorusunu bir Türk erkeğine sormak için mangal gibi yürek lazımdır.

Zaten onun için benim gibi kadınlara sorup duruyorlar.

Ne metroseksüeli? Biz Antepliyiz!

"Metroseksüel misiniz?"e, klasik Türk erkeğinin vereceği en ilimli cevap, "Sen ne diyorsun kardeees, biz Antepliyiz!" falan gibi bir şeydir.

Oysa nedir metroseksüel? Tiras olan, saçına basına özen gösteren, nazık, havali, bakimli, eğitilmiş, hoş erkek. Ve de asla seksüel bir sapma olmadan. Hatta çok çapkın bile olabilir. Kendisine kalmış.

Kadın ruhundan anlayan, futboldan başka ilgi alanları olan, hediye seçmesini, jestler yapmasını, dinlemesini bilen erkektir metroseksüel.

Fakat bildiğiniz gibi, ülkemizde yukarıda anlattığım erkeklerden pek fazla yoktur. Olanlar da avam bir tabirle, karaborsadadırlar.

Oysa öteki grup, yani diş fırçalamayı, diş alıp deodoran kullanmayı vakit kaybı olarak gören, sinemaya gitmek yerine, evde göbегini kasiyarak, esofmanla maç seyretmeyi tercih eden, çocuklğundan beri saç

kesimini değıstirmemiş, genel olarak parfüm yerine sigara kokan, beslenme düzenini lahmacun üzerine kurmuş arkadaşlar, elbette ki, metroseksüeller-den nefret edeceklerdir.

Sebeğ açıktır: Kadınlar metroseksüellerin pesindedir ve "lahmacun kulübü" olarak isimlendirebileceğim diğere grup, genel olarak havasını almaktadır!

(Yanlış anlaşılmasın, lahmacun, çok sevdiğimiz, beslenmemizin temel taşlarını oluşturan gıdalardan biridir!

Ben bir yaşam tarzından bahsediyorum. Ayriyeten Antepلیلere sevgiler!) "Metroseksüel" kelimesini, müstehzi bir gülüşle, sanki hafiften gay bir içeriğı, bir saibesi varmışçasına kullananlar da, dikkat edin, lahmacun kulübünün açık veya gizli üyeleridir.

Lahmacun kulübünün oyununa gelmeyiz!

Güya metroseksüellere çamur atılacak da izi kalacak, biz

de kadınlar olarak diyeceğiz ki, "Ayy, en iyisi sigara ve soğan kokan, haftada bir gömlek değıstiren, göbekli, zevksiz, tiras olmayan, kitap okumayan, kaba bir adam bulayım da, 'metroseksüel' diye dalga geçmesinler!"

Lahmacun kulübü, size sesleniyorum! "O da metroseksüel", "Bunun için de metroseksüel diyol-lar!"

gibilerinden bir "Havali erkekleri karalama operasyonu", bir "cadi avi" yürütüyorsunuz, farkındayız!

Bu ayaklan yemedigimiz gibi, ideal erkege de bir isim bulmus oldunuz, sag olun, var olun. Bundan sonra kizlar "Hayalimdeki erkek, kumral, uzun boylu, nazik, basarili, esprili, se-vecen..." falan diye uzun uzun anlatmak yerine "Kumral, metroseksüel" diyecekler ve bitecek.

Metroseksüeller, bembeyaz disleriyle siritarak güzel kadinlari kapmaya devam edecekler.

Ve bu esnada siz, yalniz basiniza, gazete kâgidinin üzerinde soganli lahmacun yiyor olacaksınız!

Hani söyleyeyim dedim. Belki içinizde hâlâ kurtarilabile-cek olanlar vardir diye...

For those ofyou who don't know, metrosexual is ihe nevv catchph-rasefor those guys who youjust can't explain — nice, good looking, well-dressed, educated and straight.

On derste "ödül töreni adabi"!

Belki bir gün isinize yarar. Her duruma hazirlikli olmak lazim. O gün geldiginde "Aman plaket düstü,"

yok efendim "Konusmami sasirdim" falan istemem! Yaziyoruz, oturun okuyun.

Arada okuyucuya, seyirciye duyurmak lazim ki, dogru adreste olduklarini hissetsinler.

Efendim bir iki hafta önce Özel Radyo ve Televizyon Yayıncıları Derneği'nin düzenlediği "Yilin En İyileri" araştırmasının sonucunda, g.a.g., degerli halkimizin oylariyla, "En iyi eglence programi" ödülünü

aldi!

Geçen sene de ayni ödülü biz almistik, ayiptir söylemesi. Mutluyuz, gururluyuz! Son programda da, yani çarsamba gecesi, gecenin on ikisinde nefis bir de rating çakmisiz ki, diziler arayip bulamiyor. "Sag oluuuun" demek istiyorum bu vesileyle!

Geçtigimiz günlerde benim için çok manali bir ödül töreni vardi.

g.a.g. programini sadece iki senedir yapıyoruz.

Oysa on iki yıldır gazeteciyim!

Ve geçtigimiz hafta, hayatimin ilk gazetecilik ödülünü al-

dim. Kabatas Lisesi ve Kabataslılar Derneği internet oylari ve öğrenci anketleri sonucunda, beni

"2003'ün En İyi Kadın Gazetecisi" seçmişler.

Ödül törenine gittigimde öğrendim ki, erkek gazeteci kategorisinde de Hasan Pulur ödül almış. Nasıl ezildim anlatamam! Bir de Magazin Gazetecileri Ödülü alınca, bu yazıyı yazmak zorunlu hâle geldi.

Ödül törenlerinin güzel yanları: Gurur, mutluluk, cosku.

Ödül törenlerinin zor yanları: Kalabalık önüne çıkıp "olgun" konuşma yapma mecburiyeti. Gerçekten, bakın, delikanlı gibi konuşalım, insan ödül aldıysa, içinden gelen konuşma su oluyor: "Evet, gerçekten süperim, haklısınız. Bunu çoktan hak etmişim. Kiskanınlar çatlasın. Elementeremis, kem gözlere sis!

Kategorideki diğer adaylara da buradan 'nanik' yapmak istiyorum, izninizle. Medya mensupları, çekin arkadaşlar, duymayan kalmayın. Ödül aldım bea. En büyük benim! Heyt beaaaaa!"

İnsan psikolojisi budur kardesim!

Ama maalesef çıkıp söyle seyle söylemen gerekir: "Kategorideki diğer arkadaşlarla yarışmak, zaten başlı başına bir gurur. Bu ödül hepimizin. Ayrıca bu ödül aslında ekibimin. Ben bir hiçim. Beni buna layık gördünüz ya, siz benden daha büyüksünüz. 2004 güzel olsun, el ele tutuşup dans edelim. Dünya barışı olsun, falan fesmekan..." E ne anladım ben ödül coskusundan? Oldu olacak, bir cübbe edinip, dağ başında çile çekmeye falan gidelim.

Ödül alma trafiğinin asla net olmayışı: Sahneye çıktın. Ne yapacaksın? Önce tesekkür mü? Yoksa önce ödülü alıp, sonra konuşma mı yapacaksın? Ödülü veren adamın konuşması nereye sikişecek? Peki gazetecilere poz verme faslı konuşmadan önce mi sonra mı? Her zaman karışır, Oscar töreninde bile, her zaman sahnede bir arbede olur. Sinir bir durumdur.

Plaketin sürekli kutunun içine düşmesi: Yahu kim icat etmiş bu "plaket" denen şeyi? Güya kutu açılacak, plaket kutu-

nun kapagina dayanıp duracak, sonra eve götürünce de, tozlanmasın, ne bileyim yer tutmasın diye, plaketi yatirip, kutunun içinde saklayacaksın. Olmuyor isteee! Tam konuşma yaparken plaket yativeriyor kutunun içine. Hatta bazen ödülü alırken oluyor bu. Kaldırıp düzeltiyorsun, bu sefer durmuyor, yere düşer gibi oluyor. Kapalı tutsan ödül görünmüyor. Plaketi dengede tutacağım diye, gerginlikten lafını unutuyor insan. Kim bakıyor yahu bu plaket işlerine?

Sevgili okuyucularım, yukarıdaki üç sik da çarsamba günü basıma geldi.

Ancak ben yine de, ödül törenlerine zevkten dört köşe gidip, plaketleri almaya devam edeceğim. Layık görenlere tesekkürler.

Kategorideki diğer arkadaşlar, sizinle yarışmak büyük gururdu. Dünya barışı, vesaire, vesaire...

Neden yağlı yiyecekler daha lezzetli?

Bilim başka şey yalla. İnsan aydınlanıyor, kavriyor, hayatın anlamını çözüyor. Sadece bu kadar mı?

Karakterinde bir tuhaflık bulunmadığını, genlerinin kurbanı olduğunu öğrenerek, kendisiyle barışıyor!

Teorimin dogru oldugunu biliyordum!

Bir belgesel seyrettim ve hayatim degisti.

Evet sevgili okuyucular, o hiç dizi mizi seyretmeyip, Tele-vole'lere kizip, sadece belgesel seyreden entel Türk var ya, iste o benim!

Yalan tabii. Ama gerçekten büyük zevk aldım izlerken.

"Human Instinct"ten, yani insan dogasini konu alan "İçgüdü" belgeselinden söz ediyorum.

Gerçekten aydınlandım. Kendimle ilgili birçok cevap aldım. Size de tavsiye ederim. Mesela, yazıya giriş cümlemden bahsederseniz.

Neden patates kızartması, iskender kebab, kaymaklı kadayıf falan haslanmış kabaktan daha lezzetlidir?

Ha? Size soruyorum? Obur musunuz? Sağlıksız misiniz? Hayır efendim. Sadece içgüdülerinize göre hareket ediyorsunuz.

Yağlı yiyen kazanır!

İnsanoğlunun varoluşundan itibaren, güçsüzlerin yok olup, güçlülerin kalması süresince, bin yıllar boyu, yüksek ka-

lorili, yağlı yiyecekleri tercih edenler, yani "kebabçılar, tatlıcılar" hayatta kalmışlar. Çünkü diğerleri, hani enginar mengi-nar sevenler, vücutlarında yağ depolayamadıkları için, kitlikler sırasında ölüp gitmişler.

Yani hepimiz, yağlı seven oburların torunlarıyız ve bunun için bugünlere gelebildik.

Hos, bundan sonrası için doktorlar tam tersini söylüyor, o da ayrı. Yine de artık kaymaklı kadayıf yerken daha az vicdan azabı duyacağım. Genetik iste kardesim! Hem yarın öbür gün bir kitlik, bir şey olur, insan neslini biz devam etti-

— ririz falan...

Hanımlar, kalça bölgenizde biriken fazla kilolarınız canınızı mi sikiyor? Hiç üzülmeyin, "İçgüdü" belgeselini seyredin!

Basenlere takmayın, cazibe isareti!

Hani o bayıldığımız Kate Moss'lar, efendim, siska mankenler var ya. Onları hiçbir erkek beğenmiyor farkında değiller! Neden? Çünkü erkekler, birlikte olacakları kadınları seçerken içgüdüsel olarak, ince belli, ama geniş kalçalı olanları tercih ediyorlar. Çünkü bin yıllar, öyle kadınların daha doğurgan olduğunu gösteriyor. Onun için basenlere takılmayın, yemenize bakın!

Es seçerken baska bir ilginç durum daha varmis genlerimize yazili olan. Newcastle Üniversitesi'nde yapılan bir arastirmada, bir grup kadından üç gün boyunca ayni tisörtü giymeleri istenmis. Sonra da bu tisörtler farkli erkek deneklere koklatilmis ve hangisinin en güzel koktugunu düsündüklerini söylemeleri istenmis.

Yüzde yüze yakin bir oranla, erkekler, kendi bagisiklik sistemlerinden en farkli olan sisteme sahip kadinlarin tisörtünü seçmisler. Çünkü farkli bagisiklik sistemlerine sahip anne babadan olan çocuklar, hastalıklara karsi daha dirençli olurlarmis ve insanoglu farkinda olmadan, nesillerin gelisimi için, bu seçimi yaparmis.

Üç gün boyunca giyilmis yüzlerce tisörtü koklamak zorunda birakilan erkek deneklere ne kadar para ödendigi arastirmada yazmiyor! Ama ben merak ettim.

Böyleyim iste, abuk subuk seylere takiliyorum. Sivriyim. Ama benim hatam degil.

Küçük çocuk yaramaz, büyük çocuk uslu!

Efendim, ben ailenin küçük cocuguyum.

Açikliyorum. "Içgüdü" belgeselinin "Kazanma Hirsi" bölümünde söyle deniyor: "Çocukken, hayatın ilk yarisi olarak,

en faydali kaynak, yani anne babanın ilgisi için kardeslerimizle yarisiriz."

Bu yarista gözlemlenen de suymus: Küçük çocuklar bunu, çiglik atma, asiri hareketler, yaramazlik, soytarilikla basarmaya çalisirken, agabey ve ablalari da silah olarak "Sabirle beklemek, uslu olmak, yardim etmek veya sevdiğini söylemek" gibi taktikler kullaniyorlarmis. Bunu tamamlayan bir arastirmada da, ilk dogan cocugun radikal düsünceli, çilgin, yenilikçi olmasinin, küçük kardeslerine göre daha düşük bir ihtimal oldugu bulunmus.

Böylece benim niye kafadan kontak, agabey ve ablaminsa niye akli basinda, sakın, dogru düzgün insanlar oldugu da ortaya çikiyor! Her seyın basi bilim vallahi.

NTV'de yayınlanan "Içgüdü" sayesinde kendimle baristim diyebilirim!

Siz de seyredin, sonra beni hatirlarsiniz.

Bakin orijinal internet sitesinin adresini de veriyorum burada:

<http://www.bbc.co.uk/science/humanbody/tv/huma-ninstinet/>

Eh, bu köse yazısında verdigim hizmet de, benim, baska insanlara yardim içgüdümün bir göstergesidir.

Ki, bu konu internet sitesinde var.

Bir bakın bakalım.

Tek mi, çift mi?

Yine yer yerinden oynuyor.

Savas mavas degil bahsettigim, Sevgililer Günü!

Belki bu sene unutulur da, su sinir kirmizi kalpli esyalarla, "I love you'larla süslü ivir zivirle, afrodisyak oldugunu iddia eden mönülerle, çikolatalarla, güllerle muhatap olmayiz diye ümit ettim. Ama bosuna!

Isin cilki çikmis bir kere. Son üç yüz yıldır birbirinin gözünün içine bakmamis kari kocalar, iliskileri okul çikisi sapirda-ta sapirdata hamburger yemekten ibaret ergenler, herkes Sevgililer Günü programi pesinde.

Yilbasından beter.

Restoranlarda simdiden yer yok, kulüpler tiklim tiklim, barlar hincahinç.

Neyi kutluyorsunuz kardesim?

Yaptiginiz sey, dünya var oldugundan beri yapiliyor! Özel bir yetenek, sonradan öğrenilen bir beceri gerektirmiyor ki. Bildigin hormon, herkeste var!

Dünyalılar ikiye ayrilir!

14 Subat'ta milyonlarca çiftin süslenip püslenip kikirde-

yerek lokalleri doldurmasi yetmiyormus gibi, o gece yalnızlar için de partiler düzenlenmesi gelenek oldu.

Genç bekâr özgür kadınlar partileri, genç kalan bekâr özgür kadınlar partileri, aranan erkekler partileri, ümitsiz bekârlar partileri, biz bize yeteriz partileri...

Yani, o gece sevgili degilsen, illa ki diger sevgilisizlerle birlikte aci-tatli, traji-komik, ama ne olursa olsun

"mutlulugu tam anlamiyla bulamamislik" temali bir gece geçirmek zorundasın.

365 gün sehirlerde çesit çesit insan gezerken (bekâr, evli, bosanmis, gecelik iliskiler yasayan, ayrılmak üzere, evli ve sikilmis, âsik ama mutsuz, iliskide ama aldatan, taze çift olmus, kimseyi bulamamis, kimseyi istememis, monogam, poligam, homoseksüel, heteroseksüel, nemfoman, frijit, her neyse...) 14 Subat günü, sadece ikiye ayriliyoruz: Çiftler ve tekler!

Çiftsen, hediye alacaksın, yemek yiyeceksin, çikolatalara, güllere, internet kartlarına; bütçen, kültürün, aliskanliklarin neye uygunsa, bir seylere para ve/veya zaman harcayip, iliski pek güzelmiş, herkes asikmiş gibi yapacaksın. Bu esnada bir yandan da "tek"lere bakip kendini daha iyi, daha sansli, daha "normal"

hissedeceksin.

Teksen, hayatından çok memnun olsan bile "Acaba kaçırđığım bir seyler var mi? Biri olsaydi daha mi iyi olurdu?" gibi süphelere düşecek, isteyerek veya mecburen, senin gibi "tek"lerle programlar yapacaksın.

Eski sevgilileri aniyoruz!

Halbuki Sevgililer Günü'nün mantığı en basından yanlış kurulmuş!

Diğer özel günlere bir bakın: Anneler Günü, Babalar Günü, Öğretmenler Günü...

Üzerimizde hakkı olan, bize vakit ve emek harcamış, ama artık eskisi gibi ilgilenemediğimiz yakınların hatırlanması, onore edilmesi üzerine kurulmuş doğru formüller.

Bu mantığa göre, Sevgililer Günü'nde de eski sevgililerin kutlanması gerekmez mi?

Kavgalı ayrılmış olabilirsiniz. Öğretmenlerinizle ilgili son anınız neydi? Veya annenizle hiç mi birbirinize girmediniz? Olur böyle seyler. Ne de olsa eski sevgilidir, hoş görmek lazım!

Tabii, benim formülümde, bazı skorlar arkadaşlar büyük müsküllerle karşılasabilirler. "Bir gün içinde hangi birine hediye alacaksın, hangisini arayacaksın. Haftalar yetmez!" diyebilirler.

Burada da aynı prensip geçerli olmalı.

Harcanan emek ve zaman, eski sevgililerin önceliğini belirler.

En uzun beraberlikleri seçtikten sonra, isimleri emek kriterine göre eleyin. Geçmişte ödevlerinize yardım etmiş, size araba kullanmayı öğretmiş, yemek yapmış, evinizi yerleştirmiş veya hayatınıza buna benzer katkıları olmuş isimleri, o gün, en azından bir demet çiçek veya bir telefonla aramanız hoş bir jest olacaktır! Bunlardan kendini en çok helak etmiş olanını da bir yemeğe çıkarıverin. 14 Subat mana kazansın.

Ayrıca eski sevgiliyle yenen yemegin, klasik Sevgililer Günü programlarından daha heyecanlı ve daha dedikodulu olacaktır.

Bu çözümün en parlak yanı da şu: Eski sevgiliyle program yapmak için tek veya çift olmanız fark etmez.

Çiftseniz ve simdiki sevgili su koyuverirse, suçu hemen bana atabilirsiniz.

Ama zannetmiyorum. Bu değişiklik, onun da işine gelebilir!

Kahve falinin püf noktaları!

Derslere baslıyorum. Artık siz de evde deneyebilirsiniz. Kısa zamanda daha popüler, sevilen, aranan bir insan olmanız isten bile değil!

Türk kahvesine olan ve maraz sınırlarını zorlayan merakımı biliyorsunuz.

Gün içinde Türk kahvesi içmeyi bıraktığım dakikalar, göz seyirmesi, sinirlilik, çarpıntı, ter basması belirtilerinin başladığı anlara denk geliyor! Tadında bırakamıyorum yani!

Ne var ki, birçok kahve meraklisinin aksine, kahve fali dendiğinde yüzümde müstehzi bir gülüş beliriyor!

Bana hep garip gelmiştir. "Filanca süper kahve fali bakıyormuş" dediklerinde etrafta bir dalgalanma olur, insanlar siraya girer, ricalar eder, kahve fali konusunda başarısı yayılmış olan arkadasa türlü yalakalıkla fal baktırmaya çalışırlar! Öteki de kendini bir naza çeker ki... "Ay yorgunum", "Arka arkaya bakmam öyle", "Ancak ben bakmak istediğimde doğru çıkıyor, ismarlama olmaz" gibilerinden... Kardesim, yapacağın, kahve buluşına bakarak, kafadan bir şeyler atmak. Ne yorgunlugu?!

Fal hakuranların hâli daha da beterdir. Tutup "Biliyor mu-

—

sunuz, her saniye su kadar yağmur ormanı yok oluyor" desen "Hadi len" tepkisi verecek arkadaşlar, nedense kahve telvesinin fincanda bıraktığı izlerin, gelecekleriyle ilgili ipuçları verdigine, adları kadar emindirler!

Zaman zaman havami bulmak için ese dosta kahve fali bakmışlığım vardır. Hatta çok isabetli tahminler yaptığımı söyleyip, "medyum" özelliklerime saygı duyan arkadaşlarım bile var. Bundan gurur duyuyor muyum? (Palavra özelliğinden değil, böyle arkadaşlarım olmasından.) Hayır!

Derslere baslıyoruz!

Olay çok basittir aslında. Siz de, aşağıdaki tavsiyelerle, bir kahve falcisi olup, belli başlı ortamlarda popüler hâle gelebilirsiniz.

Fincana bakıp, "Aaa, senin bir düşmanın var" diye başlayın ve fal meraklisini o dakikada kazanın.

"Hatta hemcinsin" diye devam edin. Herkesin gıcık olduğu bir hemcinsi vardır mutlaka. İsi abartıp "Sana yakın bir çevreden, ya aile, akraba veya işyerinde" diyebilirsiniz. Baska ne olacak ki? Ya iş arkadaşı, ya patron, ya kayınvalide, kayınço, görünce mörümce...

Elbette "Nerede, hani?" falan diyen bazı ukalalar çıkacaktır. Fincanın içinde gelişigüzel bir telvelenmeyi isaret ederek "E sekerim bak, yılan çıkmış, atmaca kanadı çıkmış, kedi çıkmış, senin arkanda böyle uzun saçlı kadın çıkmış" gibilerinden şüphe götürmeyecek kanıtlar sunabilirsiniz!

Bekârların, genel olarak, hayatta iki büyük derdi vardır: Para ve ask. Evlilerin, genel olarak, hayatta iki büyük derdi vardır: Para ve çoluk çocuk.

Bu konularda herkesin sıkıntıları ve umutları vardır. Fal meraklisinin medeni durumuna göre, "Para konusunda sıkıntı var ama asılacak" ve/veya "Ask/çocuklar konusunda ufak tefek dertlerin var, takma

kafana, uzun vadeli degil, sonradan sevineceksin" deyin, isi bitirin!

Madem kahve fali biliyor ayagina yatiyorsunuz, jargona da

alisin. Mesela, ev yerine "hane" kelimesini kullanmak, sizi siradan insandan "gizli güçlere sahip gelecegi gören yaratik"a terfi ettirecektir. "Evde ufak tefek dertler var" yerine "Hanende ufak tefek sikintilar var"

demenizi tavsiye ederim.

"Kalabaliklar içindesin, her kafadan bir ses çikiyor, hep sine kulagini tika, kendi yolunda yürü" tavsiyesini yapip, fin canin bol telveli, karisik desenli bir bölümünü delil olarak

sunmak her zaman ise yarar. Zira insan sosyal bir hayvandır

ve ister Istanbul borsasinda çalissin, ister otobüse binsin, ister apartmanda otursun, illa ki bir "kalabaliklar içinde olma" du rumu yasar.

Son olarak "senin yüregin kabarmis" kalibinden bahsetmek isterim.

Her kalip gibi, bu da kliselesme tehlikesi olan bir cümledir ve kullanirken dikkat etmeniz gerekir.

Mesela, fala böyle baslarsaniz, kimse sizi ciddiye almaz. Ama sonlara dogru, cümleyi evirip çevirip, "Bak, aslinda klise bir laftir ama, fincanda da görüyorsun, bir yürek kabarmasi var hakikaten" dersenez daha inandırıcı olur. Bu numarayı sokak kahvelerinde kullanmayın. Türk kahvesinin kilosu kaç para? Kahveci yürek kabarmasi görüntüsü saglayacak kadar kahve koymamistir muhtemelen. O zaman da delil gösteremezsiniz. Evlerde bakılan kahve fallarini tercih edin.

Artık kahve falinin krali sizsiniz. Kim tutar sizi?

Yine faydalı bir yazıyla karsinizdaydim. Maksat okura hizmet, gerisi dünya mali ve dolayisiyle dünyada kalır...

Soguk alginliginin psikolojik izdüsümleri!

Gördüğünüz gibi, ilk tıbbi makaleme imza atmak üzereyim. Biraz heyecan var tabii, olmaz mi? Heyecana bogaz agrisi, çesme burun, normal agirliginin üç kati bir kafatasi da eslik ediyor.

Evet efendim, salgina ben de katildim. Herkes hasta dediler, biz de geri kalmayalim dedik.

Böylelikle konuya girmis oluyorum. Isterseniz, basit bir hastaligin (ki mesela Ingilizcede "common cold"

yani "bayagi, hep görülen sogukalginligi" derler, böyle de tapon bir rahatsızlıktır), ruh sagligimiz üzerindeki etkilerini, basliklar halinde inceleyelim.

Sürü psikolojisi karsisinde A ve B tipleri

Demin de dedigim gibi, "Hastayim" dediginiz anda, "Geçmiş olsun"la birlikte, âdettendir, söyle cevap verilir: "Salgin zaten!" Ki genellikle de öyledir. Ancaak, salgin gerçegi, iki insan tipinde farklı algılanir: A tipi: "Salgin mi? E iyi o zaman. Demek herkes hasta. O zaman endiselenmeye gerek yok." Bu tavir, aslında daha geniş çaplı düşünürsek, dünyayı yok olmaya götürebilecek bir tavir-

dir. Bu tipler sürü psikolojisini severler. "Elle gelen düğün bayram" sekinde isimlendirebileceğimiz bu bakış açisi "Nükleer sızıntı mı varmış? E o zaman herkes ölecek, ben ne yapayım?" veya "Ozon tamamen mi yarılmış? Bana ne kardesim, ben deodoranımı sikarım, herkes sikiyor" noktasına kadar gidebilir.

B tipi: "Salgin mi? Ne? Bu bana özel bir durum degil mi? Ben siradan miyim? Yo, yoooo!" Bu tiplerse, siskin egolarına ve elitist tavirlarına karsin, dünyanın gelişmesini sağlamış, liderlik vasfı taşıyan insanlardır.

Kolektif düşünmezler, bireyseldirler. Mucitler, sanatçılar, büyük girişimciler bunlardan çıkar. B tiplerinin ünlüleri arasında Einstein, Marilyn Mon-roe... (birisi beni durdurur mu lütfen?) Ev halkı ve yakınlarla ilişkiler

Hasta kisi, ev içindeki sosyal tavrini degistirir. Burada "gender" tabir ettiğimiz, sosyal cinsel kimliklerden bahsetmek lazimdir (vay be!). Erkekler, soguk alginligi sirasinda, ev içinde, inleme, sikâyet etme, asiri hassasiyet, endise, panik, gibi duygular yasayip, zaman zaman hastalik belirtilerini abartma vs. tipi çocukluk yıllarının tavirlarini gösterirlerken, kadınlar farklıdır. Gereksiz fedakârlıklar, hasta yatagından kalkip temizlik yapma, "Dur ben getiririm, iyiyim iyiyim" türü lüzumsuz ataklıklar, tamamen karsi tarafa kendini kötü hissettirmek, vicdan azabi vermek ve nekahat döneminde "Ben hastayken kendi kendime baktim, kimse ilgilenmedi" diyebilmek için takılan sosyal maskelerdir. Ev halki, bunlari yemeyin! Hastayı, gerekirse yataga baglayarak, kendine ve çevresine zarar vermesini engelleyin!

Kararsizlik, ikilem ve endise

Soguk alginligi geçiren çoğu sehir insani, doktora gitmez. Hastaligin seyri esnasinda, sirasiyla, hafif ilaçlarla atlatmaya

çalışma, hastaligin ilerleyisine bozulma, antibiyotik alip almama kararsizligi ve bunun getirdigi endiseler görülür. "Antibiyotik alsam, bütün vitaminleri öldürüyormuş, ama almazsam geçmeyecek" dönemi bes güne kadar çıkabilir. Bu noktadan sonra depresyon ve panik baslar: "Bu hastalik geçmeyecek galiba!"

Sonsuza kadar süren bir grip tip tarihinde görülmediği gibi, bu psikolojik yan etkiyi geçirmenin tek yolu, efendi gibi doktora gitmektir!

Aliskanlik tuzagi

Birkaç günü geçen rahatsızlıklarda, kisi, bütün gün pijamalarla yatip televizyona bakma, 12 saat uyuma, çorbanın ayagina gelmesi gibi, aslında mükemmel olan hayat tarzına alisabilir. Soguk alginliginin etkileri geçtikten sonra bile, bu vicdan azapsiz tembelligin verdiği rahatlik duygusu,

kiside aliskanlik yaratabilir.

Hasta, iyilestikten sonra bile, bu güzel yasam tarzindan kopmamak için "Yok yok, yine basliyor galiba, yarin da ise gitmeyeyim", "Daha tam iyilesemedim, öksü-rüyorum biraz" tarzinda yalanlara basvurabilir, hatta bunlara kendi de inanabilir. Bundan kurtulmanin tek yolu kisinin kendi elindedir. Disaridan yapılacak ilaç ve psikolojik destek tedavisi genellikle ise yaramaz!

Gördüğünüz gibi "Bayagi soguk alginligi" sanildigi kadar bayagi bir hastalik degil! Fiziksel zarari geçici de olsa, psikolojik açidan, bu dönemde destek alınmasinda fayda var.

Bu da benim, tip dünyasina bir katkim olsun. Bak hasta hasta bilimin hizmetindeyim...

ilk ve son savas anim!

Üç yasindayim. Lambaların etrafina kâğıt sariyoruz. Acaba yilbasi gecesi gibi bir sey mi bu "karartma"?

Annemler "Hatirlamana imkân yok" diyorlar.

Aslinda haklılar, çünkü üç yasmdaymisim. Ama bal gibi hatirliyorum iste.

Belki hatirladigim bölük pörçük karelerle, sonradan anlatılanlar bir araya gelip hikâyeyi tamamlamislardir.

Yazlıktaydik. Aksam üstü, benim pek anlam veremedigim bir hareketlilik basladi. "Karartma var" deyip duruyorlardı etraftan. Kâğıtlar alinip, balkonun, bahçenin lambaları kaplandı.

Yilbasi gecesi gibi bir sey miydi bu karartma? Etraf kâğıtlarla süslendigine göre...

Sonra söyle dediler sanki, hayal meyal hatirliyorum: "Bu gece bir oyun oynayacagiz. Hava kararınca isiklari kapatip, evin içine girecegiz. Evde de isik yakmayacagiz. Sanki elektrikler kesilmis gibi. Bir de televizyonu açmayacagiz, gürültü yapmayacagiz."

Bayıldım bu ise.

Aksam oldu, evin içine girdik. Salonda oturuyoruz. Benim nesem yerinde, kikirdayip duruyorum. Oyun ya bu.

Annem, babam, ablam öyle degil ama. Gerginlikten patlayacak gibiler.

Meger agabeyim gelecekmiş Bulgaristan'dan o gece.

Agabeyim arada sakalli, arada sakalsiz, bazen John Lennon gözlükleri takan, Ispanyol paça pantolon giyen, gitar çalan, uzun boylu bir adam benim gözümde! Arada ortadan yok olup sonra yine geliyor.

Üstelik de hediyelerle! Nereye gittiginden çok hediyeler ilgilendiriyor beni! Dedim ya, üç yasindayim.

Her dakika seyahatte. Milli voleybolcu çünkü. İkide bir Balkan ülkelerine, oraya buraya maça gidip duruyorlar.

Ama bu defa, tam da gecesi.

Annem söylenip duruyor: "Tam sirasiydi maçın. Havalımanı kimbilir açık mı değil mi? Ne olacak bu çocuklar? Nasıl gelecekler?" diye. Daha kötü ihtimalleri kimse dillendirmiyor.

Meger benim uzun boylu adam sandığım agabeyim de, daha on sekiz yasındaymış o zaman!

Sonra aniden bahçe kapisinin gicirdadığını duyuyoruz ve evet, agabeyim, kapıda, bavulu ve paketleriyle fırça atıyor: "N'oluyor yahu? Niye kapandınız içeri? Amma korkaksiniz ha!"

Annemlerin rahatlama dozundan anlıyorum ki, büyük badire atlatılmış.

O zaman korkmaya başlıyorum.

Sessizce çikip balkonda oturuyoruz. Yan evlerde karanlıkta bahçelerde oturan komsulardan bir iki sohbet, karsilikli ki-kirdemeler, yavastan gevseme.

Hayatımdaki ilk, ve umarım, son savaş anim.

Bagdat'ta yaşananları Körfez Savaşı'yla başlayan bir canlı yayın eğlencesi havasında seyrediyoruz.

O yıllarda bir CNN muhabirinin "Bizden ayrılmayın" ama-

ciyla, yanlışlıkla söylediği gibi: "Bu savaş reklamlardan sonra da devam edecek!"

Ne gariptir ki 1974'ten beri ne kansere çare bulundu ne Afrika doyuruldu.

Ama artık karartma falan yetmiyor insanları bombardımandan korumak için.

Artık istediğin yeri, istediğin zaman bombalayabileceğin uydu resimleri, özel ışıklar, kameralar, sığınakları patlatan geliştirilmiş füzeler var.

Öyle lambaların etrafına kâğıt sarmakla kaçamazsın.

Helal olsun! Dünya medeniyeti kendisiyle ne kadar gurur duysa az!

Assolist dinlemenin püf noktaları!

Benim gibi rezil olmayın diye yazıyorum. Yanınıza yaklaşılan her assolistin niyeti kötü değildir. Sadece

"Semra Özal yapmak" istiyor olabilir

Her şey o ödül töreninde basıma geldi!

Özel Radyo Televizyon Yayıncıları Birliği, internet kullanıcılarıyla g.a.g.'i en iyi eğlence programı seçmiş, sağ olasin halkım!

Güzel de bir yemekli tören hazırlamışlar. Gittik, oturduk. Ebru Cündübeyoğlu, garip ama gerçek, benden imza istedi. Ünlü ünlüden imza ister mi? Kitabı çok beğenmiş. Hos bir andı. Ödülümüzü aldık, sudur budur. Her şey güzel.

Derken son günlerin popüler assolisti çıktı sahneye: Umut Akyürek.

Musiki askimi fazla belli ettim!

g.a.g.'in 50. programını çekiyoruz... Hep "Ben Gülse Birsal ve saz arkadaşlarım" diyorum ya... Haydi, dedik, Türk Sanat Müziği topluluğu gibi giyinelim. Ben klasik assolist, arkada g.a.g. ekibi koro, sarkı söyleyelim 50. programda. Hem egle-

niriz de. Tabii biraz klasik assolist hareketleri çalışmam lazım. Ara taksimlerde yere, havaya bakarak kafayı sallama, elleri Emel Sayın gibi kullanma teknikleri falan...

Umut Akyürek genç ama eski usul bir assolist. Eğitimli, klasik, ağır... Tam hanımefendi sanatçı. Sahneye çıkar çıkmaz g.a.g. ekibi "Haydi Gülse," dedi, "seyret, ezberle, aynısını yaparsın!"

Diktim gözlerimi Umut Akyürek'in üzerine. Hakikaten mükemmel. "Sahneyi dolduruyor" derler ya. Ve fakat ben Umut Akyürek'in televizyon görüntüsü değil, gerçek olduğunu unutmuşum! Ben ona bakarken, o da beni görüyor tabii! Salonda benim gibi gözünü alamadan bakan başka musiki âsığı da yok, takdir edersiniz ki! En ilgili dinleyen bile, arada sohbet ve/veya önündeki tandıra dalıyor!

Bu alakamı Sayın Akyürek de fark etmiş olmalı ki, birkaç defa gülümsedikten sonra bana doğru yürümeye başladı! Belki boş zamanlarımda Üsküdar Musiki Cemiyeti'ne devam ettiğimi falan düşündü.

Ve hem ekibin hem benim endiseli bakışlarımızın arasında, hoop diye gelip bana elini uzattı! Bir yandan da içinde sürekli "bülül" kelimesi geçen bir sarkı söylüyor.

Assolist beni sahneye çıkaracak! Bittim!

"Semra Özal" yapmak!

Bir kere bende sesin s'si yok. Olsa bile sarkiyi hayatımda ilk defa duyuyorum. Her şeyi bırak, sahneye çıkıp assolistle Türk sanat musikimizden bölümler icra etmem, daha doğrusu edememem, ve bunun kameralar tarafından tespit edilmesi, beni imaj, karizma, kariyer açısından ve her açıdan bitirmez mi?

"Söyleyemem, sarkiyi bilmiyorum, sesim yoktur, n'olur, vallahi!" şeklinde gergin yalvarışlarım sonunda, Umut Akyürek, playback'e agzini uydurmayı bıraktı ve fenalık geçirerek, eli hâlâ havada, dislerinin arasından:

"Sizi sahneye çıkarmayacağım, sadece elinizi tutmak istedim," dedi!

Allah beni kahretsin! Racondan bu kadar mi habersiz olunur? Kadincagiz bana "Semra Özal" yapacak.

Hani assolistler devlet erkaninin, hatirli misafirlerin, ne bileyim Semra Özal'in yanina gidip elini tutarak sarki söylerler, o da kafasini sallayarak katilir ya. Olay bu. On saniyelik, iki kuplelik bir sey. Versene elini, ne korkuyorsun! Jestin karsisinda böyle mi yapilir?

"A çok özür dilerim" diye ezildim ve g.a.g. ekibinin masaya kapanarak gülmesi esnasinda, Umut Akyürek'le "Semra Özal yaptik".

Ben kiim, assolist taklidi yapmak kim.

Umut Akyürek'ten huzurunuzda özür diliyor, kendisini kutluyorum!

Alfa alfa filizine dogru adim adim!

Biktim bu beslenme arastirmalarindan. Ne yiyelim kardesim? Biktim be. Kararinizi verin. O güne kadar ben iskenderimi yer, kadayifima ekstra kaymak isterim. Bu kadar.

Birisi bana ne yemem gerektiğini söylese çok mutlu olacagim!

Simdi de en son tüyler ürperici gelismeyle karsi karsiya-yiz! Hidrojene yağlar, yani fast food dedigimiz gidalari pisirirken kullanılan, islem görmüs, yüksek isilara dayanikli yağlarin kanserojen oldugu cikmis ortaya.

Buyrun buradan yakin diyecegim, ama bu yağlar yanmi-yormus da!

Hamburger köftesinin, patatesin kızartildigi hidrojene bitkisel yağlar, içinde defalarca kızartma yapıldigi halde yanmi-yor, ancak çok yüksek bir isida normal yağlar gibi davraniyor-larmis.

Yani, vücudumuzun 36-37 derece oldugunu düşünürsek, hidrojene yağlar vücutta, öyle olduklari gibi takılarak, obezi-teye, daha sonra da belki kansere yol açabiliyorlarmis.

Ah ben bunlari biliyordum da iste...

Efendim, 94 yılında New York'a gittim ben. Okulun ilk günü, yeni tanisilan arkadaşlarla öğle yemegine çikildi.

Broadway'in üzerinde, okula birkaç blok uzaktaki bir "Organik Gida" lokantasina götürdüler beni.

O gün söyle düşündüğümü hatirliyorum: "Organik olmayan gida nasıl bir sey ola ki? Sentetik tavuk, sentetik pilav, sentetik salata diye yemekler mi var bu Amerika'da?"

90'li yıllar Amerika'da organik tarimin, hormonsuz, kimya-salsiz sebze meyve yetistirmenin, dogal gidalarla hayvancilik yapilmasinin baslayip popüler oldugu yıllardi.

Organik Gida Dükkâni adli lokantaya girdik. Alt katta, hani bizim meyhaneler gibi bir camli

buzdolabi var. Oradan bakip yiyecegi seçiyorsun. Ya satin alip paketlettirip gidiyorsun ya da yukari katta oturup yiyorsun.

Camli buzdolabina bakildiginda, kelimenin tam anlamiyla, "bu lokantada yiyecek bir halt yoktu"! Tipsiz otlar, kepekli ekmek, birkaç bulamaç görünüşlü karisim.

Yukari çikip mönüden siparis verdik. Yanimdaki iki kiz "alfa alfa filizli sandviç" istediler. Bense, herhalde nisuz salata gibi bir seydir, hani karisik yesilligin üzerinde yumurta, ton baligi, zeytin meytin vardir diye

"ton baligi salatasi"nda karar kildim.

Sonuç bir fiyaskoydu! Ben ton baliginin ne idüğü belirsiz (ve dolayisiyle muhakkak organik) bir sos içinde ezilip perisan olmus halini didiklerken, arkadaslarim, içine pis kokulu tatsiz tuzsuz alfa alfa filizi doldurulmus kepek ekmeklerine yumuldular!

Hayatimda bu kadar sasirdigimi hatirlamiyorum. Bir insan böyle bir seyi ögle yemegi olarak yiyebilir miydi? Allah açlıkla terbiye etmesindi, ve daha önemlisi ben bu New York denen yerde nasil yasayacaktim?!

Çikista kendimi bir Çin lokantasina attim ve Amerika'ya gelmis tüm göçmenler için sükreterek karnimi doyurdum.

O dönemde Amerika'da çıkan yazilarin birçoğu beslenme

üzerineydi. Konservelenmiş gidalarin çoğunda kanserojen madde bulunmustu. Sebze ve meyvelerin iri yarilarina süpheyle bakiliyordu. Kirmizi et zaten zararliydi, tavuklar eselenmeden yapay çiftliklerde büyütülüyordu, denizler kirliydi ve görünüse bakilirse, bu durumda alfa alfa filizli kepek ekmegi en güvenli seçenektir!

Bir de tabii, en çok bu hidrojene bitkisel yağ hakkında konusuluyordu.

Sadece fast food'da değil, her yerde hidrojene bitkisel yağ vardı. Uzun zaman dayanabilen bütün gidalarda: Cipsler, bisküviler, gofretler, çikolatalar, mikrodalgada isitilip yenen donmus yemekler...

Ve bu hidrojene bitkisel yağ, vücut isisinde yanmadığı için, hayatının sonuna kadar, tüm anlarında seninle birlikte yasiyor, ayrılmaz bir parçan oluyor, sonuçta da seni, sisman, nedense kilo veremeyen, üstelik kanser olma riski yüksek kalabaligin arasına katiyordu.

Türkiye'ye geldikten sonra, bu tür takintilarimda büyük ölçüde azalma oldu.

Zaten fast food'dan zevk almayan bir insan olarak, "ne olsa yerim" tavrı içindeydim bir süredir.

Ancak görüyorum ki hidrojene yağlar konusunda bir bilinçlenme var. Organik gıda dükkânları açılmaya başladı. Balimizi bile seçerek yiyoruz.

Ben bu gidisati biliyorum arkadaslar. Önce ates pahasına küçük, yampiri domatesler almaya

baslayacagiz, yumurtayi köyden getirtecegiz. Ardindan yedigimiz tavugun soyagacini isteyecegiz.

Son asamada da beni Nisantasi'nda bir kafede alfa alfa filizi doldurulmus köy ekmegi yerken göreceksiniz.

Titrerim mücrim gibi baktıkça istikbalime!

Kirmizi hali bizi bozar!

Lüzumsuz bir sey. Takilip düşmece var, birbirini itmece var. Paparazzisi var, halki var. Kaplayin halifleks, hem dayanikli, hem bakimi kolay.

Hamdolsun bu yilki Oscar'lari da birlik beraberlik ve baris içinde teslim ettik. Ne Sean Penn, ne Susan Sarandon-Tim Robbins ekibi, Bush ve yönetimine küfür etti. Halbuki benim bütün gece bekledigim oydu.

Yoksa Oscar'larin kime gidecegi zaten belliydi. Yüzüklerin Efendisi silip süpürecek, Charlize Theron ayakta alkislanacak, "Soguk Dag" filmine mutlaka bir ödül gidecekti.

Zaten her Oscar sonrasi, ödüllerden çok, hangi aktrisin ne giydigi, kirmizi hali üzerinde ne açıklama yaptigi konusulur.

Malumunuz, "kirmizi hali" olayi ülkemizde de basladi artik. Film galalari, sadece gazetecilerin, blucinli gençlerin, meraklilarin toplandigi, fosur fosur sigara içilen floresan isikli fuaye ortamindan çıktı.

Çikti da, kirmizi hali olayi öyle basit bir sey degil ki!

Ilk bakista, muhtemelen en ucuza yasanacak en büyük lükstür kirmizi hali. Sonuçta metrekaresi bes milyona mi, on milyona mi alirsin, serersin, bitti. Birden isin havasi degisive-rir.

Ancak, önemli olan halinin kendisi degil tabii, üzerinde yürüyenler.

Zamaninda, havali bir derginin editörü oldugum için, yurtdisinda böyle kirmizi hahli davetlere falan katilmisligim çok. Hem de öyle Naomi'li, Elizabeth Taylor'li, Prens Char-les'li davetler yani, boru degil.

Bu esnada, kirmizi halinin üzerinde yürüme usulünü de öğrenmis bulunduk.

(Sunu da söylemeden geçemeyecegim, düşünüyorum da benim ünlü olmadan önce çok daha isiltili bir hayatim varmis yav! Avrupa'da defileler, böyle havali davetler... Simdi bütün gün otur evde, üzerinde esofmanla yazi yaz. Neyse.)

Olay sudur: Kirmizi hali, üzerinde rap rap yürümek için degil, durup fotograf çektirmek ve röportaj vermek için var olan bir fon. Ünlü, kirmizi haliya ayagini attigin andan itibaren, zaten yanlarda birikmis onlarca basin mensubu, ona ismiyle bagirmaya basliyor. Misal, "Charlize" dendigini anda, Charlize'in, sesin geldigi yana bakip, vücudunu en fotojenik hale getirerek gülümseyip poz vermesi

lazim. Bunlardan yüz tane olunca yıldızların ismi zorlaşıyor tabii. On metrelik kırmızı halıda yarım saat geçirenler var. Bir de en ön sırada birikmiş televizyon röportajcılarını ekle. Hepsi birer soru sorsa...

Yani film yıldızının, Oscar gecesi, esas mesaisi bu kırmızı hali.

Halbuki bizde ne oluyor? Geçen gün seyrettim, İstanbul'da bir gala öyle kalabalık ki, kırmızı hali üzerinde ünlüler birbirine çarpıyor, birbirinin ayagina basıyor. Sonra basınımız da gidip, "Bilmemkim size çarptı, acidi mi?!" gibi, dünya magazin basınında ilk kez sorulmuş sorular yöneltiyor.

Bu raconu da öğreniriz zamanla diye düşünüyorum.

Fakat ithal ettiğimiz her kültürel olaydaki gibi, bunda da "altyapı eksikliğimiz var"! Yurtdışı davetlerde, kırmızı hali, her yandan yere sabitlenir ki, topuklu ayakkabılarla, hanımlar, halinin kivrımlarına takilip düşmesinler.

Bizde, yanılmıyorsam, kendi haline bırakılan kırmızı halilerin ilk kurbanı Yesim Salkım olmuştur. Bir açılış veya galada, net hatırlamıyorum, daha davetin girişinde yüksek topuklu ayakkabıları bir yere (bence haliya!) takılınca düşüvermişti. Nazar mazar dendi ama, gerçek budur!

Fark ettiyseniz, Hülya Avşar Sov'da da kırmızı hali hoslugu yapılmış. Hani konuklar kırmızı halidan yürüyerek sahneye gelsinler, gibi bir jest.

Fakat bunun sarkicisi vaar, dansözü vaaar.

İlk halili programda, oryantal Tanyeli, göbek atarken, yedi sekiz defa, haliya takilip kapaklanmaktan son anda kurtuldu!

Benim tavsiyem, bir an önce bu Batı taklitçiliğinden kurtulmamızdır! Kendimize göre, orijinal bir çözüm bulalım. Mesela kırmızı hah değil de, kırmızı halifleks kaplatalım gala girişlerine. Böylece kimse düşmez.

Ekonomiktir. Ayrıca silinebilir, leke tutmaz.

Çözüm tükenmez, insan yeter ki istesin.

Alışverişte "Hayır" diyebilmenin sırları!

Doldurusa gelmeyin. "Ayy, çok iyi tasidiniz valla canım" kalibi, her satış elemanına ilk iş gününde öğretilir. Yemeyin bunları!

Uzun zamandır alışverişe çıkmamıştım. Bu yüzden de sanki eğlenceli bir isim gibi kalmış aklımda!

Siz öyle dizilerde, g.a.g.'da falan car car konuştuguma bakmayın.

Aslında öyle önüne gelenle sohbetler eden, durduk yerde espriler, komiklikler yapan biri değilimdir.

Mahcup bir insanım yerine göre.

Bu yüzden alisveris esnasında da basıma gelmedik kalmıyor.

Agzi laf yapan, becerikli satis elemanlari karsısında "Ehi höhö, kem küm" diye kaliveriyorum.

Gerçekten ısrarcı bir eleman bana snowboard, lobut, köpek maması kabi ve tenis ayakkabisından olusan bir set (nasıl setse o!) satabilir örneğin. Spor yapmak ve evde hayvan beslemekle ilgili fikirlerim, malumunuz!

Kiyafet ve kozmetik konusunda ne istedigini bilmeyen, sü-' reklı fikir degistiren biri olduğumdan, beni ayartmak da çok

kolaydır. Satis elemanının, kopya vermek gibi olmasın, kisisellesmesi yeterli.

-Nemlendirici istiyorum, su markanın busu!

-Buyrun.

Normal bir alisverisin bu şekilde yürümesi gerekir değil mi? Oysa bazı tecrübeli elemanlar kopup giderler.

-Nemlendirici istiyorum, su markanın busu!

-Göz çevreniz için ne kullanıyorsunuz?

-Falancayı.

-Ama o kirisiklik için. Sizde morluk var. Maske yapıyor musunuz?

-Ha?

-Bir de tabii kapatici lazım. Bunu televizyona çıkan bütün müşterilerim kullanıyorlar, (bu taktik yeni başladı) çok memnunar. Bitki özlü olduğu için faydalı, içindeki fanfin-fon granülleri de piriltili olduğundan, pigmentleri alafortan-foni yapıp yası küçültüyor!

-Haaa, hadi ya?

-Tabii, bakın (sürüyor) görüyor musunuz?

(Aynada sadece tereddütlü bir surat görüyorum ama...)

-Ben bir nemlendirici...

-Bu üçünü bir arada alırsanız, yüzde yirmi indirim var, yanında da (evde yüz yirmi tane olan ve çekmecelerin kapanmasını engelleyen, ne küçük ne büyük, kullanıssız boy) makyaj çantası veriyoruz!

-E o zaman...

-Kasaya götürüyorum, güle güle kullanin! Saçınız için bir sey?

-Hö?

Kiyafet konusunda, idareyi ele alan bir eleman, bana dükkâni satın aldirtabilir. Ama zevkli ve zeki biri olacak. Yani "Söüle bir salvar ister misin canim? Çok moda bu sene, Gizem Özdilli de aldı bundan dün..."

gibilerinden bir soruya benim vereceğim cevap, "Haydi Allahaismarladık" olacaktır.

Baktiniz israr ediyor, favori bahanelerim olan, "Acelem var, sonra bakarım", "Çok pahali, mümkün degil",

"Buna çok benzeyen bir seyim zaten var", "En nefret ettiğim renk budur", "Bunu ancak annem/kızım/kız kardesim giyer" den birini seçebilirsiniz.

"Sizi 16 yasında gösterdi", "Gözlerinizin rengine uydu", "Canım bu kadarcık dekolteden ne çıkar, herkes giyiyor?" gibilerinden kaliplari yemiyoruz artık da...

Sak diye ne istedigimi anlayıp, o tarzda alti tane kiyafet getiren satis elemanından, sadece adalet yerini bulsun, isini iyi yapan insan kazansın diye alisveris yaparım ben.

Vatikan'in neresindensin hemsehrim?!

Buralardan olmak havalı bir sey degildir pek. Hep bir orijinallik, bir Batililik, bir "oralilik" aranır. Ama tabii bu kadarını da hiç görmemistim.

"Nerelisin hemsehrim?"

En sevdiğim kaliplardan biridir bu. Madem hemsehrin, nereli olduğu belli iste, senin sehrinden! Veya, nereli olduğunu bilmediğin adama niye "hemsehrim" diyorsun, hemsehrim?

Ülkemi seviyorum!

Bir ülke düşünün ki, herkes üç aşağı beş yukarı aynı topraklardan geliyor, ama, neredeyse herkes, kendini farklı, ender bulunan bir kültürden, coğrafyadan geliyormuş gibi anlatmayı seviyor. "Efendim benim dedemin annesi Giritli, onun için bizde çok enteresan bir yemek kültürü vardır!" gibilerinden. Yahu dedenin annesi 200 yıl önce yaşamış. O kadar zaman. Bunun dedenin Artvinli baba tarafı var, öteki dedenin, ne bileyim Konyalı annesi var, ötekinin Karadenizli teyzesi var, yemek yapmak istemeyen yeni gelinleri var, fast food kültürü var... O Girit usulü yemek tarifleri 1800'lerden beri ailede kaldıysa, vallahi bravo!

Bir zamanlar sahne ve sanat dünyamızın ünlü kadınların-

da Balkanlar'dan gelmiş olma modası vardı. Hepsi ya annenin baba tarafından Yugoslav göçmeni, ya babanın anneannesinin kuzeninden Bulgar falandı ne hikmetse! Hatta yanlış hatırlamıyorsam, Ajda Pekkan, "Ben göçmen olduğum için bazı Türkçe kelimeleri telaffuzum çok zor, bu açığı kapatmak için

araya Fransızca İngilizce serpiştiriyorum" demisti, ilginç konuşma tarzini açıklamak için. Belki de gazeteciler abartmışlardı, günahları boynuna, ama o yıllarda da uydurma magazin bu kadar yaygın değildi.

Bilmem artık.

"Benim anneannem/babaannem Çerkes/Gürcü" ifadesi de yaygındır kadınlar arasında. Çerkes ve Gürcü

kızları güzel olur derler ya.

Fakat tabii, bu kadarını hiç duymamıştım. Magazin agziyle "sosyetenin tanınmış playboy'larından Ilker Mengi, Pa-pa'yla akraba olduğunu açıklamış.

Doğrudur, zaten insan böyle bir şeyi istese de uyduramaz. Ben daha çok bir röportaj sırasında konu buraya nasıl gelir, onu merak ediyorum!

Ilker Mengi, gazeteciyi arayıp 'Benim dedem Papa, bunu artık basınla paylaşmak istedim, en beğendiğim gazetesiniz, onun için ilk sizi aradım" mi dedi?

Eğer öyleyse telefonun öbür ucundaki gazeteci, "Tabii tabii, benim amcam da Napolyon" deyip kapatmadı mı? Neden?

Veya bambaska bir konu için röportaja gidildi de, "Hobileriniz nelerdir, İstanbul gece hayatında nerelere takılmak moda?" gibi sorular sorulurken, Ilker Bey de "Ya, bu arada ben Papa'nın akrabasıyım"

veya "Ben gece hayatından anlamam, bana bunlarla gelmeyin, Vatikan'la ilgili sorunuz varsa cevaplayayım" gibi bir cümleyle mi bahsi açtı?!

Bana hep "Aslen nerelisiniz?" diye sorup, orijinal bir cevap beklerler. "Çerkesim, Gürcüyüm, Yugoslav göçmeniyim, suyum buyum" gibilerinden, "İstanbuluyum" deyince de asla tatmin olmazlar.

Ben sana nasıl anlatayım şimdi. Bir taraf Ege'li. Uşak, Aydın, falan o civarlardan. Öteki taraf İstanbullu, ama kısmen Ordulu. Zaten onların da birkaç kusak gerisine gidersen, ühü-üü. Türküz iste, bildiğin Türk.

Zaten o hava atmak ve orijinal/medeni/güzel/farklı görünmek için söylenen, genellikle palavra veya yüzde yirmi oranındaki etnik durumlardan da pek hayır gelmeyeceği geçtiğimiz günlerde ortaya çıktı.

Bilmiyorum "Aslen Vatikanlı" vatandaşlar da yakında bir fislenme olayıyla karşı karşıya kalırlar mı? Belli olmaz.

Varsayalım ki, ben ekonomistim!

Yatırımdan anlamam, ekonomik tahminler yapamam, paramı idare etmeyi bilmem. Ama varsayalım ki biliyorum, siz yine de benim yaptığımı yapmayın!

Bazen, yıllarca Bogaziçi'nde ne okudum ben diye düşünmeden edemiyorum.

Ekonometri, matematiksel ekonomi, insan kaynakları, istatistik gibi birbirinden kazık dersler oku, hepsinden geç...

Insanın kendisine bir faydası olur değil mi?

Çok şükür, "Çok para kazanıyorum, bu kadar büyük bir serveti nereye yatırırsam!" diye dertlenen insanlardan değilim. Hani dolardaki yüzde beslik, onluk düşüş-çıkış, benim birikmiş paramda çıplak gözle fark edilmeyecek bir değişimlere sebep oluyor! Anlayın.

Yılların istatistiklerine dayanarak sunu söyleyebilirim: Ben nereye yatırım yapıyorsam, takip edin, ve o yatırım aracından kaçın!

Bir de söyle bir iddialı hâlim vardır:

Zaten üç kurusun var, bu isten de anlamıyorsun, bırak dağın kalsın, değil mi? Yok. İlla dolar alacağım, doları bozup bono alacağım, onu ona böleceğim, kafama göre tahmin-

ler yapacağım, ve sonunda, başlangıçtakinden daha az param olacak.

Ne yapalım, aracı kurumlar kazansın!

Gördüğünüz gibi, yatırım bilgisi feci, fakat bütün ekonomik terimler yerli yerinde. İste ekonomi eğitimi böyle bir şeydir.

Ekonomi okuyanlar bilir. Kitaplardaki her cümle "Varsayalım ki..." diye baslar. "Varsayalım ki, bir ülkedeki tüm üreticiler eşit rekabet içinde, hammaddeyi aynı fiyattan alıyorlar, fiyatlar tamamen serbest, gelir eşitsizliği yok, devlet kesinlikle işin dışında. O zaman bu ülkede..." diye gider mesela. Bulalım o ülkeyi, oturalım o zaman!

Duymussunuzdur. Bir fizikçi, bir kimyager, bir ekonomist işsiz adaya düşerler. Açtırlar. Bir fasulye konservesi bulurlar. Ama nasıl açacaklardır? Kimyager deniz suyu, yosun ve kumu belli miktarlarda karıştırıp bir tür patlayıcı yapmaya çalışır. Denerler, patlamaz.

Fizikçi konserve kutusunu bir ağacın altına koyar ve ağacın dallarından birine bir tas bağlar. Hesaba göre o tasin ağırlığı ve düşüş açısıyla, konserve kutusu açılacaktır.

O da olmaz.

Ekonomiste sorarlar: "Senin bir önerin var mı?"

"Tabii," der ekonomist, "varsayalım ki bir konserve açacağımız var...!"

Bizim kusanın ekonomiyi imtihanı kumbaralarla başlamıştır.

70'li yıllarda ve daha önce çocuklara kumbara verip para biriktirmeye teşvik etme âdeti vardı.

Bankalar falan hep kumbaralar hediye ederlerdi.

Kumbaralar biliyorsunuz, böyle alttan anahtarla açılırdı. Götürürsün annene. Annen söyle bir salları ve der ki: "A daha hiç para yok ki, dolsun öyle açarız."

Baslarsın kendini paralamaya. Çikolata almazsın, bayramı beklersin, bahsis pesinde angaryalar yaparsın...

Bir sene geçer, kumbara çiling çiling dolar. Sen o parayla neredeyse ev, olmadı bisiklet falan alırım diye düşünürken, anne anahtarı çevirir, paralar dökülür, sayılır. Ve, aynı anne der ki: "Ayy bak yazık, nasıl değeri düsmüş, çocuğum bunlarla çikolata al, başka bir şey alınmaz"!

Nasıl ya? Çikolatayı daha ta o en basında, "Bekle de para biriktir" dediğin zaman da alabiliyordum ben? "Ee evladım, enflasyon iste, böyle..."

Niye para biriktirttiniz kardesim o zaman?

Zannederim enflasyondan bu kadar korkmamızın sebebi, o çocukluk yıllarına dayanır. Yoksa ekonomik bir durumdur yani. Hani "canavar" adı verilmesinin sebebi falan o çocukluk kâbusları derim ben.

Ekonomist dediğin de böyle olur!

Mesleki sorumluluğumun bilincindeyim!

Yine sosyal ve dogasal bir yaraycı parmak basarak, sizi bilinçlendirmeyi amaçlıyorum sevgili okuyucular.

Çünkü siz biz gazeteciler olmadan bilinçsiz, suursuz, öyle etrafta dolasan bir güruhsunuz. Okuyun da biraz kendinize gelin!

Arada olur böyle.

Okuyucunun teki cosup, üsenmeyip, bana uzun uzun bir mektup yazar.

Genellikle kendisi için hayati önem taşıyan bir konuyu anlatmakla baslar ise: Mahallede imarsız bir bölgeye yapılan kaçak inşaat, Amerika'nın Irak politikası, Medeni Kanun'daki değisiklikler...

Kendi hayatından da uzun örnekler vererek konuyu pekistirir ve baslar o sinirle bana bulasmaya: "Sen ne biçim gazetecisinden, "O köseyi isgal etme"ye, "Vatan haini en-tel"den, "Sizin gibi parası bol beyaz Türklerin alayının..." gibi geniş bir yelpazede fikirlerini söyleyenler ortaya çıkar tek tük de olsa.

Dertleri sudur: "Neden incir çekirdeğini doldurmayan komik komik yazılar yazıyorsun da, memleketin önemli meselelerine değinip halkı bilinçlendirmiyorsun!"

Hepsine kısaca yanıt vermek istiyorum bu vesileyle: Ben kimseyi bilinçlendirmek istemiyorum. Tam

tersi, suursuzca gülmelerini istiyorum! Arzu ederseniz sayfayı çevirebilirsiniz.

Ama bazen de, böyle taa kalbimin derinliklerinden veya bagrimdan bagrimdan gelen bir acıyla, toplumsal konulara egilmek, onları irdelemek istiyorum.

Örneğin mesela...

Geçen gün televizyonda bir belgesel seyrettim. (Malum, ben televizyonda sadece belgesel seyreden 70

milyon kisten biriyim. O Televole'leri, evlilik programlarını falan kim seyrediyor zaten, hâlâ bulamadılar!

Son zamanların popüler söylemiyle: Tek seyrettiğim dizi Avrupa Yakası vallahi! Pardon ne diyorduk?) Seyrettiğim belgeselde gözlemlediğim kadariyle, belgesel-ciler, biraz kalpsiz insanlar. Bunu irdelemek istiyorum bugün!

Hani hep tartışılır ya, gazetecilik ahlâki açısından: Diyelim ki yolda kaza geçirmiş, ölmekte olan bir adama rastladın, önce fotoğrafını mi çekersin, adamı mi kurtarırın, diye.

Tabii, gazetecinin durumu farklı. Önce haberi yapacak ki, baskıya yettisin, ne bileyim televizyoncuysa haber bültenine kostursun. Yine de bazen gazeteciler ruhsuz, duyarsız olmakla eleştirilir.

Halbuki belgeselcilerin tuzu kurudur! Kimsenin bir belgeselciyi "Ayol çekeceğine git kurtar" diye eleştirdiğini görmedim. Bu görevi ben üstlenmek istiyorum. Hani köseyi isgal etmemek açısından!

Biliyorsunuz iki belgeselin birinde zavallı hayvancıklar telef olur. Ben şimdiye kadar en azından yüz kere, geyiklerin kaplanlar tarafından yendiğini, büyük balığın küçük balığı yuttuğunu, yumurtadan yeni çıkmış, denize ulaşmaya çalışan su kaplumbagası yavrusunun kuslar tarafından aksam yemeği yapıldığını seyrettim.

E belgeselci kardeşim, elin ayagın yok mu? (Belgeselciler-re cevap hakkı doğuyor tabii!) Yazık değil mi hayvanlara?

Hani gazeteci gibi bir vakit darlığın falan olsa anlayacağım. Kendin anlatıyorsun: "Üç haftadır, su kaplumbagalarının yumurtadan çıkmasını bekliyoruz bu adada" falan diye. Haydi kaplanı kovamadin, tamam, sadece martılara "kist" diyeceksin kardeşim! Seyrederken, gözümüzün önünde gitti suncacık yavru kaplumbaga!

Sonra da anlatıyorsun: "Bu mevsimde yumurtadan çıkan yavruların yarısından fazlası martılara yem olur"

diye. E böyle yaparsan tabii yem olurlar! Katliam olmuş, sen orada, elinde kamera, takiliyorsun!

Belgeselcileri daha duyarlı, daha bilinçli olmaya davet ediyorum. Her şey sanı söhret değil arkadaşlar.

Bugün de gazeteci olarak toplumsal görevimi yerine getirdim, artık rahat rahat sinemaya gidebilirim!

SARS maskeniz ne marka?

Öyle çantayı ayakkabıya uydurmakla olmuyor. Bastıracağınız parayı, son moda bir maske alacaksınız-

Bu kadarına pes diyorum!

Uzakdogulu alisverişçiler, Bati ülkelerinde Hermes, Louis Vuitton, Gucci gibi markaların önünde, Halk Ekmek kuyruğu gibi sıra yaparlar, bilirsiniz.

Bir kere lüks-satin alıyorsan, kuyruk neyin nesi?

Gideceksin magazaya, rahat bir koltuğa oturacaksın. Çay, kahve getirecekler. Elli tane model çıkarttıracaksın, bu esnada satis elemanı, "Vallahi hepsini çok iyi tasıyorsunuz" gibisinden iltifatlarla egonuzu da oksayacak!

Halbuki bunların, o magazalarda bir ezilip büzülmesi, uslu uslu beklemesi vardır ki...

Alçakgönüllü tavırlarına rağmen, yüksek bütçeleriyle ünlü markaların gözbebeği olan Uzakdogulular, tasarımları da kendilerine benzettiler! Bedenler ufaldı, renkler acayıplesti, fiyonklar, çiçekler, bilmemne.

Sebeğ, üç bes yıllık bir trend. 18-35 yaş arası Japon kadınlar, küçücük fosforlu bluzlar, mikro-mini etekler, platformlu ayakkabılar, hap kadar marka çantalar ve sapsarı saçlarıyla bir moda yarattılar. Liseli kız gibi gi-

yınmış pahali fahiselere benzeyen, oysa öğrenci veya meslek sahibi zengin kadınlar bunlar. Onlara "koyal"

deniyor, ve ko-gal stili, yüksek tüketimlerinden ötürü, dünya modasını çok etkiliyor.

Şimdilerde, hem koyal'ların, hem de daha akli basında giyinen Uzakdogulu marka meraklılarının yeni bir heyecanı var: Dünyayı kasıp kavuran SARS virüsü. Aslında savasti, mavasti çok ciddiye almıyoruz ama, gerçekten büyük tehlike. Ama ben SARS'm (garip ama gerçek) modaya yansıyan yüzünden bahsedeceğim:

Geçtiğimiz cumartesi günü, Hong Kong'daki Louis Vuit-ton mağazası, sınırlı sayıda grip maskesi verdi piyasaya! Maskeler yumuşak deriden yapılmış, üzerinde markanın monogram deseni var ve klipsleri de gümüşten! Önce sadece 88 adet üretilen maskeler, cumartesi öğlen saatlerinde moda meraklıları tarafından talan edilerek tükendi! Üstelik de tanesi 230 dolardan!

Hemen ardından Gucci'nin sözcüsü, kısa süre içinde, ilk-bahar-yaz koleksiyonlarına bir grip maskesi ekleyeceklerini açıkladı. Model konusunda detay verilmedi, sadece siyah olacağı söylendi!

Aynı anda, sınırdaki, Çin'in sahte marka esyalarla ünlü Shen-zen şehrinde, son günlerin en çok ragbet

gören ürünü, sahte Burberry desenli grip maskeleri piyasaya çıktı! Ancak bu ürün halka hitap ediyor, sadece 1 dolar 25 sent!

Baska bir açıdan bakınca, öldürücü hastalıktan korunmak için marka maskeler takmak, çok insani, moral düzeltici bir çözüm gibi görülebilir. Malumunuz, Uzakdogulular eglence sekileriyle ünlü bir insan topluluğu degil. Varsa yoksa alisveris ve karaoke. Batilinin savastan, hastalıktan gerilen sinirlerini, içki içip dans ederek gevsetmesine karsilik, belki de çekik gözlü insan da Louis Vuitton'dan maske alarak rahatlıyor.

Bu arada Çin'in Ankara Büyükelçiligi Müstesari Chuntai:

"Gripten kurtulmak için evinizde bir miktar sirkeyi yakın!"

önerisini getirmis. Bu Uzakdogulular, Allah bilir, bu amaçla da, balzamik seri sirkeleri falan alıyorlardır Fransa'dan. Hatta belki oralarda da kuyruk vardır!

Allah dünyaya saglik, baris ve akil fikir versin...

59

Siz de Sirin'i taniyin!

Bazi insanlarla tanismak çok sey ifade eder. Ilginç bir tecrübe, esin kaynagi, gelecekle ilgili kararlar için referans noktası... Sirin Devrim bunlardan biridir.

1994'ün kis aylari.

New York'taki ilk senem.

Bir gün telefonum çaldi. Üç bes ay önce Amerika'ya tasindigim için çalismayi biraktigim Aktüel dergisinden ariyorlar: "Sirin Devrim'le röportaj yapacaksın. Çok ilginç bir hayat. Halikarnas Balıkçisi'nin yegeni, ressam Fahrünnisa Zeid'in kizi. Su anda New York'ta yasiyor. Aileyi anlattigi bir kitap yazmis.

Röportaj bu haftaya lazim" dediler ve arkadasi Tunç Yal-man'in telefonunu verip kapattilar.

Yarim saat sonra telefonun öbür ucunda, Sirin Devrim'i röportaja ikna etmeye çalisiyorum. Bin dereden su getiriyor, hem de o kadar yıl yurtdisinda yasamis birinden beklenmeyecek mükemmel, aksansız bir Türkçeyle:

-Hiç vaktim yok ki benim. Tek kisilik oyunum var, kitabın tanitimlari var. Ayrica, siz kaç yasindasınız bakalım?!

-Yirmi üç yasındayım.

-Aaa, daha çocuksunuz! Röportaj yapmayı biliyor musu-

nuz r

Ya sabir çekerek, "Evet efendim, ben dört yıldır gazetecilik yapıyorum, merak etmeyin" diyorum.

Sözlesiyoruz.

Siz Çerkez misiniz?

Manhattan'ın üst kısmında, sık bir apartman. İçeri giriyorum. Chanel aksesuarlarıyla, bakımlı, güzel yaslanmış bir hanım. Tanısır tanısız, Devrim, eliyle hafifçe çeneme dokunup dikkatle yüzüme bakıyor:

-Siz Çerkez misiniz?

Ve cevabi beklemeden, biraz ileride duran kocası Robert Trainer'a dönüyor: "Bak Bob, Osmanlı'da da haremdeki güzel kadınlar Çerkezdır"!

iyi mi?

Guetamalali fotoğrafçı arkadaşım resim çekerken, bir yandan da konuşuyoruz. "A Turkish Tapestry"

adlı, ailesini anlattığı kitap yeni çıkmış. O hikâyeler de ilginç ama beni esas etkileyen Sirin Devrim'in hayatı.

Istanbul'da, New York'ta, Bağdat'ta, Milwaukee'de geçmiş; maceralar, asklar, dostluklar, partiler, sık giysiler, tiyatro ve sanatla dolu, rengârenk bir hayat. Tunç Yalman, Altemur Kiliç, Bülent Ecevit, Fahrünnisa Zeid, Çevat Sakir Kabağaçlı, Füreya, Mücap Ofluoğlu, Aliye Berger, Muhsin Ertuğrul ve daha birçok ünlü ismin rolleri paylaştığı bir dönem filmi adeta!

Sohbet uzuyor, ve Sirin Devrim bana evi gezdiriyor.

Rengârenk döşenmiş yüksek tavanlı bir Manhattan apartmanı. Sirin Devrim, bana dekorasyonda beyazlardan, grilerden nefret ettiğini, Osmanlı'da sarıların, yeşillerin, kırmızılardan çok kullanıldığını, son zamanlarda Türkiye'deki beyaz merakını anlamadığını söylüyor. Yatak odasının tuvaletine kadar giriyoruz!

Devrim, "Burası", diyor, "New York'un en manzaralı tuvaleti!" ve basıyor kahkahayı. Gerçekten tuvaletin duvarında, yere yakın küçük bir pencere var ve bu pencere denize bakıyor!

En sonunda istediğim kitap

O günden yaklaşık dokuz yıl sonra, elime, ne zamandır yazılmasını istediğim kitabı aldım: "Sirin".

Sirin Devrim, bu defa kendi hayatını konu etmiş. Çok içten bir otobiyografi.

Devrim'in kişiliği gibi renkli ve sasirtici.

New York'taki röportajdan sonra bir daha Sirin Devrim'le karsilasmadik, ama kitabi okurken, o çin çin sesini, etken, ortama hâkim tavirlarini, fotografçiya poz verirkenki profesyonelligini bir kez daha hatirladim.

Sirin Devrim'le tanismis olmaktan çok mutluyum. Bence kitabi alip siz de tanisin...

Bodrum'un (bu yaziya kadar) en iyi saklanan sirlari!

2003 yazi itibariyle Bodrum ve çevresinde bulunanlara özel hizmetim ve yerel gazetecilik konusunda yeni bir adimdir. Buyrun.

Tabii böyle baslik atarim!

Geçen yıl Bodrum'da gittigim Gümüslük'te az bilinen, sessiz, sakin Limon Cafe'yi yazmistim. O gece söylenenlere göre "Limon Cafe'nin kapisinda kuyruk varmis, ayrica da (sikâyetçi eski müsterilerin deyimiyle) ortada ellerinde purolariyla lacivert blazer'li adamlar dolasiyormus!" Yediden yetmise kültür mozaigi bir hedef kitlem var, ben ne yapayim?

Sunu da söylemeden geçemeyecegim, ayni hedef kitle dört ay boyunca kitabimi satis listelerinde tutmakla kalmadi, korsan kitapçilar da sayemde birer yazlik, araba falan edindiler! Zira Bodrum Havaalam'nin kendi kitapçi dükkâninda korsan kitabi açık açık satilan baska yazar var mi bilmiyorum!

Hepsine haram olsun, gözlerine dizlerine dursun. Yetkililer hâlâ "Ne var canim, vatandas kazansin"

zihniyetinde oldugu ve korsan kitapçilar yakalanip ihbar edildiginde 48 saat içinde hapisten çıktiklari sürece, benim de elimden beddua etmekten baska bir sey gelmiyor. Ayrica insan "Ben bir daha niye kitap yazayim ki, manyak miyim?!" diye de düşünüyor. Tarkan'la ortak bir problemimiz olacagini hiç tahmin etmezdim!

Tabii Bodrum'un en iyi saklanan sirri, havaalaninda korsan kitabimin satiliyor olmasi degil!

Muhtemelen su anda Bodrum'da in ve cinin plaj voleybolu oynuyor olmasi. O Televole'lerin "Bodrum geceleri yikiliyooo, ortalik toz duman" falan demelerine bakmayin. Restoranlar bos, plajlar sakin.

Türkbükü'nün son durumunu açıklıyorum: Deniz kenari Etiler! Bu yıl belirli yerler disinda bölgenin tadi biraz kaçmis kanimca. Ünlü seyretmeye gelenler, yüksek müzik, çalgili malgili Türk poplu bir durum var.

En iyi ve nispeten sakince yemek yine Ada Otel'deki Changa'da yeniyor. Bu kiyidaki restoranlara teknenin Zodiac botuyla çikmiyorsaniz yazik size!

O zaman ne yapacaksınız? Gülse'yi takip edeceksiniz. Baska bölgeler de keşfedeceksiniz. Örneğin Bitez-Ortakent bölgesi, ki bendeniz bir süredir yıllık iznimin zannediyorum bir bölümünü falan degil, tamamini burada kullanip bitirmis durumdayim.

Meraklisi için bu hafta, bu bölgenin en iyi saklanan sirlari:

Palavra Balık, Ortakent: Klasik, yalın bir balıkçı istiyorsanız burası doğru adres. Bildiğiniz Ege mezeleri, deniz börülcesi, kalamar, kabak çiçeği dolması, sudur budur, en basit ama müthiş lezzetli haliyle burada.

Denizin neredeyse içinde, kumların üzerinde masalar, ancak amatör bir servis. (0252 358 62 90) Tantra, Ortakent: Bali'deki halayımdan beri bu kadar ihtimam, simartılma, birinci sınıf servis görmedim.

Nefis bir mandalina bahçesi içinde bir tas ev. Müsteriden çok çalışan var. Hepsi sık, beyaz keten kıyafetler giymişler, tütsüler, mumlar, Doğu teması anlayacaksınız. Yemekler güzel, yerli tatların azıcık

"fanfifon" hale getirilmiş. Karidesli deniz börülcesi, erikli kabak gibi. Bir taraf restoran, bir taraf gececiler için "lounge". Lounge'da sabah dört kadar gayet lezzetli atıştır-

malar da var. İsterseniz masaj ve tai chi dersi de cabası... (0252 358 64 53) Arşipel, Bitez: Aktur Sitesi'nin içinde bilenin bildiği birinci sınıf balık restoranı. Feslegenli çig balık favorim, çig karides, kalamar ızgara mükemmel. Denizi tepeden gören, süsüz ama rafine Arşipel'e muhakkak rezervasyon yaptırın. (0252

343 10 16)

Bitez Dondurmacısı: Bitez'de yol üstünde, Bitez Plajı ayırımına gelmeden sağda göreceğiniz sakin, mütevazı dondurmacı, özel davetlere dondurma yapan, Havana'da satılan tekilali dondurmaya imal eden yer. Aroma kullanılmıyor, bütün dondurmalar mevsimdeki meyvelerle yapılıyor. Karadut, köylerden toplanıp geliyor mesela. Gerçekten müthiş.

Daha sonra başka bölgelere dadanacağım, araştırmacı gazeteci diye buna denir!

Türkbükü'nden bildiriyorum, her şey çok "butik"!

Boncuklar, yemeniler, taşlar, kumlar hepsi çok butik. Esi benzen yok, acı bir şeyler. Yazar bize ne vermek istiyor? Bodrum'da alisverisi unutun!

Bodrum izlenimlerim sürüyor. Bu hafta Türkbükü'ndeyim.

Türkbükü'ndeyim dediysek, aslında bu yazıyı size Ortaköy dolaylarından yazıyorum. Neden dersiniz, gazeteci adama tatil yok! Bir oradayız, bir burada sizin anlayacaksınız.

Üçer dörder günlük iş-arkadaş-aile temasları amaçlı İstanbul ziyaretlerim sürüyor. Fakat ne yaptım ettim, "yazlıkçılık" hayalimi bu sene gerçekleştirdim. Allahın ve gazetedeki amirlerimin izniyle ağustos ortasına kadar köse yazılarıma güneyin sirin tatil beldesi Bitez'den devam edeceğim! Yani liseden beri ilk kez "Aksam mangalda köfte yapalım mı?", "Ay bugün denize inmeyeceğim, bahçede kitap okuyayım diyorum", "Selim Bey, sizin begonviller ne güzel açmış maasallah, bizimkilerin keyfi yok nedense" temalı bir tatil yaşıyorum. Yavaşlarım, gevserim diye düşünüyordum, ama ne mümkün! Yazlıkçılık geçmiş bizden. Hiz bağımlılığı olmuş yıllardır. Gevsemeyi atlayıp direkt depresyon aşamasına geliyoruz!

Yine oturup yazmaya basladim, ki siz bu ürünleri kis sezonunda seyredip okuyacaksınız diye planliyorum.

Bu vesileyle yıllardır önünden geçip "Vah vah"ladığım muhtesem antik tiyatronun Turkcell tarafından toparlanıp daha muhtesem hale getirilmesinin ve bundan sonra orada bir sürü gösteri seyredecek olmamızın, Bodrum'u bana bir kez daha sevdirdiğini söylemem lazım.

Her neyse, ben size Türkbükü'nü anlatacaktım değil mi?

Her şeyden önce, evet Bodrum tenha. Türkbükü dersanız, o biraz acayip bir durum.

Sunu söyleyebilirim ki, son günlerde Bodrum turizmini Tarkan kurtarıyor! Müsteri mi yok, dükkân sinek mi avlıyor, patlat bir Dudu Dudu, izdiham olsun. Kesinlikle uydurmuyorum.

Türkbükü'nü bilmiyorsanız gözünüzün önünde canlandırayım. Plajsız bir deniz. Yan yana iskeleler, o iskelelerin yan tarafı yürüme yolu. O yolun iki yanında restoranlar, oteller, barlar ve bir bölümde de sağlı sollu satıcılar. Ağırlikli olarak kumas, incik boncuk, elbise vs. satılıyor.

Türkbükü'nde yürüyoruz. Ortalık sakin. Derken lokal bir kalabalıkla karşı karşıya kalıyoruz ki, geçmek mümkün değil. Herkes birbirinin üstünde. Ya bedava bir şey dağıtıyorlar, ya bir ünlünün üzerine saldırılmış gibi bir görüntü.

Burasi Ship Ahoy. Türkbükü'nün en eski, en popüler mekânlarından biri, ve o esnada Ship Ahoy'da Dudu çalışıyor! Olay bu! Herkes dans ediyor, herkes kendinden geçmiş. Ship Ahoy bir boydan bir boya olsa olsa 10 metredir, ama bizim kalabalığı yarmamız, yer yer takilip kalmamız, bütün sarkeyi bitirmemize sebep oluyor. Yaklaşık beş dakika! Oradan çıkınca, Bodrum yine tenha!

Türkbükü, bir nevi Etiler demistim. Her şeyin subesi var. Tike, Changa, Mey Restoran, Havana...

Her şeyin subesi olunca fiyatlar da Etiler-Nisantasi seviyesine gelmiş. Butik otellerin yanındaki her şey

"butik" ol-

mus! Bahsettiğim sokak tezgâhlarında oyali, pullu yemeniler soruyorsun, cevap: "30 Milyon. İndirim mi?"

Sizi ailece çok seviyoruz ama olmaz! Bunlar çok butik, hiçbir yerde bulamazsınız!" Yemeni yahu!

Boncuk bilezik tezgâhına gidiyorsun: "Tanesi 25 milyon. Bu camları bir usta yapıyor, çok butik, özel şeyler, aşağısı kurtarmaz abla!"

Simdi siz benden Türkbükü'nün en iyi saklanan sırlarını istersiniz! Yagma yok, tavsiye ettiğim Bitez Dondurmacı-si'nin önünü kuyruk yapmissiniz! Dondurmacı bana çok mütesekkir, fakat ben size mütesekkir değilim! Karadut dondurması stoklarını bir gecede bitirmissiniz yahu! İyi ki yazdık, biz ne yiyeceğiz? Limon, çikolata ve kayısı çok kötü, aman sakm yemeyin, gözünüzü seveyim!

Yine de sizi kirmayayım. Türkbükü'nün en iyi saklanan sirri, sahilde, yine kumların üzerine konmuş masalarda müthis meze ve balık yenen Hasan'in Yeri'dir.

Bodrum'un neresindensiniz? Ben içindenim!

Sadece ilginç adresler vermekle kalmıyorum, kendi tezlerimle de dimağları zenginleştiriyorum.

"Bodrum'da tatilde, kafasına göre yazıyor, maasi kapıyor" diyenler utansın!

Hey gidi günler hey. Insanlardan olusan trafik sikisikligi kavramıyla ilk tanismam, Bodrum tatillerime denk gelir. Tee, iki üç sene önce, o Barlar Sokagi'nda yürüyemezsiniz. Hani böyle kalabalıkla tek vücut halinde yürürken yürürken, yolun daraldığı noktalarda trafik tikanır, öylece durur beklersin...

Ve fakat, simdilerde bu trafikten eser yok. Kavga dövüs hariç, Barlar Sokagi cennet gibi.

Hatta benim teorime göre yıllardır dostluk ve baris içinde yasayan Barlar Sokagi'nda bu yıl sokak kavgalarının artması da bu tenhalik yüzünden.

Izah edeyim.

Barlar Sokagi'nda tabiatıyla geçtiğimiz yıllarda da içki içilir, gelen geçene sinir olunur, "kariya kiza" sarkilirdi. Bu olaylar Bodrum'a 2003 yazında gelmiş değil. Ne var ki, yukarıda anlattığım trafik yüzünden ani hareketler yapmak, silah çekmek, hatta eli kolu hareket ettirmek teknik olarak imkânsizdi. insanlar vücutlarını birbirlerine yapıştırıp sardalya konservesi gibi yekpare yürürlerdi. O yüzden fırlatma, vurma, çakma gibi hareketler de görülmemisti.

Oysa artık ortam Uzakdoğu dövüs sporlarına bile müsait.

Bu yılın tenhalıktan ve turist kız azlığından mütevellit can sikintisini da hesaba katarsak, bu millet kavga etmesin de ne yapsin.

Bu konuya da açıklık getirdikten sonra, beklediğiniz an geldi çattı, iste Bodrum'un içinin en iyi saklanan sirları! Lütfen yazdığım dondurmacıya yaptığınız gibi talan etmeyin! "Halk Gülse'nin tavsiye ettiği yerleri istila etti, vatandaş buralardan faydalanamıyor" gibi bir durum olmasın!

Dalyancı: Ben ona Bodrum'un Costa Boda'si diyorum. Hani su elle boyanan ünlü İskandinav cam esya markası var ya.

Engin Dalyancı okullu bir ressam. Adnan Turani'nin öğrencisi. Simdi Bodrum'a ait bir marka yaratmış.

Taklitlerini bile görmüş olabileceğiniz çeşit çeşit balık desenli tabaklar, saatler, ev esyaları... Benim favorim fırçayla boyanmış olanlar. Hiçbiri birbirinin aynı değil. Bir bakın bakalım. Cumhuriyet Caddesi'ndeki, yani Barlar Sokagi'ndeki subesinin önünden geçmiş bile olabilirsiniz. (Tel: 0252 313 02

Sandaletçi Ali Güven: Hâlâ duymadıysanız, duyun. Ali Güven, bana göre bir tür roman kahramanıdır.

Ali Usta, 1966'dan beri Bodrum'un ünlü sandaletlerini yapıyor. Ama öyle elinizi kolunuzu sallaya sallaya gidip, sandalet alıp dönemezsiniz. Ali Usta önce bir ayaginiza bakacak, inceleyecek. Size en yakışan modeli kafasında çizecek, ve sansliysanız, (bir de tabii bu iş için iyi bir bütçe ayırdıysanız!) yedi sekiz ay sonra sandaletiniz hazır! Ama paranın satın alabileceği en iyi sandaletler bunlar. Vurdula denen özel köseleyi tek parça olarak diyor. O kösele ki dana derisinin bir yıl palamut ve çam kabuğunun suyunda bekletilmiş özel bir versiyonu. Yaslı ustası da tek kalmış. O kösele ustası da giderse bu iş bitecek. Bu kadar özel bir sandalet giyeceksiniz yani. Ali Güven'in inanılmaz hayatından eski Bodrum ve Londra anıları dinlemek de bonus. Ali Usta ünlü Türk müşterileriyle hava atmaya sevmiyor. Ama biz yabancılardan bir iki isim sayalım: Mick Jagger, Bianca Jagger, Bette Midler, Donna Karan. (Tel: 0252 313 22 16)

Alisveris yeter, acıktık, diyorsanız, madem paranız bitti, çok hesaplı ve çok lezzetli iki önerim var.

Karadeniz Pidecileri: Bodrum'un içinde, ara sokaklarda birçok balıkçı, birçok meyhane vardır. Çoğu da iyidir aslında. Ama benim tavsiye edeceğim, aşağı yukarı on yıldır, (denedik de söylüyoruz) tadını ve kalitesini değiştirmeyen Bodrum içi Karadeniz Pidecileri olacak. Bunlar yine Cumhuriyet Caddesi'nin Hilmi Oran Meydanı'nda iki adet olarak karşılıklı dururlar. Açık havada ahsap banklara oturarak birinci sınıf, süper lezzetli Karadeniz pidesi yersiniz. Gece hayatından önce de, sonra da, tok tutan, enerji veren, mideyi kurtaran bir seçenektir! Kıymalı, sucuklu, kasarlı, yumurtalı veya yukarıdaki-lerden hepsi! Size kalmış!

Diğer favori dondurmacım: Bitez Dondurmacısının yeri sapa geliyorsa, iste ikinci bir adres. Bodrum'un içinde, karakolun karşısında, Özsüt'ün yanındaki dondurmacı tezgâhi, Bodrum'un çok iyi bilinen ama reklamı yapılmayan bir cevheridir. Denerseniz, diğer örneklerine göre farkını anlarsınız. Burası da karadutlu değil de, çikolatalı dondurmanın kitabını yazmış. Pideden sonra iyi gider.

İlla ki bir bitis cümlesi yazmak gerekirse, Bodrum, tenhalığına rağmen hâlâ ısıklı, hâlâ renkli, hâlâ civil civil sevgili okuyucular.

ZI

Bodrum'un "yıkılan" yerleri!

Bu yıl "Çesme in, bodrum out" geyikleri kanıma dokundu doğrusu. Gençlik yıllarından beri en yorucu, en sefil, en sahane tatillerimi Bodrum'da geçirdiğim için, bu yazı boynumun borcudur!

Yanlış anlamayınız.

Bodrum'da otura otura kafayı eski Bodrum evlerinin kaybolmasına, taş evlerin yıkılıp yerine site yapılmasına, suna buna takmış değilim. "Remzi Bey, maasallah semizotları cosmos, bizim Japon güllerinin de tam zamanı" ortamında kalmaktan, yazlıkçılık basıma vurmadı yani. Ayrıca bildiğim kadariyle Türkiye'nin en istikrarlı mimari yapılanmalarından biri de Bodrum'dadır. En azından

"Bodrum evi" diye bir sey var, uyduruk siteler bile onlara benzetilerek yapiliyor. Çok sikâyetçi degiliz.

Bu esnada Çesme'yle Bodrum'un son zamanlardaki lüzumsuz karsilastirilmasindan da gina geldigini belirtmek isterim. Çanim Bodrum'un yaninda düz renkli, steril, tarihsiz Çesme'nin lafi bile edilmez. Tabii Çesme'yi tercih edenlerin de orada kalmasini ve bundan sonra hep orada tatil yapmasini tavsiye edecegim, Bodrum tam kivamina geldi çünkü.

Konumuza dönüyorum. Benim bahsettigim "yikilma", Ay-

ça Tekindor'un "yikilma"si. Yani "Bodrum'da bi yer var, kizim, yikiliyo.oo" durumu.

Yalniz, her ne kadar damarimi kesseniz kanim gazeteci aksa da, kendimi feda edip "eller havaya"

mekânlari dolastigim zannedilmesin. Insaf artik, o kadar da degil! Arastirmaci gazetecilik de bir yere kadar.

Benim "yikihyoo"dan anladigim da kendi tarzimda bir yikim!

Simdi size bahsedecegim yerler birinci sinif yemek, iyi dekorasyon ve "Türkiye'de kim kimdir"

misafirleriyle, su anda Bodrum'un en kalabalik, en "trendy", "en bi havali" yerleri.

Görmek ve görölmek istiyorsanız, Tampa'ya gideceksiniz, o kesin. Türkbükü'nün incisi, güzellikte birincisi Tampa, bu sene açildi. Sahibi Ersoy Çetin. Evet, bilenlerin bilecegi gibi de, ekip Park Samdan'm ekibi. Alt katta, deniz kiyisinde güzel bir bar ve Latin caz, maz, canlı müzik var. Yukarıda ise restoran.

Özellikle restoran isadamından sanatçıya "agir isimlerin" merkezi. Yer bulursanız ne âlâ.

Asli Altan yine yapacagini yapti ve Türkbükü'nde bir Safran açti. Müzik iyi, insanlar, iste bildiginiz Safran'cılar. Bilmiyorsanız söyleyeyim, sosyetikler+enteller+sosyetik enteller! Eglenceli yani! Yalniz o uçsuz bucaksız, kayaların üzerinden merdivenlerle teee sahile kadar inen kocaman Safran nasıl dolacak, onu bilemiyorum. Ha, bu arada, gündüzleri Safran aynı zamanda bir plaj!

Türkbükü'ndeki Mavi Otel'in bari, yine çilgin danslara mi gebe? Aman Allahim. Geçen yıl buraya on bes kişi gelip, mo-jito'ların da etkisiyle samba, mambo, meringue etkili, özgün figürlerimizle çirkin danslar yaptigimizi hatirliyorum! Zira Latin Amerikalı sahane bir grup vardı ve canlı müzik yapıyorlardı. Ayrıca da pist tiklim tiklimdi ve bizim dehset figürler bile arada kaynamisti yanılmıyorsam. Bu yıl aynı grup yine Ma-vi'de ve insanları dans ettirmeye devam ediyorlar. Çok eglenceli.

Geçen senelerde mekâna yakışmayan uyduruk işletmeler vardı Karada Marina'da Hani su Bodrum Marina'nın oradaki alisveris merkezinin yani basındaki deniz ustu mekânda Simdiyse Marina Yacht Club adıyla uç iyi restoran var burada Servis iyi, yemekler güzel, insanlarsa kâh Türk yatçılar, kâh Avrupalı tekne sahipleri Hep kalabalık ve sık bir ortam Ve-lo'ya giderseniz naneli limonatadan için ve beni anın Ve tabii, Gümüşlük'teki Limon Geçen yıl Limon'un lezzetli yemeklerini, elektrik

kullanmadan yapılan aydinlatmasini, yildizlari, muzigi, her seyi yazmistim zaten Limon yine ayni "Yüküüoo" demek haksizlik olur Kendi çapında "sallanip yuvarlaniyor" mu demek lazim' Daha sessiz, daha "Bodrum" bir gece içm Limon bence hâlâ rakipsiz

Çesme'yi mi tercih ediyorsunuz7 Ay ne kadar sevindim Paparazzi diye bir yer vardır, pek güzeldir Dalyan'da da iyi balık yenir Baska tavsiyem de yok Yikilin karsimdan!

Biz Bodrum'dayiz ve burasi dedikodulara ragmen "yikiliyo-oo"!

Dogaya elini ver, kolunu kaptir!

Bodrum Bodrum, tamam da, bir yere kadar. Sen sehir insanisin, ne isin var bu kadar zaman bahçede bagda? Baktim is çigirindan çikiyor, döndüm bak, geldim simdi...

Paçayi zor kurtardim! Biraz daha Bodrum'da kalsaydim Gülse elden gidiyordu haberiniz olsun.

Masum belirtilerle basladi. Deniz kiyisina yürürken "Alla-him bu koku nedir" diye merak ettim bir gün.

Kekik mi? Isirganotu mu? Pazarda soruyorum, etrafa soruyorum.

Derken evin yan tarafındaki taslik araziye de bahçe haline getirme projesi gelistirdim. Patrick Süskind'in Koku romanındaki adamin, kizil saçli kizin kokusunu siseleme ihtirasi gibi, taktim kafayi, illa o otu bulup bahçeye dikecegim.

Yeni bahçeye toprak, gübre, ağaçlar aldik. Her dikilen bitkiyle ilgili bir seyler öğrendikçe, kendimi botanik ilmine daha bir yakin hissetmeye basladim. Bir gün semizotlarinm nasıl çabucak yayilip büyüdüğüne sasiriyorum. Ertesi gün ilgi alanim rozet çiçekleri.

Günesin altinda, bahçenin karsisina geçip, öylece saatlerce bakiyorum.

Bir gün kendime bir arkadas buldugumu da sandim hatta.

Evin arkasina geçmisim, incir agacina bakiyorum. Öyle bir süre baktiktan sonra fark ettim ki, arkamda bir karalti var. Genç, yazlik yerlere göre fazla giyimli, bir adam da benimle birlikte incir agacina bakiyor.

On bes dakikaya yakin öyle durduk. Sonra ben gülümseyip yürüyünce, arkamdan "Iyi günler" dedi.

Peki, iyi günler, ama sen kimsin?

Müteakip günlerde kendisiyle sürekli karsilasmaya basladik. Bahçeyi teftis saatlerim esnasinda, o da arka bahçemize bakan taslikta ayakta duruyor ve bakiyordu. Bir süre sonra sohbet basladi, "g.a.g.'i çok seviyoruz bu arada, esim de sizin hayraniniz!"; "A çok mersi".

Neden sonra doga âsigi arkadasimin kim oldugu ortaya çıktı. Arkamizdaki evde bir devlet büyüğümüz oturuyordu, genç adam da onun korumasiydi!

Agustos basina dogru dogu sevgim ayni o arsız semizotlari gibi yayilip büyümeğe başladı.

Hafta sonlari Istanbul'dan arkadaşlar geliyor. İlla bahçeyi gezdireceğim.

Bu arada dikkatinizi çekerim. Dönüm dönüm dikili arazilerden falan bahsetmiyoruz. Yazlık bir evin etrafında dönen, toplansan 150 metrekare bahçe.

"Bak", diyorum, "buraya bu karpuzlari üç hafta önce çekirdekten diktik, nasıl yeserdiler, görüyor musun?"

Karsimdaki, "Ha iyi. Bana bak, benim yanmam lazım. Ayrıca aksam Tampa'da yer ayırttin mi?"

gibisinden duyarsız cevaplar verdiyse, onu zeytin ağacından yeni kopmuş zeytinin nasıl acı olduğunun demonstrasyonunu yapmayarak cezalandırıyorum! Bırak cahil kalsın. Tampa'yımıs!

Tampa'ya giderken huzur veriyor muyum? Elbette hayır. Arabanın camından yine o koku giriyor, ben durulmasını em-

rediyorum. Topuklu ayakkabılarla dışarı çıkıp koklayarak araştırmaya başlıyorum. İnşallah gelen geçenden kimse görmemistir, gören de tanımamistir!

Agustos ortasına doğru bir gün, kendimi duvardaki karıncaları, ağız açık seyrederken yakaladım. İki karınca üçüncüyü kafa ve ayaklarından yakalamış çekmeye uğraşıyorlar, kurban ise kâh onları üstünden atıyor, kâh saldırıyordu. Sokak kavgası mıydı acaba? Yoksa kabile savaşları mı?

Silkinip kendime geldim ve hemen uçakta yer ayırttin. Bir sonraki aşama Bodrum'a yerleşip hayatımı batık elbiseler içinde resim yaparak geçirmeyi çünkü!

Sehre gelir gelmez de yine ruh sağlığımı yerine getiren şeyler başladı. Trafik, acele, toplantı, iş, dakikada bir cep telefonu vizildaması...

Tatili tadında keseceksin. Öyle aylarca doğayla baş başa, şehir insanını bozar.

Bu arada...

O kokulu bitkinin ne olduğunu hâlâ bulabilmiş değilim. İyileştigimi suradan anlıyorum ki, artık umurunda da değil!

Günaydın ekibi nasıl telef oldu?!

Reklam sektörüne karşı mıyım? Asla! Reklam oyuncularına karşı mıyım? Ne münasebet! Kendim bir reklam filminde oynamaya sıcak bakar mıyım? Evet, çok sıcak. Sadece sıcak değil, daha çok sinekler!

Ben size söyleyeyim, artık bu Günaydın yazarlarından, ben de dahil, hayır gelmez!

Yazar dediğin tarlada yetişmiyor ki kardeşim. Biraz ihtimam göstereceksin, pohpohlayacaksın. Sanatçı ruhlu insan!

Önce çarsamba günü akşam üstüne dogru bir haber geldi: "Günaydin'in bütün yazarlari, Sabah'in tanitim filmi için yarin su saatte Hadimköy'de olacak!"

Tanitim mi? Ne filmi? Hadimköy neresi?

Bu sorulara kimse kesin cevaplar vermedi. "Yahu benim yarin g.a.g. çekimim var, ne olacak? Saati degistiremiyor muyuz? Ne giyecegiz? Konu ne?" gibi detaylarin hepsine "Ehe-heh, evet, yarin Hadimköy'de görüşürüz" karsiliklerini aldik!

Ve ertesi gün.

Ögle sicagi. Hadimköy'ün tali yollarinda ilerliyoruz. Tarif edilen köprüyü, hatta ardindan birkaç köprüyü

daha geçmisiz, ama ortada bahsedilen çiftlik yok. Yine tarif üzerine "sag-

daki toprak yola" girdik. Bes dakikaya yakin bir ayçiçeği tarlasinda ilerledikten sonra, fakat o da ne, yol bitti!

Uçsuz bucaksiz arazinin ortasindayiz.

Bu bir komplo muydu? Sabah yönetimi aslinda bizden kurtulmaya mi çalışiyordu?

Bu arada bir arastirmaci gazeteci olarak sunu da belirtmeliyim. Hadimköy'de orman vasfini kaybetmis araziler pek çok, hatta her dakika yogun sekilde vasiflarini kaybetmeye devam ediyorlar! Tipki Istanbul'un ranti yüksek baska bölgeleri gibi. Her tarafta yangin, her tarafta duman.

Sag kalarak çiftlik evine vardik.

Hani bu yil Istanbul'da sinek yok ya. Hepsi Hadimköy'de yazlikta, o yüzden!

Belki çiftlik bir at çiftligi olduğu için, belki belediyenin hayvanseverligiyle ilgili bir konu, bu çekimde bizi sicak degil, sinekler yendi!

Gider gitmez, sag olsunlar senaryoyu anlattilar. Günaydin yazarlari tek tek bu eve geliyor ve evin hanimi tarafından karsilaniyor. Bunu gören komsu çok sasiriyor, bu kadar ünlünün (biz oluyoruz) yan eve girmesinden iskillenip kapiyi çalıyor. Evin hanimi sorular karsisinda gülümseyip, "Iste buradalar" diye bir Günaydin uzatiyor.

Ben, ünlü modacimiz Dilek Hanif, ülkeyi zayıflatan Dr. Muzaffer Kushan, tüm zamanlarin en karizma televizyon yazarı Yüksel Aytug ve sosyemizin gözbebeği Bülent Can-kurt!

Kapida karsilanma fasli kisa ve rahatti.

Ama salonda hep birlikte evin hammiyla oturup çay içme bölümü bizi yipratti.

50 derece sicakta, bir altin günü ortaminda oturmusuz.

Yönetmenin talimatına göre "dogal bir sekilde, aramızda sohbet edecegiz"! En zoru da budur ha.

Repliklerimiz olsa oynayalım. "Kendiniz gibi olun" denince herkes suspus kesilir.

Kameralar kayda girdi. Baktım ki ekip bana güveniyor.

"Yok öyle," dedim. "Herkes konuşacak. Günaydin'da yazıyorsan bedelini ödeyeceksin!"

Ben bunu söyleyince, o "Ben konuşmam, yapmam, edemem" diyen Bülent Cankurt bir açilsin!

Çesme, Bodrum, nerelere gidilir, anlatıyor da anlatıyor.

Bu arada vakit öğle yemeği saatini geçmiş, açlıktan kiriliyoruz. Fakat Muzaffer Kushan "Su masanın üzerinde gördüğünüz kek ve kurabiyeler aslında zehir! Seker insülini ani artırır, damarlar büzülür, insan çabuk yaşlanır" falan diye anlattıkça kimse elini uzatıp bir şey almaya cesaret edemiyor. Öylece bakıp yutkunuyoruz.

Zaten bir süre sonra karasinek sürüsü tatlıları keşfetti. Onlar erken yaşlanmaktan korkmuyorlardı görünüşe bakılırsa. Sonlara doğru, bizim sohbetler de artık geyiğe dönüşürken, "Sayın yönetmenim,"

dedim, "kekin üstü silme karasinek! Vizörden görünmüyor mu acaba?"

Yönetmenin cevabı Türkiye reklamcılık tarihine su anda geçiyor: "Evet ama sinekler kuru üzüm gibi duruyor, problem yok!"

Yaa, Gülse Hanım, sen kösende eleştir eleştir reklamları,

Allah da seni böyle çarpar!

Günaydin reklamının bitmiş hâli bakalım nasıl olacak...

Çesme'ye neler olmuş?!

Peki, haydi, Bodrum da güzel, Çesme de iyi. Zaten memleketin her kösesi benim için birdir, deyip, Çesme izlenimlerime baslıyorum.

Hâlâ vaktiniz var. Gidin görün.

"İyi gelişme", "dokuyu bozmadan yenileme", "kisilikli büyüme" konusunda Çesme'nin Alaçati'si bütün Türkiye'ye ders olsun.

Alaçati, sanki Türkiye falan değil. Güney İtalya olabilir, zengin bir İspanyol kasabası olabilir. Yazlık yerlerde görmeye alıştığımız kesmekesten burada eser yok.

Köy gelişti, protesto edelim!

Yanlış anlaşılmasın. "Buraya da market açıldı, eylem ya-pahm"çilerden asla değilim. Köyler,

kasabalar, gelissin, zenginlessin isterim hep. Ama çatisiz gecekondu apartmanlardan, derme çatma dükkânlardan, çilginlar gibi para getirebilecek tarihi eserlerin yıkilip, aptalca binalar, uydurukluklar yapılmasindan da o kadar sikildik ki.

Çesme'de de olmus bunlar. Mesela Çesme'nin Aya Yor-

gi'sinde bes tane tarihi kilise varmis. Bir tane kalmis. Kimisi ev yapmak için taslarini alarak yok etmis kiliseleri. Kimisi de o bölge sit alanı ilan edilmesin de çok infaat yapılsın diye eserleri ortadan kaldirmis.

Ve bence bu yüzden, su anda Aya Yorgi'nin degeri uzun vadede daha düşük. Ama bir dakika, ben Alaçati'yi anlatacagim.

En iyisi bastan baslamak.

Çesme'yi nasıl bilirsiniz? Izmir'in yazligidir, denizi rüzgârlidir, sosyettir, bu yıl popülerlikte Bodrum'u sollar gibi oldu, bunlar, degil mi?

Dalyan'da balık yenir, Aya Yorgi hem dalgasız denizi, hem havali restoranları, barlarıyla iyidir, hostur.

Çesme çarsisindan sakız reçeli alınır, sudur budur.

Benim bildiklerim bu kadardı.

Bodrum'u hiçbir yere degismem.

Ama Çesme'nin, yıllardır sadece üç bes pansiyonlu bir sörf merkezi ve eski mahalleleri olan Alaçati'si var ya... İşte oraya çarpıldım.

Alaçati bir film dekoru

Dar, Arnavut kaldırımı yollar. Restore edilmiş, bembeyaz badanalı, eski taş Rum evleri.

Gürültü yok, pislik yok, curcuna yok. Turist dolu, ama meydandaki kahvede de Çesme'nin halkı oturuyor. Kapıların önünde hâlâ nineler tığ isı yapıyor.

Adeta bir film dekoru.

O eski evlere girdiginizde saskinlikten ağzınız açık kalıyor. İçerisi, İstanbul'da bile az bulanık özen ve zevkle dekore edilmiş. Kafeler, restoranlar, avlusu havuzlu harikulade butik oteller.

Ben nereye geldim?!

Agrilia'yi alın mesela. Yerler çini mozaik, tepede pervaneler. 1800'lerden kalma bir üzüm ve tütün deposu burası. New

York'ta görsen "Vay be," dersin, "ne kadar orijinal"! Yemekler lezzetli, votkali gelincik serbeti bile var!

Ya da Tuval. Tas ^duvarlar, hos atmosfer, çok basarili bir tatli mönüsü.

Sanat galerili Cafe Çati. Veya lüksün kitabini yazmış, zey-tinyag meraklisi restoran La Folie. Dünya üzerinde gördüğüm en özgün butik otellerden ikisi, Tas Otel ve O Ev. Hangi birini anlatayım? Ve bütün bunlar ufacik bir bölgede yan yana.

Alaçati para basiyor! Gayrimenkul fiyatları ona on bese katlanmış. Issizlik bitmiş. Halk "köse olmuş" resmen!

Yemek yedik, yemek sonrası kahve içtik, dolandık durduk Alaçati'da. Bir türlü birakamadık.

Sonra da aynı mahallede, daha geleneksel, "muhallebici" Imren'den birer sakızlı muhallebi aldık. Kapinin önüne sandalyeler attirdik ve gelene geçene baka baka muhallebilerimizi yedik! Sahaneydi.

Bu arada Alaçati'da hafta sonları bir de antika pazarı kuruluyor. O da enteresan.

Yalnız aklınızda bulunsun. Alaçati gündüzleri çok sıcak. Bu yüzden 14.00 ile 18.00 arası siesta zamanı, bazı yerler kapalı.

Benim gördüğüm filmi görmek istiyorsanız Alaçati'ya akşam saatlerinde gidin. Pisman olmazsınız.

Kapinin önünde oturmak...

Alaçati'da kapinin önüne sandalye atıp, gelene geçene bakarak muhallebi yedik dedim ya.

Hayatimin en zevkli anları arasında ilk yirmiye girebilirdi bu dakikalar!

Bu noktada âcizane teorimden de bahsetmek isterim.

Gelisigüzel seçilmiş herhangi bir insan için, lezzetli bir şey yiyip içip, aynı anda oyalayıcı görüntüler seyretmekten oluşan eğlencenin yerini çok az şey tutabilir.

Bakiniz çekirdek-televizyon, patlamış mısır-sinema, raki-manzara, spagetti-karsinizda sohbet eden arkadaşlar... Liste uzatılabilir. Ama çağdas insanın ideal eğlencesi, bence görme ve tat alma duyularını aynı anda beslemenin çeşitlemeleridir.

Diğer duyu kombinasyonları asla bunlar olamayacaklardır.

Bu eğlence türünün en kolay ulaşılır, ucuz, dertsiz ve popüler olanı da kapinin önünde oturup atıştırarak geleni geçeni seyretmektir.

Sıcak iklim insanları, daha doğrusu sıcak iklim insanların alt ve orta sınıfları bunu bilir ve doyaya yasarlar.

Bizim gibi "kokoslar" da, burun kivirarak bu zevki iskalar!

Ama bu defa biz iskalamadik. Uzun yillardir özendigim, ve

ülkemizde sik rastlanan bu uygulamayi, Imren muhallebicisinin plastik sandalyelerinde gerçeklestirdik!

Tee, yillar önce. Agir Roman filmi çekiliyor. Yer Tarlaba-si. Acar gazeteci Gülse, Mustafa Altioklar'la yerinde röportaj yapmak için gecenin bir yarisi Tarlabasi'nda yapılan çekimlerde.

Mustafa "Susturun insanlari!" diyor. Görevliler kapilarin önünde, pencerelerde oturup, çekimleri, özellikle de Müjde Ar ve Okan Bayülgen'li sahneleri dikkatle seyreden, ama çekim aralarinda hep bir agizdan dedikoduya baslayan halki susturuyorlar. Çit yok!

Çekim basliyor, fakat o da ne?

Çit yok derken, yüzlerce, binlerce çit var! Tarlabasi çitirdi-yor. Kimse konusmuyor, kimse hareket etmiyor, ama oyuncularin konusmalarinin altinda söyle bir ses: "Çitçitçitçitçitçit-çit...!"

Tarlabasi halki gürültü yapmiyor.

Ama kimse onlari, ünlüleri seyrederken çekirdek çitlatma zevkinden de mahrum birakamiyor! Mahalle almıs torba torba çekirdek, oturmus kapilarin önüne, sahne heyecanlan-dikça çitliyor da çitliyor. Ve tabii Mustafa deliriyor!

Alaçati'da kapi önü muhallebi keyfi yaptıktan sonra, artik Tarlabasi halkini çok iyi anliyorum. Kimbilir ne eglendiler o gecelerde.

Deneyin, siz de birakamayacaksınız!

Komodo ejderi bizim evde!

Seffaf, gri bir sürüngen. Atalari kadar büyük degilse de sinir bir sey. Ve benim pesimde. Hissediyorum!

Önce Bodrum'da karsilastik kendisiyle. Malum kirlilik yer, börtü böcek bayram ediyor. Balkon kapilarinin birinde, ahsap çerçevenin birkaç milim yamuldugu bir yer bulmus, girmis.

Isaret parmagim kadar, seffaf gri bir sürüngen! Kertenkelelerin iyi özelligi: Zararsiz olmalari.

Kertenkelelerle ilgili kötü özellikler listesi: Çirkinlikleri, çok hizli hareket etmeleri, her delikten geçmeleri, her yere tirmanmalari, sürüngen olmalari, böcek öldürücüye bana misin dememeleri.

Bu son özellik tarafimdan defalarca denenerek yazilmistir.

Yani kulaktan dolma degil, bilimsel bir bulgudur.

"Ejder"le Bodrum'da üç gün birbirimize dünyayı dar ettik.

Kendisinin varlığını keşfettiğim aksamdan itibaren yaptığı

miz organize av çalışmaları başarısızlıkla sonuçlandı.

Suratta meymenet yok!

Bir yerde durmuyor ki herif. Her defasında ayrı odada, münasebetsiz yerlerden, ayakkabıların içinden, perdenin arkasından ani çıkışlar yapıyor. Aynı şeyi bir kedi, bir civciv, ne bileyim sevimli bir hayvan yapsa basımın üstünde yeri var. Ama Ejder'in suratında meymenet yok. Bir de böcek öldürücü kimyasal silahlara verdiği tepkiler var ki, zannedersin üzerimize atlayıp boğazımızı sıkacak.

Üçüncü günün sonunda, bir kovalamacanın finalinde, Ejder, geldiğini tahmin ettiğimiz yerden aynı yöntemle kivrıla büküle dışarı çıktı! E kardesim, madem yolu biliyordun, derdin neydi?

Hikâyenin geri kalanı çok tuhaf.

Toplanıp İstanbul'a geldik. Aradan birkaç gün geçti, ve, evet doğru tahmin, banyoda Ejder'le burun buruna geldim!

Dikkat ediniz. Oturdugum ev İstanbul'un göbeğinde, cadde üzeri ve dördüncü katta!

Açıkça anlaşıyordu ki, Ejder bizi takip etmişti! Belki intikam pesindeydi, belki niyeti iyiydi ve evcil hayvanımız olma ihtirasları vardı, bilmiyorum. Merak konusu, denizi nasıl astığıydı.

Banyonun tavanında öylece durup bana bakarken, çözümün diyalogda olabileceğini düşündüm.

"Bak Ejder," dedim, "biz bu hafta sonu Çesme'deyiz.' Dönüşümüze kadar ey senin. Gez dolas, İstanbul'un tadını çıkar. Ama döndüğümde seni burada görmek istemiyorum!" Sessizce dinledi.

Ne yazık ki dönüste Ejder'i yatak odasına yerleşmiş buldum. Kısa bir tartışmadan sonra is büyüdü.

Vahsi bir takip sonunda, Vogue dergisinin bes yüz sayfalık "sezon modası özel" sayılarından biri Ejder'in sonunu getirdi.

Yatağın altında Ejder bir yanda, kopmuş kuyruğu öteki yanda öyle kalakaldı(lar).

Ejderler ölmez!

Kertenkelelerin bir başka kötü özelliği: Kopan parçalar tek basına hareket ediyor!

Bu manzarayı daha fazla seyretmektense, cesedi ortadan kaldırma işlemi zarif esime bırakırım planı yapıp, yetismek zorunda olduğum bir randevuya gittim...

Gece yarısına yakın. On bir buçuk sulari. Eve dönmüşüz. Süpürge, faras, gazete kâgidi. Ceset ortadan

kaldırılacak.

Fakat o da ne?

Ejder yok! Kuyruk orada, ama Ejder yok!

Ara, tara, yer yarılmış içine girmiş. "Yaralı, fazla uzaga gidemez" diye düşündüm ama keyfim de kaçtı.

Ertesi sabah Beyrut'ta bir türlü yakalanamayan Komodo Ejder'inin haberi çıktı gazetelerde. Hani su kedileri, köpekleri yiyen.

Lübnan yetkililerini aramak istedim: "Yakalarsanız, sakın öldü diye ortada bırakmayın. Bunlar korku filmlerindeki gibi tekrar tekrar canlanıyorlar" demek için.

Ejder aramızda, biliyorum. Karıncalarla, yapraklarla besleniyor, yaraları iyileşiyor, onu asla bulamayacağımız bir delikte büyüyor ve güçleniyor. Aklında da tek düşünce var: Intikam!

Korkuyorum...

Sezon açıldı, iste giymeyecekleriniz!

Yıllarca moda dergisi çıkardık. Artık gerçekleri söylemenin zamanı: Moda insana yakışan değildir, biir!

Zaten eğer öyleyse, bu sezon çira gibi yandınız, ikii!

Bazaar dergisini çıkardığım günlerdi.

Her sezon basi bir moda programı arar: "Sezon modası hakkında röportaj yapacağız!"

"Aa tabii," diye hiç nazlanmadan kabul edersin. Derginin reklamı olacak bir kere. Ayrıca da moda dergisi editörü olduğunı kırk yılda bir hissedeceksin.

Bizde moda dergileri ofisleri öyle sizin yabancı dizilerde gördüğünüz gibi falan değildir.

Bir kere en baba derginin kadrosu altı yedi kişidir! O altı yedi kişi, özellikle derginin hazırlanmasına yakın günlerde, ofiste, bir büyük masanın etrafındaki yerlerinde oturup yazı yazarlar. Öyle sekreterler, asistanlar, etrafta mankenler, Sex and the City'deki gibi ünlü markaların gönderdiği kıyafetler filan hak getire.

Masanın etrafında toplu halde harıl harıl yazı yazar, birbirine laf atar, dedikodu yaparsın. Öğle yemekleri de vakit ve nakit kitliğinden çoğu zaman sandviç, salata, simit-peynirle falan geçistirilir.

Yani bilgisayarları kaldır, dikis makinesi koy, overlok-son ütü atölyesinden hallicedir o havali dergilerin hazırlanma ortamı!

Onun için bir televizyon programi röportaj falan istediginde sak diye kabul ederdik.

Röportaj var, mizansenini hazırlayalım!

Saçları yaptırır, en moda mesajlı kıyafetleri çeker, genellikle şirketin önde gelenlerinden birinin havali odasını ödünç almak ve masanın üzerine derginin son sayılarından koymak suretiyle dekor yaparsın. "Ve iste Gülse Hanım, Bazaar dergisinin filancısı" dediklerinde, en sık hâlinle, manzaralı "odanda" sanki on binlerce dolar maaş alıyormuş ve moda dünyasını avucunun içinde tutuyormuş gibi havalarla demeçler verirsin!

Ve maalesef senin hevesinin aksine, gelen muhabirin modanın m'siyle ilgisi bile olmaz!

Bu sezon ne giyeceğiz sohbetinden hemen sonra, muhabirin zekâ ve muziplik pırıltılarıyla dolu yüzünden anlarsın ki, ebleh soru geliyor: "Moda insana yakışan mıdır?"

Hadi n'olur evet de! De ki yüzyıllardır aynı demode şeyleri giyen insanlar "E ben de yakışanı bulmuşum, o zaman moda budur" desin, mutlu olsun!

Bir gerçeği açıklıyorum!

Moda insana yakışan değildir! Gerçekten değildir!

Bana en çok İspanyol paça pantolonlar, dar gömlekler ve platform topuklu ayakkabılar yakışır mesela.

Ama bu yıl asla moda değil, giyersem de komik olurum. Ee, moda insana yakışan mı oldu şimdi?

Bu klise lafı gerçekçi biçimde düzeltiyorum:

Moda bir endüstridir, bir tasarım alanıdır, ekonominin önemli bir parçasıdır. Sokaktaki kadın için de, sezonun çizgilerinden kendi vücut tipi, yaşı ve bütçesine en uygun olan parçaları edinmeye çalışmak, bu esnada da Milla Jovovich'e çok benzediğinin hayalini kurarak mutlu olmaktır!

Bu yıl ne giyilecek?

Zaten eğer moda insana yakışansa, bu yıl moda için çok az insan uyabilecek.

Sezon modasından örneklerle açıklıyorum: Bu yıl tay t moda!

Üstelik öyle eskiden olduğu gibi üzerine bol kazaklarla falan değil. Taytı giyiyorsun, üzerine kısa bir bluz vs., beline kemer! Türk kadınının doğurgan kalçaları için birebir! Genetik özelliklerden, taytı eliyoruz.

Bu yıl mikronum etekler moda!

Öyle dizin bir karış üstü falan değil. Eteğin kendisi bir karış olacak. Birincisi güzel, kaslı bacak lazım, ki yine genetik özellikler, beslenme ve spor alışkanlıklarından azıcık riskli. Daha da önemlisi,

modada Türk erkegi faktörü! Koca, baba, sevgili, nisanli, agabey... "Bu etegi giy, senin bacaklarini kira-rim"dan,

"Hayatim, senin kalitene uymuyor"a genis bir muhafazakâr sahtekârlık yelpazesi. Ya bosverin degmez, ya da altina yine çok moda olan kalm mus çoraplardan alacaksınız.

Bu yil dantel moda!

Bir seyın kenarında menarında degilse, hemen vazgeçin. Dantel demek +5 ila 10 yil demektir. Hiç bulasmayın. Yasınızdan olgun göstermek istiyorsanız, baska!

Bu yil renkli naylon çoraplar ve renkli ayakkabılar moda!

Yani pembe çorapla sari topuklu ayakkabi giyeceksin mesela. Sehirlerimizın sartları modayı sekillendiriyor tabii. Nisantasi, Etiler, Bogaz disında, hatta oralarda bile, söyledigimi yap bakalım.

Arabalardan gelen laflarla, teyzelerin "Aa ne giy-mis"leriyle, selpakçi çocukların alaylarıyla ugras, renkli giyineceğim diye. Bir de yagmur çamur olsun o pembe çoraplar, sari ayakkabılar, gör bakalım. Veto!

Bu yil streç pantolonlarla, dizüstüne kadar gelen yüksek

çizmeler giymek moda! Üzerine de kısa ceketler. Düz balerin ayakkabıları da moda! Ha bir de saten dar etekler.

Veto, veto, veto! Türk kadını dar omuzlu, ince belli, genis kalçalı ve kısa bacaklıdır, yukarıdakilerden kaçınmalıdır. Öyle degilseniz dükkân sizin! Ben genele hitap ediyorum tabii.

O zaman ne giyeceğiz?

Topuklu ayakkabilara, çizmelere dadanacaksınız. Yine yilın modası yüksek belli evaze, dizüstü eteklerden edineceksiniz. Bunları dar gömlekler, kazaklar, kısa ceketlerle giyeceksiniz. 60'ların çizgisinde dizüstü geometrik desenli ceketler, paltolar da edinebilirsiniz. Ama desenleri enine olmasın. İlla saten giyeceğim diyorsanız, siyah saten gömlekler alın.

Ben daha ne yapayım? Bu kadar laftan sonra sizi 120 santim kalçanızla tayt giyerken görürsem yapacaklarımdan sorumlu olmam, ona göre.

İste moda budur,

iste okuyucuya hizmet budur!

Kadın yazar acı çekmeli mi?

Kültür, sanat, edebiyat dergilerini nasıl bilirsiniz?

Picus öyle değil iste.

Sadece 300-500 tane satan kitapların okuyucularına, birbirini tanıyan, aynı kafelerde aynı sohbetleri yapan küçük bir gruba değil, genel anlamda "kültür tüketicisine" hitap ediyor.

Simdiye kadarki kültür sanat dergilerinin malzemesine, popüler isimlerle yapılmış egenceli röportajlar, keyifli tartışmalar da eklenmiş. Picus, renkli bir edebiyat dergisi. Üstelik içeriginde müzik, sinema, tiyatro, resim, çizgi roman vs. de var.

Vivet Kanetti, daha önce okumadığım Colette adlı yazarın kitaplarını tekrar çeviriyormuş mesela.

Vivet'in çevirisi eminim çok güzel olacak, ama öyle cazip anlatmış ki Colette'i, eski Azra Erhat çevirilerinden de alıp hemen okumak istedim.

Colette, 1800'lerin sonunda, 1900'lerin başında Fansa'da yaşamış, baskın bir karakter. Başarılı bir yazar olmanın dışında ahlâk kurallarını zorlayan, yasanabilecek her şeyi yaşayan bir kadın.

Vivet Kanetti, bizde, iyi kadın yazar mertebesine ulaşmak

için, genel olarak acı, kendini feda etme, mutsuzluk aşamalarından geçmek, böyle konulardan bahsetmek, "insanlığın bütün yükünü tasımak" gerektiğini söylüyor. Colette ise bunların tam tersi. Keyfine göre sürdürüyor hayatını, arzu ettiği her şeyi en doğal hakkı kabul ediyor, mutlu, eğlenen bir kadın. Bir hedonist.

Ha, bakın, Picus'a da simdiye kadar çıkmış edebiyat dergilerinin Colette'i denebilir bazı açılardan.

Keyifli, renkli... Acı, ağırlık, karamsarlık yok!

Bakın bakalım.

Giremezsin hemşerim, çok kalabalık!

Önce sanki görgü kuralları, misafir ağırlama sanatından girer gibi yapıp, sosyo-ekonomik, politik mesajlara kadar varacağım, işte böyle sağ gösterir sol vururum. Korkun benden.

İdeal bir partinin davetli sayısı kaçtır?

Veya bir yemek davetinin?

Evde misafir ağırlamayı sevenler bilir. Bunun hassas dengeleri vardır.

Bir kere, yemek daveti oturmalı mı olacak, açık büfe mi?

Oturmalı yemek yaparsanız, yemek masanızın boyu, dost seçiminizde belirleyici olacaktır!

Masa uzun, açılabilir, on iki kişilik ve siz de kalabalık bir davet mi istiyorsunuz? Son beş yıldır davet edemediğiniz herkesi çağırıp, mecburen "kaynastıracaksınız"! İsyerinizdeki ciddi, gözlüklü bölüm

sefinizle liseden beri beraber "âleme" aktiginiz arkadasiniz nasil kaynasacak, o sohbet yeteneklerinize ve alman alkol miktarina bagli tabii!

Masa sekiz kisilik mi? Kuzeninizin, hep onlarda gördüğünüz, size gelmek için can atan komsularini listeden atin, zaten bir iki kisi disinda kimse onlari sevmiyor!

Alti kisiden yukari çikamiyor musunuz? O zaman çağirdiginiz herkesin çift olmamasina dikkat edin, bayginlik geçirirsiniz !

"Herkes bir anda aradan çiksin" cildansanız, açık büfe yapacaksınız. Alti çeşit salata, dönerci falan demiyorum. Normalde yaptiginiz yemekleri daha çok yapip, bir masanın üzerine tabaklar ve çatal bıçaklarla koyuverin, sonra keyfinize bakin!

Hanim, büfe açildi, sofrayi kur!

Ne yazik ki, ev sahibi için hayat kurtarici "açık büfe", Türkler tarafından deforme edilmiş bir kavramdır.

Örneğin tatil köylerinde açık büfe, ailenin kadınınin büfeden herkes için yemek alarak, ekmeği, karisik salatasi, karisik izgarasiyla sofraya kurmasi, bunların hep birlikte yenmesi demektir. Yemegin sonunda, anne yine kalkip bu sefer de, babanın "Sekerpareden bol al" gibi talimatları esliginde ortaya karisik tatli alır.

Bizde açık büfe budur!

Davetlerde de, açık büfeden tabaga bir seyler alip ayakta sohbet ederek yemek pek tercih edilmez.

Herkes, gerekirse garsona bahsisler vererek, ufak bir masa sandalye edinir ve oturarak yer.

Sizin açık büfenizde de bu muhtemelen olacaktır. Ayakta durmak, hatta kanepeler bile tercih edilmeyecek, davetliler, en uyanıklar basta olmak üzere, yemeklerin kondugu masanın üzerindeki ufak ufak ittirerek, geceyi bir oturmali davet haline getireceklerdir!

O zaman yapılacak sey sudur: Masada oturabileceklerin en az iki kati insan çağirilmalidir, ki, sona kalanlar salonun oturma bölümünde açık büfe sövalyeleri olarak kalsin. Demek ki, açık büfe deyince en az on bes kisiden başlayacaksınız!

Kimisi de açık büfe sevmez; ek masalarla, yirmi bes otuz kisiyi oturtup yemek verir!

iste burada is hassaslasiyor!

AB masasında yer yok, kusura bakmayın!

Kafadan uydurmuyoruz, International Herald Tribune yazmis.

Yazar Thomas Fuller sunu tartisiyor yazida: Brüksel'deki Avrupa Birliği'nin merkezi renove ediliyor ve daha kalabalik bir toplulugun bulusacağı şekilde tasarlanıyor. Artık 15 değil 25 üyeli Avrupa

Birligi'nde, bu kadar büyük bir kalabalik bir masanın etrafında toplanıp eskisi gibi diyalog kurabilecek mi?

Yeni AB salonunda her yerde insanların birbirinin yüzünü görmesi için ekranlar var, ve masa, birçoklarına göre oval olması gerekirken dikdörtgen!

Oxford Üniversitesi'nden bir profesör konuyla ilgili "Kâbus gibi, bu Avrupa Birligi'nin isleyisine büyük bir darbe olabilir," diyor! Amerikalı bir politik psikoloji uzmanı ise: "15 kişi, genel olarak küçük grup dinamiğinin üst sınırıdır. Bunun üzerine çıktığınızda yüz yüze görüşmeler zorlaşır ve spontane tartışmalar çığırından çıkıp verimsizleşir" fikrinde!

Fuller'a göre eskiden diyalog ve tartışmanın olduğu yerde artık sadece söylemler olabilir!

Aklımıza hemen aynı şey geldi değil mi?

Yirmi beş kişinin bile diyalog için fazla bulunduğu bir ortama biz ne zaman ve nasıl gireriz?

Ya da, Türkiye'yle ilgili görüşmeler yapılırken bu kalabalık, dikdörtgen masa avantaj mı olur, dezavantaj mı?

Kuzenin sevilmeyen komşusuna benzemeyelim?

Açık büfe mi yapsalar acaba? Belki o zaman geleneksel alışkanlıkla uyanık davranıp masaya otururduyduk...

Tamamen tesadüf mü? Yoksa...

Bu yazıyı okurken, alta bir de Alacakaranlık Kusa-gi'nin müziğini koyun! Diu diu diu diu, diu diu diu diu!

Bahsetmek istediğim türden olayların konu edildiği haberleri, genellikle Amerikan tabloidlerinde okur insanlar.

Maalesef aynı tabloid gazetelerde, "Nisanlının uzaylı olduğunu öğrenince, onun antenlerini söken kadın!" türünden araştırmacı gazetecilik örnekleri de olur. Hatta haberin görsel malzemeleriyle beraber.

Üstsüz bir kadının "uzaylı adamın antenlerini sökerkenki robot resmi" gibi!

Bazı haberler de fazla "inanılmaz ama gerçek" oldukları için, New York Times'ta falan değil ancak böyle gazetelerde yer bulurlar. Evlat edinen bir kadın, çocuğun, yedi yıl önce kaybolan bebeği olduğunu öğrenir.

Veya numaralarla ilgili hikâyeler. Yedinci ayın yedisinde doğmuş, yedi defa is değiştirmiş adamın yedi çocuğu olur ve yedi katli bir binadan düşerek 77 yaşında ölür!

Kimi Tanrı'ya bağlar, kimisi sansinin açık olduğunu düşünür. Cevabi bilmiyorum! Ama herkes gibi

tuhaf hikâyelerim var!

Saat kulesinin esrari!

1950'ler. Annem ve babam evliliğe giden bir flörtün orta yerinde kavga edip ayrılıyorlar. Ciddi ama, bir daha birbirlerini görmemeye kararlılar! Annem bir gece söyle bir rüya görüyor: Beyazıt'taki İstanbul Üniversitesi saat kulesinin önünden geçiyor. Saate bakıyor, bire bes var. Derken karsıdan gülerek babam gelmeye baslıyor. Böyle bir rüya.

Ertesi gün annem başka bir sebeple Beyazıt'a gidiyor, ve evet, doğru tahmin, bir iş için oradan geçmekte olan babamla karşılaşıyorlar. Annemin gözü ister istemez saate gidiyor ve kani donuyor: Saat tam bire bes var! O gün, o karşılaşmayla barışıyorlar ve birlikte 50 yılı deviriyorlar.

Öyle baskalarının sırlarını anlatmakla olmuyor değil mi? Kendimden de örnek vereyim.

1990 yılı. Boğaziçi'nde okuyorum. Gazetecilik mazetecilik hiç aklımda yok. Bir arkadaşım, Elvin Aydın, Sabah Dergi Grubu'nun Boğaziçili stajyerler aradığını söylüyor ve bana arkadaşı Eren'den aldığı santral numarasını veriyor. Santrali arıyorum, ve "Ben bu telefonu Elvin'in arkadaşı Eren'den", derken, santral yarım kulak dinleyip, beni gazeteci Erel Eryürek zannediyor. "Erel Hanim, sizde Ercan Arıklı'nın direkt hattı yok muydu?" diyor ve ben cevap vermeden karsıma Ercan Arıklı çıkıyor! Normal şartlarda büyük ihtimalle tanışmaya-cagım ustamla böyle karşılaşıyor ve hayatımı degistiren işi yapmaya baslıyorum.

Kitaptaki evde oturuyorum!

Üniversitenin üçüncü yılı. Master yapmak için Los Ange-les'a gitmeyi planlıyorum. O bölgedeki bütün okullara başvuru yapıyorum. Derken bir arkadaşım bana Paul Auster'in Ay Sarayı kitabını hediye ediyor.

Paul Auster'm hayattaki takintilerinden biri ve en sık isledigi konu, zaten hayatın bu tür garip rastlantıları.

Ay Sara-yi'ndeki kahraman New York'ta Columbia Üniversitesi'nde

okuyor. Bir gün hayatının çok kötü bir döneminde, (kitapta adres çok belirgin verilmiş) 120. Sokakla Amsterdam Cadde-si'nin kösesindeki apartmana gidiyor ve o ziyaretle hayatı degisiyor.

Aynı günlerde bana, istemedigim halde, Columbia Üniver-sitesi'nden bir başvuru formu geliyor! Belki üniversiteler arası bir iletişim var, bilmiyorum. Aklımda soguk ve tehlikeli zannettigim New York'a gitmek asla yok. Üstelik not ortalamam da Columbia'ya tutmuyor, ama yine de başvuruyu yapıyorum.

Columbia beni kabul ediyor! Ve Los Angeles'ta basvurdugum bütün üniversitelerden iyi olduğu için gitmeye karar veriyorum. Üniversite bana bir ev de buluyor. Nerede? 120. So-kak'la Amsterdam Caddesi'nin kösesinde!

Su anda çalışma masamın üzerinde üç adet vestiyer numarası var. Farklı restoranlardan cebimizde

kalmis. Olan su: Paltomuzu alip numara vermisler, cikista, devamlı müsteri/gaze-teci/televizyona çikiyor gibi sebeplerden numarayı istemededen paltolari uzatmislar. Biz de vermeyi unutmusuz.

Önemli olan su: üç vestiyer numarası da 25!

Nedir bu 25? Ne olacak bu 25?

Konuyla ilgilenenler, Paul Auster'm Kırmızı Defter'ini alin.

Fazla da kaptırmamak lazım, ama kabul edelim ki hayat cilveli bir şey!

Dondurun beni, baharda çözersiniz!

Cep telefonunu "Ne?" diye açmaya basladıysam kis gelmiş demektir! O zaman beni daha fazla sinirlendirmeyin. Kriyobiyolojiye basvururum, yazdan yazaya görüşürüz!

Bitti iste!

Günes, ilik geceler, tisörtle sokaklarda dolasma, karpuz, balkonda uyuyakalip ister istemez bronzlasma...

Ve fırtınalar basladı.

Allah askına, sonbahar diye bir mevsim vardı eskiden, ne oldu ona?

Küresel ısınma, doganın dengesi falan gibi geyiklere girmek istemiyorum ama, sizce de daha sert mevsimler, daha tropikal yağmurlar, daha sevimsiz sıcaklar görmüyor muyuz son yıllarda?

Ben sevmiyorum kisi iste. Üsüyorum kardesim. Hayır burası da İsviçre değil ki havalar sogudugunda bahçede ates yakıp, sıcak çikolata içelim! Dünyanın yağmuru, çamuru sokaklarda. Her yıl bin bir umutla, dolar veya euro üzerinden son moda çizme alıyoruz, üç gün dayanıyor!

Ayrıca benim vücudumda serotonin dengesizliği var. Bi-

Hm adamları incelesin. Güneşli günlerde gıcık bir mutluluk keleşi oluyorum: "Ne haber sekerim? Kotun ne kadar hoş, nereden? Ay hava ne güzel. Aksam ne yapıyoruz? Ay müthiş bir kitap okuyorum. İsim çok seviyorum! Dünyanın en şahane baharat kavanozları benim mutfagimda! Lay lay lom!"

Güneş gidiyor, hava kapatıyorsa korkun benden!

Cep telefonunu "Ne?" diye açmaya basladıysam kis gelmiş demektir!

Tam su kislari nasıl çabuk atlatsam da, hep yazı yarasam diye egzotik seyahat planları yapmaya baslamistim ki, bilimin benim için çalıştığını öğrendim.

Tom Cruise'un oynadığı Vanilla Sky filmini gördüyseniz, anlatacaklarıma asınsamızdır. Efendim, son yıllarda çok popüler olan kriyobiyoloji adında bir bilim dalı var. Diyelim ki çaresiz bir hastalığa

yakalandiniz. Bu kriyobiyojoloji ile ugrasan enstitülere basvuruyorsunuz. Onlar vücudunuzu özel yöntemlerle donduruyor ve diyelim ki, 100 yıl sonra "çözüyorlar"! Silkinip kendinize geldiginizde, o amansiz hastaliginizin ilaci bulunmus oluyor ve siz tedavinizi yaptirip yasaminiza kaldiginiz yerden, sadece 100 yıl sonrasindan devam ediyorsunuz.

Tabii bu islemin gerçekleştirilmesi için hastalanmaniza gerek yok. Birçok zengin isadami, simdiden öldükleri anda dondurulmalari siparisini vermis bile! Böylece ileride çözülp, ölme sebeplerini de o zamanin gelismis tıbbi sayesinde ortadan kaldırarak, sonsuz hayata kavusmus olacaklar.

Siritip durmayin, simdiden bunu yapmis ve kendini dondurmus 100 kisi var!

Projenin tıbbi yönden mümkün olamayacağı konusunda da bazı görüşler dolasiyor tabii. Söylenenlere göre o kadar düşük isi, bazı hücreleri öldürüyormus.

Ayrıca her sey basarili olsa bile 2000'lerde yasamis bir insan, diyelim ki 2150 yılında aniden uyanınca o hayata nasıl uyum sağlayacak? Uçan arabalar trafigi, uzaylılarla arkadaş olunmus, yaz tatillerinde Bodrum'a değil, Satürn'e gidiliyor... Böyle pratik ve psikolojik problemlerle nasıl bas edilecek?

Tabii iyi yönünden bakarsanız torununuzun torununun torunuyla arkadaş olma imkâniniz var ama...

Benim amaçladığım bu kadar uzun vade değil. Kepaze olurum valla. Anneannelere dönerim: "Evladım bu alet ne? Nasıl çalışıyor? Neresine basıyoruz? Oraya nasıl gidiliyor? Çocugum bir yardım et bakayım, bunu nasıl sey yapıyoruz?"

Benimki daha mütevazi bir plan.

Ekim-nisan ayları arasında dondurulmak istiyorum! Bahar geldiğinde, güneş açtığında çözüverecekler.

Zaten hesaplamalarıma göre bütçem de ancak buna müsait. Takdir edersiniz ki kriyobiyojoloji maliyetli bir dal.

Bir süredir bunun hayaliyle yaşıyorum.

Ancak bu yazıyı yazarken aklıma küçük bir pürüz takıldı.

Kriyobiyojolojiye göre, insan sadece bir kere dondurulup eritiliyor. Sebebi de bana göre çok açık. Hani derin dondurucuya koyduğun et, milföy hamuru falan da bir kere çözüldükten sonra bir daha dondurulmaz, bozulup kokar ya...

Her sene dondur çöz, dondur çöz, aynı sey bana da olmasın?

Ben yine sıcak bir yere tatile mi gitsem bayramda nedir?

Evet arkadaşlar, hep birlikte kiviıyoruz!

Duyduk ki oryantal kurslari moda olmus. Havali spor kulüplerinde kalça titreten titreteneymiş.

Üsenmedik, belki yıllardır aradığımız sporumuz budur diye, gittik, yorulmadan, çekinmeden onu da denedik! Gazetecilik kolay mı? Dügünlerde bile sadece el çirpan ben, bu fedakârca gazetecilik çabamla Pulitzer bekliyorum.

"Burcu Hanim," diyorum, "ben bunu yapamam! Televizyonda yapan dansözleri seyrederken bile bakakalıyorum o ne biçim bir kalça kemigidir diye" şeklinde ısrar ediyorum. Burcu, Nuh diyor peygamber demiyor: "Ama bir deneyelim, öyle söylemeyin, gayet yeteneklisiniz, haydi, kalça titretme hareketi hep birlikte" gibilerinden bir doldurus!

Hayır, arkadaş arası altın gününde değiliz ki. Bulduğumuz mekân tüm zamanların en havali spor kulübü Planet. Elini sallasan ünlüye çarpıyorsun. Dans edilen salonun bir duvarını da cam yapmışlar mı sana. Öteki taraf da Planet'in haftanın belirli günleri susi servisi yapılan afili kafesi. Yani orada ünlüler otursun, susi yiyerek kaç mekik çektiklerini konuş-

sunlar, biz burada tam karsılarında, haydi yandan! Olacak şey mi?

Ben sadece el çirpsam!

Ayrıca karizma mı kalır bende? Bugüne kadar elimizle besleyip büyüttüğümüz "gazeteci-yazar, komik insan, g.a.g. şahsiyeti güzide Gülse Bırsel" gitsin, "Biz burada otururken karsıda göbek atan sarisin kız"

olalım Planet taifesinin gözünde. Gerçi bu hafta hepsi birden başlıyorlar oryantal derslerine ama...

Zaten ne isim var benim burada canım? Sanki bütün sporları, dansları, yogaları falan yedim yuttum, kitabını yazdım, bir oryantal kaldı da, onu deneyeceğim!

Zar zor ikna ediliyorum.

Kafede kimse yok. Bugün susi günü değilmiş. Ayrıca oryantalden o kadar teknik bahsediyor ki Burcu, beyin ameliyatı yapacakmışçasına bir ciddiyet geliyor bana.

-Bu üstü paralı esarbi, düğümü ve yani tam kalça kemiklerinin üzerine gelecek şekilde bağliyoruz.

-Su kemikler mi hocam?

-Evet, bravo. Dizler bükük, karın içeride, üst gövdeyi oynatmadan deneyelim, bir, kiii...

Yanlış anlamayın, olimpiyatlara hazırlanmıyoruz, kalça vuruyoruz sikkidi sık sık diye! Aslında jimnastik giysilerini görüntüden çıkart, aynanın karsısında göbek atan iki kadın var ekranda!

Oryantal dansta öyle isiltili, streç Asena kıyafetleri giyilmiyor. Göbeğin biraz açıkta olması lazım.

Ayaklar çıplak. Dar esofman altı veya tayt giyilmeli ki bacak hareketleri görünsün. Bir de üstünüze sweatshirt değil de daha dar bir üst giymelisiniz ki omuz hareketleri belli olsun. Kalçaya da, Ka-

paliçarsi'dan bulunabilen para islemeli, tek basına bile singir singir sesler çıkartan ve süper oryantalcıymısınız ilüz-yonu yaratan esarlardan baglıyorsunuz.

Simdilerde oryantal dans, aerobik, Latin danslari, tango gibi birçok spor ve dans kulübünde öğretiliyor ve meraklisi günden güne artıyor.

Göbek atan spastik Anglosakson turist

Bir kere çok eğlenceli! Özellikle birkaç arkadaş gidip, oryantal kivraklığının nasıl yavas yavas genlerimizden yok olmaya başladığını görmek komik olabilir. Vücudu kivirarak yavas yavas yürünen

"Camel" hareketinde aynada kendime baktım ve bir Anglosakson spastikliğinde olduğumu gördüm! Arka ayak kendi özgürlüğünü ilan etmiş, kalça ise oynayacağı yerde bütün vücudu zaptetmeye çalışıyor! Hani tatil köylerinde profesyonel dansözler zorla İngiliz turistleri kaldırıp göbek attırırlar, onlar da alkolün verdiği cesaret ve ırklarının verdiği yeteneksizlikle, cilveli, sebatkâr, ama odun gibi hareketler yaparlar.

Hah, o benim iste!

Yalnız Sinan Çetin nasıl yönetmen olarak sinemada "Bir odun getirin, onu bile oynatırım" diyor, Burcu da öyle çıktı. Konservatuarın bale bölümünden ve spor akademisinden mezun, Anadolu Atesi'nin eski dansçılarında Burcu, inat etti ve basardı! Dersin sonuna doğru öğrendiğim birkaç hareketi uç uca ekleyip koreografi bile yaptık. Tabii düğünlerde göbek atmaya katılım oranının yüzde doksan ikiye vardığı anlarda bile kenardan el çırpan benim gibi bir ukalanın ne işine yarayacak bu beceri bilmiyorum ama...

Yalnız bittim, bittim! Dersin sonunda saçlarım sirilsiklamdı ve takip eden üç gün daha önce varolduğunu bilmediğim kaslarım sızladı durdu.

Oryantal, özellikle kadınların problemlili bölgelerini, yani göbeği, kalçaları, basenleri ve kolların sarkan kısımlarını çalıştırdığı için, aslında çok faydalı bir spor. Ama yapamayan da yapamıyormuş, yetenek lazımmış yani.

Sahneye çıkacak hâle gelmek için de benim o bir buçuk saatlik dersimden, haftada dört bes gün, bir buçuk iki yıl boyunca almak gerekiyormuş. Meraklisi varsa duyurulur!

Ben hâlâ ideal sporumu aramaktayım. Oryantal fena değildi aslında da ona da nefesim yetmedi. Belki yoga gibi oturarak, yavas yavas yapıları falan çıkarsa.

Hem de düğünlerde falan oturduğum yerden, söyle ağır ağır...

Beslenmenin temel tasi: iskender kebab!

iskender kebabımı asla ihmal etmem. Neden? Ben sağlığını düşünen, uzun yaşamayı planlayan, çağdas bir insanım. Tereyagi bol olsun lütfen.

Yagmurlar ve soguk başladığında vücudum iki biyolojik tepki verir.

Birincisi hafif depresyondur: "O filme gitmem. Zaten yorgunum. Çok çalışıyorum. Göz kenarlarım mı kiristi? Onu sonra ben ararım. Uykum var. Bari sinemaya gidelim! Höfffsssss...."

İkincisi ise, bedenimin bütün organları ve tüm kimyasiyla, iskender kebaba karşı hissettiği özlem, hatta maraz sınırlarındaki zaafir!

Sokaklarda yürürken, hangi semt olursa olsun, sadece kebabçılardan gelen iskender kokularını algılarımla. Kebabçının birkaç kilometre uzakta olması önemli değildir, ben varlığını hissederim.

Bu iskender zaafimin kaynağını uzun yıllardır düşünürüm.

Özellikle kırmızı et ve tereyağının "zehir" olarak nitelendirilmeye başlandığı 90'li yılların ortalarından itibaren, iskenderi "birakma" çabalarım ağırlık kazandı.

Acaba yemegin tadından çok servis edilmiş biçimi miydi beni ayartan?

Biliyorsunuz iskender kebab çoğu restoranda önce önünüze sossuz gelir. Bu haliyle öyle ahim sahim bir yanı da yoktur.

Kıymanın sıkıştırılıp ince ince kesilmesi, bildiğin pide, salça ve yogurt. Yani tek başına ihtiras uyandırmak söyle dursun, pek bir şey ifade etmeyen gıdalar.

Daha sonraysa iskenderin heyecanlı anları başlar. Daha uzaktan geldiğini görmeden, cızır cızır sesi duyulur. Evet, doğru tahmin, tavanın içinde yanan tereyağı!

Garsonların en cesuru, elinde kızgın tereyağı dolu tavayla size yaklaşılmaktadır!

Kader ani başlamıştır! Gelecek saniyeler neler gösterecektir?!

Garsonun tecrübesi ve maharetine göre, ya mis gibi tereyağlı iskender yeme adayı olacaksınız, ya da bir kaza sonucu, cazirdayan Bizans askeri!

İskender kebab merakimin sebebi bu adrenalin olabilir miydi? Sonuçta hayatında büyük iniş çıkışlar olmayan, spor bile yapmayan birinden bahsediyoruz. Yaşamımın en heyecanlı dakikalarını tekrar tekrar yaşamak istediğimden döner ve tereyağ kokusunu takip ediyor olabilir miyim?

Hayır!

Zira en çok beğendiğim iskenderciler arasında Tesvikiye'deki Hacibey'in de olduğunu, ve burada iskenderin tereyağı konmuş olarak servis edildiğini hatırladım ve teorim çürüdü!

İskender yiyecek, çok faydalı!

Derken, anti-aging patlamasıyla birlikte her gazete konunun uzmanı doktorları sayfalarında konuk etmeye başladı, ve yıllardır beklediğim bilimsel gerçekler ortaya çıktı: Kırmızı et, yağsız olması şartıyla, zehir falan değil, insan vücudunun ihtiyaç duyduğu faydalı gıdalardan biriydi. Tereyağı da belli ölçülerde alınırsa zarardan çok fayda sağlıyordu ve su anda tam olarak anlatamayacağım tekli-

çoklu, doymus-

doymamıs yağlarla ilgili bir denklem yüzünden, margarine tercih edilmeliydi Biliyordum, biliyordum!

Yıllardır beslenmemin temel tasını oluşturmış iskenderin kıymetini, en sonunda tip da anlamıstı.

Bu bilgiyi benden önce, demin bahsettiğim Hacibey Restoran öğrendi ve hemen mönülerin arkasına bastırdı!

Mönülere göre, vejetaryenlerde çinko ve B12 vitamini eksikliği görüldüğü gibi, tereyağ da kalp hastalığına karşı mücadele veren yağ asitleri içermekteydi.

Mönü yıllardır beklediğim su vurucu cümleyle final yapıyordu: "İskender kebab, döner eti, pide, domates sosu, tereyağı ve yoğurdu bir arada bulunduran sağlıklı ve dengeli bir tertiptir. Protein, karbonhidrat, vitamin ve mineral değerleri bakımından mükemmel bir yemektir!"

Ne hâle geldiğimize bakar mısınız? Günümüzde, iskender-ci, iskenderinin anti-aging ürünü olduğunu kanıtlamak zorunda bırakılmıştır!

İskenderi bırakmaktan vazgeçtiğim gibi, yıllarca iskender yerken vicdan azabı duymama yol açan ve simdilerde gerçeği kavrayan tip otoritelerine de tazminat davası açmayı planlıyorum!

Sembolik bir savaş olacak bu, eğer kazanırsam tazminatı Hacibey'e ve ellerinde kızgın yağ dolu tavalar taşıyan tüm fedakâr iskender emekçilerine bağışlayacağım!

Nerede o eski Ramazanlar, efendim!

Artık 80'li yıllarda doğan arkadaşlarım olduğuna göre, benim de eski Ramazanlardan bahsetme vaktim gelmiş demektir efendim. Siz simdiki gençler, bilmezsiniz o yılları.

Ramazan geldi ve gazete sayfaları eski Ramazan eğlenceleri, yasını almış ünlülerden Ramazan anıları, nostaljik iftar mönüleriyle dolup tasmaya başladı.

Herkes anılarını döktürürken ben durur muyum?

Üstelik hep 40'li, 50'li, 60'li yılların Ramazanlarını mi dinleyeceğiz.

80'lerdeki Ramazanlarla niye ilgilenmiyoruz?

Benim çocukluk Ramazanlarıyla ilgili aklımda ilk beliren şey, televizyonda "Hızla açan çiçek" görüntüsüdür!

Zannedirim 70'lerin sonu ve 80'lerin başında, TRT hep aynı görüntüyü kullandı iftar vaktinde.

Top atılır atılmaz, hareketli bir İslami müzik eşliğinde uçan arılar, kelebek olan tırtıllar, tarlalar ve

en çok da "görüntüsü hızlandırılmış, saniyeler içinde açan çiçekleri" seyrederdik. Önce bir gül, ardından üç dört karanfil, sonra bir tarla dolusu papatya...

Aynı yıllarda, zamanında Direklerarası'nda gerçekleşmiş eğlenceleri bire bir televizyona aktarma merakı vardı. Oturur, Karagöz, Ortaoyunu falan seyrederdik prime-time'da! Nostaljiye bak, hey be!

Bütün bu programların arasında favorim, Nurhan Damcı-oglu ve kantolarıydı! Hayatımın ilk dans figürlerini, 4-5 yaşlarındayken kendisinden öğrenmişimdir. Hatta kantoları da ezberleyerek, eve gelen misafirlere kendime göre sovlar yap-misliğim da vardır. "Gösteri dünyası"na küçük yasta atıldım diyebilirim yani!

Ramazan ve bayram, ilginç dönemlerdir aslında. Hani "Avrupalı İslam" falan diyoruz ya, şimdi. O Batılı Müslüman esasında yıllardır Türk insanının ta kendisidir. Hangi Müslüman ülkede, Ramazan Bayramı'nda, geleneksel olarak, derin yırtmaçlı bir kadının seksi sarkıları dinlenir ve yine geleneksel olarak misafire likör ikram edilir, sorarım size?! Tabii burası bir Müslüman ülke değil, bir laik ülke. Söyleyeyim dedim. Arada hatırlatmakta yarar görüyorum su sıralarda!

Pide, güllaç ve akşam yemegine peynir-zeytinle baslamak nedense müthiş bir çilginlik, büyük bir eğlence gibi gelirdi bana! Ailede oruç tutulmazdı, mide rahatsızlıkları yaygındı, ama iftar asla atlanmazdı!

Hayatımda ilk kez 16 yaşındayken oruç tutmaya karar verdim. Sınıfta bir tür "oruç modası" başlamıştı ve ben de heveslendim.

Aynı dönem, o yılların en çok sevilen gofreti "Barbi"den (Hani "Barbi Barbi Barbi Barbi" diye reklamı vardı, aah, ah, nostaljiye bak sen!) günde 6-7 adet tükettiğim yaşlara denk gelir. Üstelik sıra arkadaşım Ayşe'yle öğle yemeginde, Beyoğlu'ndaki, artık olmayan Sark Muhallebicisi'nde (nostaljinin ucu kaçıyor, dikaaat!) çorba, yarım piliç, pilav, yogurt, krem sokola falan yedikten bir saat sonra!

Öyle bir gülbüz dönemimde, hayatımda ilk defa sahura kalkıp, aşağı yukarı evdeki tüm yemekleri bitirerek uyudum.

Ertesi sabah midem kazınarak kalktım.

Saat 13.00 civarı, öğretime izin alıp, okulun jetonlu telefonuna gittim. Annemi arayarak iftar için istediğim menüyü ısmarladım: "Yayla çorbasi, hünkar begendi, domatesli pilav!"

16.00 sularında tahtaya bos baktığımı ve aklımda sadece yayla çorbasi olduğunu fark ettim! Teneffüste yine telefona kosarak, ısmarladığım yemeklerin ne âlemde olduğunu sordum!

Aksam eve vardığımda önce, su anda hatırlamadığım bir sebepten babamla kavga ettim! İftar zamanı geldiğinde, önce yayla çorbasının çok sulu olduğundan şikâyet ettim, ardından hünkar begendiye niye biber konulduğu konusunda bir tatsızlık çıkardım ve sonrasında film koptu. Yemek masasında hüngür hüngür ağlamaya başladım: "Ben açım, siz bana yemek yapmıyorsunuz!"

O gün annem "Tamam," dedi, "ailemizin huzuru için, sana oruç yasaklanmıştır!"

Hâlâ böyleyim. Kan sekerim düstü mü gözüm bir sey görmez, ögün atlasam tansiyonum düşer, bayılırım.

Onun için toplumun genel huzuru ve ailenin korunması açısından, oruca heves etmiyorum!

Ama iftar dersen o baska...

Medeni cesaret cenneti!

Evet kardesim, hepiniz süper yeteneklersiniz- Dünyaya parmak isirttiracak sanat devlerisiniz. Ama herkes size karsi. Türkiye sizi anlamiyor ve harcaniyorsunuz!

Popstar yarismasi son aylarin en çok konusulan televizyonculuk hadisesi oldu.

En sik yapilan yorum da suydü: "Jüri üyeleri, yarismacılara neden bu kadar sert davraniyorlar, niye azarlıyorlar, ne hakla dalga geçiyorlar"

Doğrudur. Gerçekten de zaman zaman jürinin ayarı kaçtı. Rating alınsın, orijinal formata uyulsun diye, finale kalan yarismacılar önce birkaç dakika fırça çekilip, sonra tebrik edilmek suretiyle aglatıldılar, falan filan.

Ama biraz seytanın avukatlığını yapabilir miyim?

Allah askına, adayların çoğu içler acısı değil miydi?

Popstar diyoruz kardesim! Sarki söyleyemeyen, dans edemeyen, antipatik, tıpsız, sısman vs. popstar olur mu? Birini tuttur bari!

Ben bu aptalca kendine güvene sapka çıkarmak zorunda mıyım? Jüri üyelerinin iyi taraflarından kalktıkları günler gibi

mi yapmalıyım: "Üzgünüm olmadı, ama seni medeni cesaretinden dolayı tebrik ederim!"

Bu kadar iyi bir şey mi medeni cesaret?

Hiçbir yeteneğin, özelliğin, tecrüben yok. Ama medeni cesaretin var, bravo vallahi! Önümüzdeki uzun yıllar boyunca hiçbir baltaya sap olamadan, olmayı da hak etmeden, "Ben aslında süperim, toplum beni anlamıyor" diye gezmeye ve keşfedilmeyi beklemeye devam et.

Türkiye'nin en son ihtiyaç duyduğu şey bu!

Bana günde en az 10 e-mail geliyor, medeni cesaretli arkadaşlardan. "Süper bir reklam senaryom var, ama reklam şirketleri kabul etmedi, torpilim yok tabii", "Ben sizden daha iyi sunuculuk yaparım, arkadaşlar bana hep çok güler, ama basvurdum, istemediler, hakkımı yediler", "Kafamda bir roman fikri var. Kesin bestseller, ama yayınevleri ilgilenmedi. Niye gençlere fırsat verilmiyor?", "Ben köşe yazarı olmak istiyorum, nereye basvurmam gerekiyor?"

Allah müstahakkinizi versin!

Bu nasıl bir kendine güvendir?

Türkiye'deki insanların çoğu suna inandırılmış bir biçimde: "Sen aslında müthiş birisin, şöret, para, hepsi seni bekliyor. Ama hakkını yiyorlar!"

Kimse "Ben beyin ameliyatı yapmak istiyorum ama fırsat vermiyorlar", "Getirin şirketinizin defterlerini, eğitimim yok ama, doğuştan kabiliyetimle kırk yıllık muhasebeciden iyi tutarım" demiyor.

Sanat, gazetecilik, reklamcılık gibi sektörlerde "star" olmak isteyenlerden, şikâyet çok! Çalışmak, öğrenmek, tecrübe gibi şeylerle ilintili değil ya bu meslekler! Allah vergisi bir yeteneğin olduğunu zannetmek yetiyor.

Popstar yarışmasına katılıp elenenlerin bazısı "Eh, sağlık olsun, ben şansımı denemedim" diyor. Çoğu ise inanmak istemiyor elendiğine: "Nasıl olur? Siz beni beğenmediniz ama ben aslında muhtesemim, ben kendimi popstar olarak görüyorum!"

Yok deve! Evet kardeşim, büyük bir komplonun tam ortasındasın! Jüri üyeleri doğduğundan beri sana kil! Ender bulunan yeteneklerini toplumdaki saklamaya ve Tarkan olmanı engellemeye çalışıyorlar!

Dergi çıkarırken, dönem dönem staj yapmak için gençler gelirdi. Bir konu verirsin, aşağı yukarı ne istediğini anlatırsın. Bazısı yeteneklidir, çabuk öğrenir, çalışır, çabalar ve yavaş yavaş derginin bir parçası olur. Bazısı da daha ilk günden senin istediğinden alakasız bir şeyler yazar getirir. İlkokul kompozisyonunun, daha gözyaşlarıyla dolu versiyonu bir kozmetik yazısı mesele. Kuslar ötüyor, papatyalar açıyor falan... Olacak iş değil. Alır yazıyı, öğrensin diye, düzeltir öyle gösterirsin, bozulur:

"Ama benim üslubumu tamamen değiştirmisiniz!"

Yerim ben senin üslubunu! Yahu, ömrünün ilk yazısı! Yasar Kemal misin sen? Hangi üslup?

Belki de ihtiyacımız olan medeni cesaret değil. Medeni cesaretsizlik, azıcık kendini bilmek!

Ben (niye) evleniyorum?!

Önce bu soruyu kendine bir sor bakalım güzel kızım. Elbette evlilik kutsal bir kurum ama, geleceğini de düşünmelisin değil mi? Su yatağını bulur. Öpüyorum güzel kızım! İmza: Gülse Abla'n.

Son zamanlarda sinirlene sinirlene seyrettığım iki program var.

Popstar'daki medeni cesaret enflasyonundan bahsettim. Sağ olsunlar, halkımızdan büyük destek aldım!

Şimdi de tüylerim diken diken seyrettığım ikinci programdan bahsetmek istiyorum.

"Ben evleniyorum'un bütün bölümlerini seyretmiş degilim.

Ama takip ettiğim kadariyla, bana hafakanlar basıyor!

Yanlis anlamayin, yer yer sikilsam da, televizyonculuk açisindan, en azindan rating bazinda, basarili bir program. Eger bir ölçüyse, Biri Bizi Gözetliyor'u sevdiyseniz, buna bayiliyor olmanız lazim mesela.

Ben adaylardan sikâyetçiyim.

O olmazsa öteki olur!

Su anda en popüler durumda gibi görünen güzel kızımız, son hafta aniden sevgili degistirdi.

Eve ilk girdigi andan itibaren, adinin Tanju oldugunu zannettigim, nispeten efendi ve akli basinda çocuga mektuplar yazmaya basladi kızımız. "Ben kararimi verdim, elektrigimi aldım çok sükür" falan diyordu.

Hatta is arabeske dökülmeye bile basladi. "Ben onu seçmişim, olay bitmiş, onun yanında söyle hissediyorum, birlikte gelecege bakabiliyorum" gibi iddiali laflar da duyduk.

Sonra bu "çocuklar" kavga etti. Tam olarak sebebini bilmiyorum ama, bizim kızı en son esas çocuga

"Sen erkek olsaydin, böyle yapmazdin" gibi, standart Türk erkeğini çok kötü seyler yapmaya sürükleyebilecek laflar ederken seyrettim.

Devamındaki sahne suydu...

Efendim, bir tane kel çocuk var evde. Kel mi, kafayı kazitmiş mi emin degilim. Bu biraz BBG evinin Edi'si gibi, böyle sözünü sakinmayan, arıza, zor bir arkadaş. Diğer oğlanlarla da sürekli kavga içinde.

Bizim kız, Tanju'yla kavgasının hemen ardından, bu arıza çocukla pufların üzerinde yan yana yatıyordu.

Saç oksama, sarılma gibi masum fındırdesme durumları da var ve bizim bilmiş kız "Dokunmak niye bu kadar güzel?" gibi "Kapıldım gidiyorum, bahtimin rüzgârına" gibi sözler de söyledi romantik bir sesle!

Anlasıldı ki, karar degismiş. Bu sefer de tarama özürlü arkadaşla "gelecege bakılıyor"! (Tahmin edeceğiniz gibi su sıralar hareketli bir gece hayatım yok, televizyon basındayım. Soguktan olabilir.) Duygusal ve zihinsel açıdan normal bir insanın, iki farklı kişiye, bir hafta arayla, hayatının geri kalanını birlikte geçirecek derecede âşik olması yüzde kaç ihtimaldir sizce?

Bence yarışmaya katılan kızların da derdi baska. Hayır hediyeler, paralar, düğün falan da degil. Onlar çoğunluk Türk genç kızı gibi "ölesiye evlenmek istiyorlar"!

Hatta Tina Turner'in sarkisindeki gibi, "Askin bununla ne ilgisi var", bizimkiler "elektrik alsin" yeter!

Su ara, anlasildiği kadariyle memlekette genç kızlar açısından, "yirtmak", köseyi dönmek için iki ihtimal var.

Ya popstar olacaksın, ya evleneceksin!

Herhalde bilezik takarlar!

Yıllar önceydi. Lise sonda falandık galiba. Bir arkadaşımızı ortaokul sınıflarında yazlıktan tanıdığı ve yıllarca dalga geçtiği, çok zengin bir ailenin çocuğu istetmiş ti! Biz bunun aramızda aylarca sürecek bir saka olacağını zannederken, kız sevinçle "evet" deyiverdi!

Belki üniversite sınavlarından kaçmak için, belki annenin doldurusuyla, bilmiyorum.

Ve bir gün, hiçbirimiz mutluluğunu bozmaya kıyamazken, hiç beklenmedik bir anda, alaturka bir teyze, gerçekleri kendi kelimeleriyle ifade etti: "Kızım bu yasta evlenilir mi? İnsan okur, çalışır, bir altın bileziği olur. Hem sevmeden de evlenilmez ki"! Cevap, "sakkadanak" patlatılmış bir espri olarak, anneyi ve oradaki diğer teyzeleri çok güldürdü, benimse kanımı dondurdu: "Eh, sevgi evlilikle büyür. Ayrıca herhalde bir bilezik takarlar, hahhayt!"

Ah kızlar ah! Siz okuyacak meslek sahibi olacaksınız da biz göreceğiz!

En büyük hayaliniz evlenmek, en muhtesem basarınız zengin kocalar olduğu sürece, biz popstar aramaya ve birbirimizden elektrik almaya devam edelim!

Heyecanlı oluyo!

Pilavini bırak, etini ye!

Beni 38 beden bir kadın olarak bugünlere getiren esime, aileme, dostlarıma tesekkürü bir borç bilirim.

Beni sizler var ettiniz!

Siz de yasadınız mı bu terörü?

"O pirinçler arkandan aglar", "Peki, pilavını bırak etini ye", "Hiç sebze yemiyorsun, bak ne güzel, mis gibi bamya (ve/veya kereviz, kabak, pırasa!)"...

Woody Allen'in dediği gibi: "Anne babalarımızın bize iyi dediği birçok şey zararlı çıktı: Kırmızı et, güneş, üniversite bitirmek!"

Çocukluğumun bitmesinin en güzel sonuçlarından biri, istediğimi yiyebilmem olmuştur!

Bizim ev, öyle kuzu etlerinin pisirildiği, ekmek kadayıfı yapılan, hep börek çörek bulunan bir ev değildi.

Genellikle bol bol sikici sebzeler, tavuk yemekleri, yagsiz dana eti ve meyve üzerine kurulmus bir diyetimiz vardi.

Her ocugun kâbusu yani!

Size annemden bahsetmek istiyorum.

Annem, bir kebabiya gidip, yanina pilav ve patates iste-

medigini de ekleyerek, ızgara bonfile ismarlayan tek insandır! Balıkılarda mezelerin yüzüne bakmaz.

Sadece ızgara balık ve salata yer. Eminim gecenin bir saati uykusunda acikinca, rüyasında zeytinyagli pırasa, haslanmış havuç, komposto falan görüyordur!

Çocuklugunuzda "kabak karyesi" tabir ettigimiz, kendini yemek zanneden seyi yemeye zorlandiysanız, ileride bir iskender tutkunu olacaginız kesindir!

Ne var ki, ben de ailemle yasadığım 23 yasına kadar, çoğu zaman evde pisen "tesadüfen ayurvedik" yemekleri yemek zorunda kaldığım için, kilo problemi nedir bilmedim.

Derken New York'a tasindim ve yakın arkadaşlarımdan biriyle aynı evde oturmaya başladık.

Kimbilir neler yiyecektik beraber!

Ne yazık ki asla öyle olmadı. Ev arkadaşım Ayşe, annemin daha fasisti çıktı!

Kabak soslu makarnanın, makarnasını ayırıp kabagını yiyen bir insan tahayyül edebilir misiniz?

İki yıl da böyle geçti. Ve ben yemeğe çıkıp costugum veya New York'un sokakta satılan sosisli sandviçlerine dadandığım günler dışında, yine hayallerimi gerçekleştiremedim.

Evlendğim ilk aylarsa, benim için gastronomik bir cennetti.

Her gün oturup akla hayale gelen en ağır, en alengirli yemekleri yapıp yeme sansim oldu bu dönemde.

Çesitli pilavlar, kremalı makarnalar, börekler, kekler...

Evliliğin altıncı ayında kendimde değişiklikler hissetmeye başladım. Kiyafetlerim üstümde biraz alaturka görünmeye başlamıştı, yüzüm de "ay parçası" kıvamındaydı niyeyse.

Çok ender yaptığım bir seyi yaparak tartıldım, ve acı gerçekle karsılaştım: Uzun yıllardır ilk defa, 60

kiloya çıkmıstım. Osmanlı mutfagının unutulmayan lezzetleriyle geçen altı ay, bana selülit, basen, ayva göbek ve 4 kilo olarak geri dönmüştü!

Hemen sikiyönetim ilan edildi ve mutfakta "kabak kalyesi" çizgisine dönüldü!

Geçtiğimiz hafta okuduğum bir yazıya beni aileme ve Ayşe'ye karşı bir kez daha minnettar kıldı:
ABD

ve Fransa'nın geleneksel yemek kültürlerini inceleyen Amerikalı tarihçilerin araştırması, aile ile beraber yenen yemegin obeziteyi engellediğini ortaya koydu. Anne babalar, yemek masasına oturduklarında, hem kendilerini hem çocuklarını denetliyordılar!

Yani "İspanagını bitir, bacağına kırmayayım", sadece çocuğun demir alması için değil, çıkıp dışarıda double hamburger yemesini engellemek için de iyi bir yöntemdi!

Beni bugünlere kadar 38 beden getiren tüm aile üyelerine, es, dost ve akrabalara teşekkürler.

Siz olmasaydınız vücudum yüzde 75 su, yüzde 25 isken-derden oluşacaktı!

Sanat kimin içindir?

New York'ta çektiğim "sanat sanat içindir" çizgisindeki entel dantel öğrenci filmimde, yetenekli tiyatro öğrencisi Greg'e basrol vermistim. Yıllar sonra aynı Greg bizim kanalların gece yarısından sonra kırmızı noktayla yayınladığı başka tür "sanat" filmlerinden birinde yine basrolde karşıma çıktı!

"İnsaat" filmi gördüm.

Filmden aklımda kalan en önemli şey oyunculuk. Emre Kı-nay'ın, Sevket Çoruh'un, Seyhısuvar Aktas'ın, daha ufak bir rolde olmasına rağmen özellikle de Binnur Kaya'nın oyunculugu muhtesem.

İnsaat, tek mekânda geçen, küçük bütçeli bağımsız film izlenimi veren bir çalışma.

Oysa bir buçuk milyon dolar harcanmış.

Aklıma New York'ta Hi-8 formatla çektiğimiz 400-500 dolar bütçeli kısa öğrenci filmleri geldi.

Bir animi nakledeyim istedim. Maksat bayram tatilinde nesemizi bulalım.

İlk sanat filmimi çekiyorum

Yıl 1995. New York'tayız. Sinema okulunun birinci yılını bitirmek için, herkes bir arkadaşının senaryosunu alıp film hâline getiriyor.

Heves içindeyiz. Türkiye'de binlerce dolar dökülen dizi projelerinde bile oyuncular göz kararı bulunurken, biz 7-8 dakikalık entipüften, çocuk çocuğun doğum günü videosundan hallice filmler için, günler süren oyuncu seçmeleri yapıyoruz! Zannedersin ki eserimizle Cannes Film Festivali'ne katılacağız.

Bu esnada New York'taki oyunculuk ortamından da bahsetmek lazim.

New York'ta her iki kisiden biri oyuncudur! Sadece ünlü ve zengin olana kadar taksicilik, garsonluk, sekreterlik, satis elemanligi falan yapmaktadirlar.

Iste bu oyuncu olmayi kafaya koymus güruhtan her gün onlarcasi okulda önceden ayarladigimiz sinifa geliyor. Ben, senaryo yazarı arkadasim, prodüktörüm (yani etrafta kosturup ekibe yemek memek yapacak olan Shari!) bir masanın arkasina, Popstar jürisi gibi sira sira oturmusuz. Bir yandan video kamera açık, adaylari eliyoruz.

Tiyatro öğrencileri, ev kadinlari, Broadway'de küçük rolleri olan dansçi kızlar, garsonluk yapan oyuncu adaylari, öğretmenlik yapan oyuncu adaylari, hirstan kuduran oyuncu adaylari, sadece eğlenmek ve ikram ettigimiz kurabiyeyle kahve için gelen oyuncu adaylari... Hatta Sharon Stone ve Robert de Niro'lu

"Casino" filminde basbayagi orta büyüklükte rolü olan, gerçek hayatta ufak çapta harbiden mafya bir oyuncu amca (ki ahbapligimiz sayesinde Little Italy mahallesinde, ismini vererek bedava pizzalar yemisligimiz vardır!) bile seçmelerimize katilmis. Bize "reddedemeyecegimiz bir teklif yapınca (hayat boyu bedava İtalyan yemegi!), benim filmimde degil, ama Shari'nin yönettiği filmde basrol vermisiz! Yaa, iste film dünyasinin perde arkasi ve mafya baglantilari!

Her neyse...

Benim filmimin basrolünde 20'lerinin ortalarında bir genç adam var. Aski ve dagilmis ailesi arasında kalmis.

Gerzecklige bak sen!

Elinde yedi dakika falan var. Anlat hos, eglenceli bir hikâye, degil mi? Yok! Film öğrencisisin ya, illa derin mesajlar, manalar vermek, sanat yapmak, Godard'in tekniklerinden yürütüp araya sinema konusunda fikirler sokusturmak falan lazim.

Büyük yetenek: Greg

Yirmiye yakin oyuncu denedik. Sonunda New Jersey'li tiyatro öğrencisi Greg'de karar kildik. Uzun boylu, yakisikli, ayni zamanda yüzünde acikli, masum bir ifade olan, hatta lüzumundan fazla saf görünen, dogal oynayan Greg'de.

Karsisinda, sevgilisi rolünde, Fashion Cafe'de garsonluk yapan Erica. Bir lise basketbol koçundan baba, İrlandali öğretmenden anne oldu.

Birkaç gün çektik filmi. En son hatirladigim, bir arkadasimin genis banyosuna anneyle babayi balo kiyafetleriyle sokup, küvette, çocuğun mutlulugu üzerine satranç oynadiklari, inanilmayacak kadar özentü, güya sembolik, gerçeküstü sahnemdi!

Tam dayaklikmisim.

Her neyse. Greg'in gerçekten basarili oyunculuğuyla derli toplu bir is oldu. Sanat filmimi montajladim, dersten geçtim, falan filan.

Aradan yıllar geçti. Türkiye'ye dönmüşüm, elimde kumanda, gecenin bir yarisi kanallari geziyorum.

Aniden yerimden hopladim! Ekrandaki bizim Greg'di!

Meshur mu olmustu ki?

Sag alt kösedeki kirmizi noktayi görünce jeton düstü. Durdugum kanalda, hafta sonlari geç saatlerde erotik filmler gösteriliyordu ve Greg de bunlardan birinin basrolünde idi.

Ilgiyle seyrettim!

Neyse ki sanat eserimin oyuncusu, aktivitelere bizzat katılmak yerine daha çok, gözlemci, bir nevi denetçi rolünde idi. Evin genç ve salak üvey oğlunu oynuyordu ve en kirmizi noktali sahnelerde rol alması için degil, daha çok oyun gücüyle filmin kalitesini yükseltip, bir hikâyesi olduğunu vurgulamak için kadroya dahil edilmisti.

Zannedirim hatiri sayilir bir para karsiligi, bizim "sanatsal" Greg, bir nevi porno yildizi olmustu!

"Ülkemizde sinemanin durumu" falan filan diye sikâyet edip duruyoruz ya. Türkiye'deki oyuncu adaylari kendilerini çok sansli saymalilar.

Hem de çok.

This is Turkish, you know!

Türk gençlerinin Avrupalinin kapisina dayandigi reklami sevdim. Ama benim bildigim Türk delikanlisi, yaninda kizla bara giremeyince arbede çıkarir! Biz eglenceden ödün vermeyiz ve bunu en iyi bayram tatilinde kanitladik. "Teröre inat karnavali" vesilesiyle Istanbul caddeleri ve trafik, agustos ayında Bodrum Barlar Sokagi tadin-daydi!

Son zamanlarda dikkatimi çeken bir reklamdır.

Onun için ingilizce baslik attim. Hani bizim kizla bizim oğlan Avrupalı gençlerin partisine gitmisler, "Size katilabilir miyiz? Biz Türküz," diyorlar. Sarisin Brad Pitt'in gençlik yıllari görünümündeki çocuk tarafından

"Burası Avrupa, biliyor musun?" diye kapidan çevrileceklerken, bizim çocuk, (yani DJ ve oyuncu Yunus Günce), "Gömlek iyiymiş, bu da Türk, biliyor musun?" sekinde bir "madem öyle, iste böyle" ani yasatıyor Brad'e. Derken içerideki bütün partici gençlerin giysileri, sahiplerini birakip bizimkilerin pesinden geliyorlar ve içerideki Avrupalı çirilçiplak kalıyor.

Derin derin konusulabilir tabii. O parti Avrupa Birliği'ni simgeliyor da, biz tekstil ürünlerimizle zaten birliğe girdik mi

demek oluyor. Ya da, eger öyleyse, bizimkilerin Avrupali gençleri morartip havali havali mekâni terk etmesi, "Bizim Avrupa'ya falan ihtiyacimiz yok, döner arkamizi gideriz, olan onlara olur, kendileri kaybeder" gibi bir mesaj manasina mi geliyor?

Ya da o kadar derinlere dalmamak lazim. Güzel reklam, ben sevdim. "Colin's bütün Avrupa'nin trendy gençlerini giydiriyor" bilgisi de verilmiş iste, tamamdır.

Yalnız, benim bildiğim Türk genci, hele yanında kız varsa, olay mahallini bu kadar çabuk terk etmez.

Girmek istediği eğlence mekânına alınmamak, delikanlı için ailesine küfretmeye yakın bir hakarettir.

Hemen kavga çıkar. Kapıdaki Brad ve arkadaşlarıyla yumruk yumruğa girilir. Sonra sahte geri çekilme yöntemi uygulanır. "Tamam ağabey, yok bir şey, anladık" şeklinde ortadan kaybolunup, mahalleden amca, kardeş, arkadaş, taksici maksici tanıdık ne varsa toplanılıp sopalarla gelinir ve o parti orada biter!

Türk insanı eğlencesinden ödün vermez!

Resmi daireden "Bugün git, yarın gel" diye geri çevirebilirsin, kimliğini sorup okula sokmayabilirsin, hatta hasta haliyle hastane kapısından bile vukuatsız dönebilir... Ama o bara giremezse arbede çıkar!

Yeri gelmişken su tespitimi de paylasayım.

Bayram boyunca İstanbul'daydım ve zannedirim bana kimsenin haber vermediği bir karnaval, senlik falan vardı: "Teröre inat karnavali!"

Herkes mi sokaga dökülür? Herkes mi gezer tozar? Trafik kilit, eğlence yerleri, restoranlar tiklim tiklim.

Normal şartlarda geceleri in cin top atan sokaklarda, yaya trafığı, agustos ayında Bodrum Barlar Sokagi gibi!

Dikbaslılıktan midir, yasama sevinci midir, çilginlik midir bilmiyorum.

Herkes sokaga dökülüp eğlenmek için bombaların patlamasını bekliyormuş demek!

Bu Türklerle vallahı basa çikilmaz!

Özellikle Etiler-Levent ve Beyoğlu civarı, nispet yapar gibi kalabalık.

Son yılların en ilginç pasif direnisi mi desem, en büyük toplu eylemi mi desem, milli dayanışması mı desem?

İsim de koyamıyorum ki. Sadece sunu söyleyebilirim.

This is Turkish, you know!

Yanagında bir beni mutlaka olsun!

Bunu da yasadım sevgili okuyucular. Sadece sirtimdan bir ben aldirdim, ama "estetik operasyon geçiren ünlü" psikolojisine artık vakifim.

Sirtimin alt kısmında, büyükçe bir ben vardı kendimi bildim bileli. Lüzumsuz bir sey.

Gavurda "beauty mark" derler benli insanlara teselli armagani olsun diye. Yani "güzellik isareti".

Benim belimdeki hiç öyle güzel müzel degildi iste. Yıllar geçtikçe de büyüdü mü ne... Aldirayım gitsin dedim.

Bu arada mesaj verelim, benlerinizi kontrol ettirin arkadaşlar, ne olur ne olmaz, güneş eski güneş degil.

Her neyse.

iste o andan itibaren insan estetik ameliyat isinin ne tür bir illet oldugunu kavramaya basliyor. Bir kere kestiren bir daha iflah olmuyor ya. Burun ameliyatini botoks izliyor, dudaga silikon, sonra kas asma, is çigirindan çikiyor...

(Gizlilik de önemli tabii. Herkes Zeynep Özal degil ki, aslan gibi çikip "Sunu sunu yaptirdim, alin bir de fotografim" diye açıklasin.)

Ben de basladım hemen: "Aldirmisken su sirtimda, kolu-

mun kenarındaki ufak olani da aldirdim mi?" falan derken, is geldi burnumun üzerindeki bene kadar dayandı.

Dikkatli seyirciler bilecektir. Burnumun sol kanadında, tam hizma olması gereken yerde bir ben var.

Hayatımda beni hiç rahatsız etmemiş, hatta sağ olsun, sevenler tarafından "Ne güzel, hizma gibi, çok egzotik" şeklinde nitelendirilmiş. Egzotik megzotik olduğuna inanmasam da, Cindy Crawford'in beni muamelesini yemesem de, baris içinde yaşadığım bir parçam olmuştur...

Ta ki televizyon isine girene kadar.

Egzotik sevmiyoruz, pürüzsüz olsun!

Bu gösteri dünyası insanı paralar! Herhangi bir iste çalışırken, fiziginizle ilgili alacağınız en açık yorum:

"Sana pantolon, etekten daha çok yakisiyor" türü bir üstü kapalı "Bacakların çarpık kardes!" imasıdır.

Televizyon dünyasındaysa yapımcılar, yönetmenler, mak-yözler açık konusurlar: "Bu işi yapmak için en az bes kilo vereceksin, saçına bir sey yaptır böyle olmaz, kaslar da berbat!" falan gibi.

Bana böyle bir yorum gelmedi açıkçası. Ama kendimi televizyonda görüp: "Yahu su beni aldırsak mi?"

Örtücü masrafından da kurtuluruz! Eeheheh" dediğim bir gün, ekibimden "Valla bir şey kaybetmezsin!"

sekinde çatlak sesler çikinca, "Acaba mi?" dedim!

Muhtelif çap ve ebatlardaki benlerimden kurtulmak için, ünlü estetik cerrah Osman Oymak'ın kapısını çaldım.

Oymak, normal şartlarda ben almak falan gibi uyduruk işlerle uğraşmıyor. Genellikle kapıdan girenler, doktorun müdahalelerinden sonra, iyi manada, tanınmaz hâlde çıkıyorlar.

Ancak benim özel bir durumum var: Osman Oymak beni 4 yaşından beri tanıyor, çünkü agabeyimin yakın arkadaşı. Onlar Tıp Fakültesi'nde okurken, birlikte ders çalıştıkları dö-

nemde kendilerini çok rahatsız etmişliğim, mikroskop altında inceledikleri preparatlara "O ne? Bu ne?"

sekinde çok adamışlığım vardır. Hatta birkaç sene önce, kazık kadar hâlîmle, kendisine, kalabalık bir ortamda ağız alışkanlığı "Osman Agabey" diye hitap ettiğim için, o belimdeki beni alıp, alınma dikmek istiyor da olabilir! Ama Hipokrat yemini var, dolayısıyla güvendesim.

Bir estetik cerrahi ziyaret edip, aynı anda, iyi kötü ünlü biri olmanın en rahatsız edici tarafı: Size bakıp oraya ne için geldiğinizi tahmin etmeye çalışan diğer hastalar.

Ameliyathaneye giderken de mecburiymis, o ameliyat geceliklerini, kâğıt terlikleri falan giyiyorsun.

Ben o kâğıt gecelikte dolastıkça, herkes merakla bana bakıyor. E ben de olsam ben de bakarım. "Yok kardesim, öyle estetik ameliyat değil, ben aldiracağım sadece" desem, kim inanır o hâlîmle?

Operasyon başarıyla gerçekleşti. Bu esnada burnumdaki benin alınmasından da oybirliğiyle vazgeçtik.

Bir süre hafif iz kalırmış, zaten gerek de yokmuş. Tabii yahu, egzotik egzotik! Bu televizyoncular ne anlar!

Kemik eklettim, şimdi moda!

Bir hafta sonra Oymak'ın ofisindeyim. Bekleme odası çok eğlenceli. Herkes birbirini kesiyor. Yüzümde herhangi bir ameliyattan iz olmadığı için, en çok merak edilen benim. Çok mu başarılı bir ameliyat acaba?

Yoksa vücuttan yağ aldırma falan mı?

Bir an hanımlarla sohbet açıp azıcık havami bulsam mı diye düşünüyorum. "Benimki burun ameliyatı

ama silikondan kemik eklettim. Daha kisilikli oldu. Osmanli burnu, çok moda. Egzotik olsun diye bir de ben koyduk!" falan diye. Ama tanidik doktor, ayip olur.

En sonunda hemsire gelip beklenen soruyu soruyor: "Sizin neydi?"

"Operasyon geçirdim, kontrole geldim" diyorum, esrarengiz bir tavırla.

Çit çıkmiyor, herkes bana bakıyor.

Hemsire de merakli: "Nerenizden?"

Bir es verip "Belimden" diyorum.

Merak artiyor, hissediyorum. "Belinden? Belini mi inceltmis? Tiraslatmis mi acaba?!" Öyle bir ameliyat var mi, onu da bilmiyorum gerçi.

Hemsire tekrarliyor: "Belinizden?"

"Bir ben vardi, onu aldirdim da" diyorum ve hayal kirikligi içinde kalan bütün "artik güzel" hastalari ardında birakip dikislerimi aldirtmak için odaya dogru yürüyorum.

Bu ünlüler, hani kalçadan yag emdirip, "Kist aldirdim" diyorlar ya. Ben es dost üzülmesin diye, gerçekten kist aldirdim, "Kalçamdan yag emdirdim, estetik ayol, ciddi bir sey degil" falan diye yalan söylerim.

Ama insan yasayınca anliyor vallahi.

Daktir Bilal moda dünyasında!

Aman hayat ne rahat. Ne bos, ne hafif. Doktor Bilal'den davetiye gelmis. Gül gül gül... Ilahi sevgili okuyucular, vallahi hiç gülecegim yoktu. Ay sus bak, katilacagim!

Nasil gevsek ve gevrek bir günümdeyim anlatamam.

Son birkaç aydır gün be gün, saat be saat programim belliydi. Otur yaz, git çek, eve gel, tekrar otur yaz...

Dün, hayatın böyle geçmeyeceğini anladım ve depresyonla karisik bir sürmenajin esigine gelmisen, bugünlük kendime tatil verdim.

Bu yaziyi yazdiktan sonra da alisveris, öğle yemegi, arkadaşlarla "dirink" alma, oh ne güzel lay lay lom gibi bir programim var.

Nisantasi'ndaki Beymen'in kahvesine de gidecegim. "Herkesler" oradaymis. "Yikiliyomus!" Geçen gün disaridan baktim, kapıda kuyruk vardi. Sizin için orada gözlem yapacagim. Sonra belki yazarim. Ama canim isterse, havami bulursam. Bugün böyle, keyfimin kâhyasi izin yapıyor.

Öyle bir gevsemisim ki, sanki dünya da benimle gevsemis.

Bir davetiye gelmiş örneğin. Bir saat ona güldüm. Yeni bir butik açılışı. Sık bir yer gibi görünüyor.

Galiba ev esyası da sa-

tiyorlar. "Alber Home" adında. Firmanın sahipleri zarfın içine kartlarını da koymuşlar. Üstte dükkânın logosu, altta telefonlar, sube adresleri falan, çok profesyonel. Kartların birinde Gülay Evren ismi var.

Ötekinde, "Dr. Bilal" yazıyor!

Hani Bodrum'da yıllardır sahneye çıkan ünlü sarkici Doktor Bilal.

Bilal Bey ortagi olduğu firmanın kartına, zannederim prestij olsun diye soyadı ile moyadı ile "Bilal Bilmemkim" değil de, sahne ismini yazmış. "Vaaay, bak Doktor Bilal'in dükkânıy-mis, kesin açılışına katılmaliyim" derim diye belki.

Bu arada "Dr. Bilal'in" doktorluğu harbi! Hani "Kusum Ay-din"m kus olmaması gibi bir durum değil.

Adam gerçekten tıp fakültesi mezunu. Hatta belki doktorluk da yapıyordur. Onun için unvanını gururla kullanıyor.

Fakat beni asıl kopartan, daha tatil saatlerine girmeden günümü gün eden, "Dr. Bilal" ibaresi. Yani

"doktor" değil de, "Daktir Bilal" durumu. Bir Amerikan acil servis dizisi gözümün önüne geliyor, basrolde Daktir Bilal.

"Daktir, çete kavgası, 16 yaşlarında, zenci, hızla kan kaybediyor, ameliyathaneden bekleniyorsunuz!"

"Ah canım, yazık çocuğa... Ameliyathanenin de renkleri pek soğukmuş. Suraya gülkurusu ipek satan bir perde, ne bileyim, bizim Alber Home'dan hoş bir abajur koysak. Al sekerim, ben hallettim, sen dikiver.

Aah, ah, dertleri zevk edindim, haydi efendim, hep beraber!"

Biliyorsunuz tıp okuyup başka başka meslekler yapan çok insan var. Birçoğu sanat dünyasına giriyor, bir daha çıkamıyor örneğin.

Doktor-sanatçılardan biri de Mustafa Altıoklar. Şimdi Dr. Bilal'den bahsederken, en az o kartvizit kadar güldüğüm bir fotoğrafı geldi aklıma Mustafa'nın.

Üç bes sene önce. Mustafa, Agir Roman'i falan çekmiş, popülerliğinin tepe noktasında. Kendisiyle röportaj yapmayan kadın dergisi satmıyor.

Fakat gazetelerden biri, artık sorutabilecek tüm soruların sorulduğuna karar vermiş olacak ki, bir de Dr.

Mustafa'yi görmek istemisler.

Mustafa Altıoklar ciddi ciddi doktorluk yapmaya devam ediyor bir yandan. Fizik tedavi üzerine uzman üstelik.

Gazete hastaneye gidip Mustafa'yla bir sağlık röportajı yapmış. Boyun ağrıları neden olur, nasıl iyileşir, yük tasırken dikkat edilmesi gerekenler falan, her şey var. Röportajın göbегindeki fotoğrafta da, o dönemlerde her gün birbirinden muazzam kadınlarla resimleri çıkan Mustafa'yi bu defa başka bir durumda görüyoruz.

Bir selale gibi omuzlarından dökülen saçları, bu sefer doktor önlüğüne dökülüyor! Karizma tamam. Her zamanki klark bakışlarla objektife bakılmış ve el, "iyileştirme anını" vurgulamak için, sedyede yatan hanım hastanın bacağına.

Ancak hanım, alıstığımız amazonlardan değil! 60'larında, oldukça kilolu; ve varis çorapları giymiş bacaklarından birini Mustafa tutuyor! Yani normal şartlarda hanımın yerine bir manken kızımız olsa, bayagi seksi bir fotoğraf çıkabilir. Ama Mustafa'nın o varis çoraplı bacağı iki parmağıyla egreti egreti tutuşunu, objektife bakışının seksapeliyle aynı anda gördüğünüzde, fotoğrafın bir mizah basyapiti olduğu da gözden kaçmıyor!

Tabii, Allah da benim dilime düşürmesin. Özellikle böyle "rölaks" günlerimde!

Aksam ne yapsam acaba? Dr. Bilal'e falan mi gitsem?..

Balık burcu kadınları, birlesin!

İstemiyorum kardesim! Balık burcu olmaktan istifa ediyorum. Ne bu be? Agzimla kus tutsam karizma sıfır. Bak ağlarım ha!

Yüzlerce zarf, basın bülteni, mektup vesairenin içinden çıkıp bana siritiverdi. "Burçlar Kitabı", by Sevinç

Aksoy!

Astroloji tuhaf bir şey. Gazetede zaman zaman en sevdiğin köşe yazarını okumaya üsenirsin de, burcuna illa ki bir bakarsın.

Hayır gazeteci olmasam, o burç sayfasının nasıl yazıldığını bilmesem tamam da...

Kimi yayınlar çok ciddidir bu konuda. Mesela zamanında, Yasemin Boran, Aktüel dergisine gelir, bir sürü, kalın, Harry Potter filminden çıkmış görünümlü kitap ve tarot kartlarıyla saatlerce çalışıp öyle yazardı kösesini.

Ben Bazaar'i çıkartırken, yurtdisinden, ünlü bir Amerikalı astrologdan gelirdi burç sayfamız. Tercüme eder, koyardık.

Bir sayımızda gecikti. Faks bir türlü gelmiyor. Dergi de erken çıkacak. Hayal gücü ve yaratıcılığına

en güvendiğim arkadasima yükledim o ay burç sayfasini! Hem de kitap ve/veya tarot kâgidina ihtiyaç

duymadan! O da dergideki kızları

baz alarak zevkle kaleme aldı. Kova burcu bir arkadasımız sevgilisinden mi ayrılmış mesela. "İliskinizin bitmesi dünyanın sonu değil, ayın on yedisinden sonra yeni asklara hazırlıklı olun" falan diyordu o ay dergide.

Sohbetlerde de en vakit kaybettirici konudur astroloji konusu. Bir iş toplantısında falan, durup dururken mesela hobilerinizden, rahatsızlıklarınızdan, hatta çocuklarınızdan bahsetseniz, garip kaçır. Bir iki dakikada sohbet kapatılır, konuya dönlür. Ama burç öyle değildir.

"Siz hangi burçsunuz?" cümlesiyle başlayan sohbet sonsuza dek sürebilir.

"Ay ben de İkizler'im."

"İnanmıyorum, sen hiç İkizler gibi değilsin, İkizler biraz dengesiz olur!"

"Hayir Terazi dengesiz olur. Benim annem Terazi'dir mesela. Tam yani!"

"Benim kuzenimin karısı Terazi, hiç dengesiz değildir

ama!"

İs yükselen burç seviyesine düstüye, o toplantıdan hayir beklemeyin bence. Çikin, gezin, çay bahçesine falan gidin. Nasılsa iş yapılmayacaktır artık.

"Ama o zaman onun yükseleni başka bir şeydir."

"Biliyor musunuz, benim hem normal burcum, hem yükselenim Basak!"

"Ay inanmıyorum, benim kocam Basaaaak! Nasıl titiz,

nasıl titiz. Sen titiz misindir?"

Yeteeeeeerü!

Öfkem sebepsiz değil tabii.

Burç konusunda azıcık ezigim.

Balık burcuyum da.

Böyle sohbetlerde "zavallı" muamelesi görmeye aldim artık. Hani astroloji muhabbetinden kaçtığım sürece, g.a.g.'daki mangalda kül bırakmayan, kişilikli, haha hihi kadın olarak toplumda yerim sahane! Gel gör ki, burcumu açıkladığım an-

da karizma sifira iniyor! "Ben hem öksüz, hem yetimim", ne bileyim "bir bacagim takma" etkisi

yapıyor çevrede. Herkes acıma, sefkat ve hayal kırıklığı dolu gözlerle süzüyor beni.

Neredeyse "Olsun, hayat yine de güzel", "Bosveer, Allah sağlık versin" falan diyecekler.

Bilmeyenler için söyleyeyim, Balık burcu en enayi burçtur. Güya sanatçı manatçı, hayal gücü geniş falan derler ama, genel olarak tüm uyusturucu bağımlıları, depresif tipler, psikolojik rahatsızlıkları olanlar, söylenenlere göre bu burçtan çıkar. Duygusal, sulugöz, hatta "bulanık zekâli" olduğumuz bile söylenir.

Gerçekle hayal dünyası arasındaki ayırımı yapamayan, kararsız, içine kapanık, kırılğan insanlar, astrolojik kaynaklara göre, bu burçtan çıkar.

Burcumla asla hava atamadım. İsterdim ki bir Akrep olayım mesela. Onlar da sevilmez ama bir havaları vardır yani. Akrep olduğunu söyleyen insandan, ne kadar salak görünürse görünsün, bir hinlik cinlik beklersin!

Aslan burcu da olabilirdim örneğin. O daha da iyidir. Lider mider.

Kismet değilmiş iste. İnsan tahtını yapıyor, bahtını yapamıyor. Çalış çabala, okullar bitir, programlar yap, kendini parala, neye yarar? "Balıksın sen, balık kal" durumu var bir kere.

Birkaç kez "Benim yükselenim Akrep" diye kafadan atmış-ligim var ama... Yalan tabii. Yükselenimi bilmiyorum. Çünkü annemler saat kaçta doğduğumu tam olarak hatırlamıyorlar! "Sabaha karşı bes-altı miydi neydi" gibi bir ifade kullandı annem geçen gün. İlk soruşumda da "Gece yarısını biraz geçiyordu"

demisti. Ama bu ilgisizlik karşısında hassasiyet gösterip burcuma yenik düşmeyeceğim!

Sorun şu ki, yükselen burcum meçhul!

Sevinç Aksoy'un eserinde de Balık kadim şu cümlelerle anlatılmış: "Burçların içinde en kırılğan kadındır.

En çok ağlayan, gözyası döken kadın bu burçtandır." Haydaaa!

Devami daha beter:

"Esi hissetmeden ona hükmeder, ağlayarak, gözyasları ile ona istediklerini yaptırır, en iyi silahı çaresizliğidir!"

Ben bu kadını tanışsam ıslak odunla döverim! En sevmediğim insan tipidir! Kadere bak.

"Balık kadını zor mücadeleler veremez. O en iyisi ev kadını ve annedir. (Hasbinallah!) Kendisinden beklenen eğer yardım ve özveri ise, bu mesleklerde başarılıdır, örneğin yuva hocalığı gibi."!

Beni yuva hocası olarak düşünebiliyor musunuz? Güler misin, ağlar misin?

Yok kardesim, istemiyorum. Balık burcu olmak istemiyorum. Burcumu degistirecegim.

Bundan sonra ben Akrep burcuyum, yükselenim de Aslan. Böyle biline.

Tek rakibim Ajdar!

Essiz sanatçı, büyük usta, dev yaratici Ajdar'i hayranlıkla alkislarken bir yandan da düşünüyorum: Acaba dogru sektörde miyim?

Ajdar'in hayrani, hastasi ve izleyicisiyim.

Biliyorsunuz ünlüler birbirleri için her fırsatta böyle iyi seyler söylemezler. Ancak söz konusu sanatçı Sezen Aksu, Hülya Avsar, Türkan Soray gibi artık şöreti, star'lik konumu, seni kat kat asmis biriye, övgüler yagdirmakta bir sakinca yoktur.

Demek ki, benim taninmisligimla karsilastirilmayacak kadar çok şöretli biri için, hayranligimi belirtmemde, sanatçı karizmam açısından bir sakinca yok.

Zira Ajdar, su anda Türkiye'de benden çok daha meshur bir televizyon yildizidir!

Var mi itirazi olan?

Ayni hafta içinde Metin Uca'ya, Güzel ve Çirkin Sov'a, Hülya Avsar'a, Beyaz'a, Seda Sayan'a, Serdar Ortaç'a çıkabil-dim mi ben?

Daha dogrusu sorumuz su olmalı: Kim yapabildi bunu?

Tabii benim Ajdar'a olan hayranligim müzik konusunda

degil. Gerçi basta "Nane Nane, Sahaneyim Sahane" olmak üzere, gerek "Alirim senden sonraaa, tüm yetkimiü" diye giden ismini bilmedigim parçasi, gerek Hülya Avsar için yazilmis eser, bence bir daha esi benzeri yazilamayacak düzeyde.

Ama Ajdar'in sovmenlik yetenekleri, müzik alanındaki çalismalarini çok geride birakiyor.

Hani Jennifer Lopez'in aslinda çok iyi bir dansçi olmasinin, oyunculuk ve sarkiciligiyla gölgede kalmasi gibi!

Ben Ajdar'i mizah ve sovmenlik alanında bir ilk olarak görüyorum.

Simdiye kadar ortaya çikmis bütün televizyon yildizlarinin sasirtici özelliklerine ve hatta daha fazlasina sahip.

Bir kere önceden yazilmis bir metin olmadan, dogaçlama sov yapıyor, ki bu çok az insanda bulunan bir yetenektir. Benim anlattiklarimin çoğu, önceden yazdigim metinlere dayanir mesela. Elimizden bu kadari geliyor.

Her televizyon yildizinda bir "yegânelik" olmalı. Baska bir ünlüye benzerseniz, bastan kaybettiniz. Ajdar, gerek sesi, gerek dansi, gerek durusuyla hiç kimseye benzemiyor! Tamamen orijinal!

Ayrica bir "beklenmediklik", sürprizlerle dolu olma özelliği de var Ajdar'da. Hangi programda, ne zaman ne yapacağım bilmiyorsunuz. Programın evsahibini sevecek mi? Sevmeyecek mi? Hangi şarkisini söyleyecek? Ne diyecek?

Ajdar, aynı zamanda orkestrayla prova yapmadan çıkan ender isimlerden. Sarkinin temposu bile önceden, hatta şarkı devam ederken kestirilemiyor. Her an her şey olabilir.

Seyirci bu adrenalini kimle yaşıyor? Cem Yılmaz? Yılmaz Erdoğan? Beyaz? Hiçbiri. Sadece Ajdar!

Yaaa, n'aber?

Ajdar'ın seyirciyle ilişkisi de öyle bizim alıstığımız "Beni siz var ettiniz" kıvamında değil. Gerektiginde gülen, alkışlamayan olursa sertçe azarlıyor. Bazen toptan fırça çekiyor. Okan Bayülgen'in ilk çıkış zamanlarını andırır da, Okan'dan çok daha inis çıkışlı, daha gergin bir tavrı var. Sebepsiz, ani sinirlenebiliyor, "Simdi arbede çıkacak" diye zap yapamıyorsunuz.

Ve tabii, bu kadar özelliğin bir araya gelmesinin vazgeçilmez sonucu: Her büyük starda farklı ölçülerde olan megalomani. Hülya Avsar'ın "En güzel benim" demesi, Tarkan'ın "Ben dünya stariyim" açıklamaları gibi. Ki starın özelliğidir de, biraz kendini beğenmiş olmak. Ajdar her fırsatta "Ben Türkiye'nin popstariyim, benden büyüğü yok, siz ne dersiniz deyin, herkes bana bayılıyor" şeklinde konuşuyor.

Haklidir. Az bile söylemiştir!

Bir kez daha Ajdar'ı alkışlarken, bu iş böyle giderse, televizyon dünyasındaki yolculuğumda nereye varırım, böylesi yeteneklerle nasıl bas ederim diye de düşünmeden geçemiyorum.

İyi olan kazansın!

g.a.g

metinleri

HAYVANLAR ÂLEMİ

DOGAYI KORUYALIM MI?

Dogayı korumak iyi de, doganın hangi bölümlerini koruyacağımıza kim karar verecek?

Bir hayvanın neslinin tükenmesi niye o kadar fena, örneğin? Mesela dinazorların nesli tükenmiş, çok mu üzgünüz? Yaa, şimdi Taksim meydanında Beyazıt'ta falan dolassaydı söyle üç bes tane, kafelerden halkı avuç avuç yiye yiye, değil mi?

Mesela ben belgesellerde görüyorum bazen, "İste bu kusun nesli tükenmek üzere" falan deniyor acı

acı.

Görülen kus ise, dünyanın en çirkin yaratığı! Ecis bücüs bir şey ve anladığım kadariyle da kendine bile hayri yok.

Mesela, yarasanın da nesli tükense, kafanı kaldırıp suratına bakmam, sinir şeyler.

Yani bütün hayvanları nesilleri tükenmeden kurtaracak-sak, gerçekten bütünü hayvanlar olması konusunda kararlı mıyız?

Mesela kalorifer böcekleri! Doğalgaza ve yavaş yavaş yerden ısıtmaya geçtiğimize göre, kalorifer böcekleri nesillerinin tükenme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Lütfen bunları alıp evde besleyelim, büyütelim!

(Yaa, tabii böyle iğrenç tarafları da olacak, doğayı korumak kolay mı, hayvanlar arasında ayırım yapmak yok.)

Mesela sivrisineklerin nesli tükenmeye yüz tutsa, yakalayıp sivrisinekleri çiftleştirip üretme çiftliği mi kuracağız? Do-gasever aileler üçer beser evlat mı edinecekler sivrisinekleri, Van kedisi gibi? "Bizde üç

tane var, daha dün gece vimm diye böyle sabaha kadar seyaptılar. İnşallah bunlar gelecek sene 1200 tane falan olacaklar. Banyoda küvetin içinde bataklık yaptık, orada bakıyoruz. Çok tatlılar, böyle sivri sivri, yazık. Doğayı çok seviyoruz ailecek."

Dilerseniz bir kural koyalım, doğanın sadece sempatik unsurlarını koruyalım, gerisini salla gitsin.

MAYMUNLARDAN KORKUN

Maymunlara büyük haksızlık ediliyor kanimca.

Sürekli küfür gibi kullanıyoruz hayvanları: "Ay maymun olduk valla", "Maymun suratlı çirkin bir şey" falan. Kediye köpeğe hiç böyle değiliz.

Sizce ne var bu düşmanlığın altında?

Maymunun, biliyorsunuz, karşısına geçtiğinde, hayvan sen ne yaparsan aynısını yapıyor. Elma soy, kafanı kasi, kulaklarını tut, aynisi.

Bununla ilgili bir korkumuz olabilir mi?

Kısacık bir eğitimle maymun bizim yaptığımız her şeyi niye yapmasın? Bir kere seyrettiğini bir daha unutmuyor hayvan, çok korkutucu. Asagıladığımız gibi, evlerde mevlelerde de pek bulundurmuyoruz bak.

Diyelim ki saldırgan hayvanları, aramızda kediler köpekler gibi yaşıyorlar.

Ne olacak?

"Patron, ben gelecek senenin bütçesini pazartesi çıkar-sam?"

"Gerek kalmadı zaten, Çita halletti!"

"Çita mi?"

"Evet. Dün seni seyretmiş öğrenmiş. Aynisini yaptı. Biz de zaten haftaya biraz isten çıkarma düşünüyoruz."

Biteriz hepimiz. Seyrederler, beyin ameliyatı yaparlar, hiç belli olmaz. Ayrıca da uzaya giden maymun sayısı, insan sayısından daha fazla. Yani bizden çok daha görgülü bir cins sayılabilirler!

Bence maymunlardan ödümüz patlıyor ama farkında değiliz.

HAYVANA BULANMA!

Benim hayalimdeki şehir sudur, hayvan mayvan olmayacak.

Neden dersin, gerek yok. Sanki arılar bizim balkondaki tozlu sardunyalardan aldıkları özlerle süper ballar mı yapacaklar? Kusların tek yaptığı zaten arabaların üzerine pisleyip boyalarını bozmak!

Zaten, ben size söyleyeyim, şehre tasman hayvan, kırsal kesimdeki o saflığını, masumiyetini kaybediyor, bir nevi varos hayvani oluyor.

Mesela fareler şehre gelince bir acı oluyorlar. Hayvan tarladayken fındık gibi, şeker bir şey. Şehre bir geliyor, kedi kadar oluyor! Neredeyse sana saldırıp yiyecek. O tatlı çoban köpekleri şehirde çete olup sabaha kadar havlıyor, gerekirse insani isiriyor.

İşte köyden kente göç, her canlıyı bazen böyle dejenere ediyor.

Ben şehir hayvanlarından şikâyetçiyim arkadaş. Sorum şu, değıstiremiyor muyuz? Mesela, git dağ başına, insanların ya-

samadığı yerlere, ben Discovery Channel'da seyrediyorum kafadan atmıyorum, penguenler, resim gibi balıklar, tavuskusla-ri... Neden sokaklarda salak salak uluyan köpekler değil de smokinleriyle saygıdeğer ve bir metropole yakışır biçimde gezinen penguenler yok?

Veya karasinekleri göndersek de, onların yerine renkli kelebeklerden alsak. Yalnız kediler kalabilir, onları seviyoruz. Penguenleri tirmalamadıkları sürece bizimle yaşayabilirler.

Bunların dışında hayvan dediğin tehlikeli bir şey, fazla hasır nesir olmayacaksın.

EVCİL HAYVANLARDAN KARINCA

Evde kedi köpek beslemeye pek meraklıyız.

Olabilir, normaldir, benim de mesela kedi besleme tecrübem vardır, kısa da olsa.

Bunlar bir şey değil. Evde yılan besleyen var. Fare besleyen var, ama farkında olmadan, evi temizlemeyerek, peyniri ortada bırakarak falan değil. Bile bile, kafeste fare besleyen var! Kanimca fare, yılan falan lüzumsuz ve sevimsizdir. Evde olmaz. Balık ve kus ise çok daha füzuli hayvanlardır. Kus sürekli gürültü yapar ve halinden mütemadiyen şikâyet eder. Nasıl şikâyet etmesin, altın kafese koymuşlar vatanım demis, böyle nankör bir hayvandır. Besle, büyüt, aman da aman yap, kafesi 14 ayar kaplat, hâlâ

"vatanım"!

Balık zaten hayvan değil. Yani bitkiden biraz daha gelişmiş bir organizma. 6 saniyede bir sahip ve ev değiştirebilir, çünkü bir öncekini hatırlamaz. Ne gibi bir sevgi için bekliyorsun? Kanimca evde beslemeye en uygun hayvan, bu konuda son derece haksızlık edilen karincalardır.

Karincalar mevsimlik, devremülk sistemiyle bahar ve yaz aylarında aileler halinde gelir, mutfaga yerleşirler.

Dikkat ediniz cins kedi köpeklerin, hatta balıkların bile dolarla satıldığı bir ortamda karınca bedavadır.

Ama her şeyden

önce temiz hayvandır, yani kediye temiz temiz derler, sonra tuvaletini falan temizlersin, iğrenç. Karınca hakikaten temiz hayvandır. Tuvaleti kokmaz, hatta görünmez, tüy dökmez, pırlı pırlıdır.

Son derece de masrafsızdır, ortada bıraktığınız ekmek kırıntılarıyla bütün koloni doyar. Küçük ve sempattir, zekidir, çalışkandır. Hastalanmaz, veterinerle uğrastırmaz. Çok da düşüncelidir, yanlışlıkla veya hunharca öldürülmüş arkadaşlarının yerine hemen yenilerini koyar ki eksikliğini hissetmeyin diye. Kıs geldiğinde de her seviyeli ilişki gibi, işi tadında bırakır, çeker gider.

Karincanın üzerine evcil hayvan tanımam.

KEDIYE SAYGI

Yabancı bir atasözü vardır, merak kediyi öldürür derler.

Ben o şekilde ölen bir kedi görmedim. Benim gördüklerim genellikle araba kazasında gittiler. Ama kedilerin lüzumsuz bir merakı vardır hakikaten.

Herhangi bir kediyi, bir arkadaşınızın olabilir, ömür boyu bakmak için olabilir, ilk evinize getirdiğiniz günü hatırlayın.

Kediler herhangi bir mekâna girdiklerinde ilk iş olarak her yeri dolasirlar. "Birinci oda, yatak, koltuk, masa altı, bilgisayar, kablolar, dolap arkası; ikinci oda, kanepeler, kanepeler arkası" şeklinde bir keşif gezisi başlar. Mutfak, banyo, balkonlar, balkonların baktığı yer...

Ne ariyorsun?

Sen kedi degil misin?

Tuvaletin burasi, mamanan burada, bu minderde de uyuyacaksin bu kadar. Sanki evi tutacak, bir havalar, bir seyler.

Zaten herhangi bir kedi bir eve geldiği anda, orasi artık kedinin evi olur, siz misafir konumuna geçersiniz.

Yani artık kedi sizin ev hayvanımız degildir, siz onun ev insanisinizdir.

Bir bakisi vardır kedinin, kendine bakildigini anladiginda

önce gözlerini size çevirir, bir süre iliklerinizi titreten donuk uzun bir bakis atar, sonra hiçbir sey olmamis gibi mesela tüylerini yalamaya döner. O esnada herhalde aklindan "Dikti gözünü beni seyrediyor, haddini bilmiyor, simdi aksam aksam sinirlenmeyeyim, hey Allahim ya" falan gibi bir seyler geçmektedir.

TEST EDILMEDI

Biliyorsunuz hem yabancı, hem simdi simdi yerli olsun, parfüm, sprey, krem vs. gibi ürünlerin üzerinde, çevrecilerin ve hayvan dostlarının baskisiyla yazilmis iki ibare bulunur.

Bunlardan bir tanesi "ozonla barisik" ibaresidir ki, tamam anladik, yani ozon delici spreylerden degil.

ikinci ibare ise beni hep düsündürmüştür: "Hayvanlar üzerinde test edilmemistir".

Simdi, yanlissam beni düzeltin, bu bilgi bana hep biraz tuhaf gelir. Diyelim ki hayvanlar üzerinde test edildi. Yani diyelim ki, o ibarenin sembolü olan, (ki hep öyledir, bir tavsan figürü vardır yaninda) o tavsanın yüzüne, benim nemlendiriciden sürdüler.

Yani tavsana ne zarar verecek benim aloe verali güneş korumali nemlendirici yüz kremim? Sivilce mi yapar? Cildini mi kurutur hayvanin? Nedir yani? Nasil bir test bu? Hayvana yediriyor musunuz kremi?

"Hayvanlar üzerinde test edilmemistir" diyorsa, peki insanlar üzerinde mi test edilmistir? Hani "Fakir fukaraya sürelim, bir sey olmazsa satariz" gibi bir durum mu var? O zaman da insan haklari örgütlerinin ayaklanmasi lazim degil mi, "Bu nemlendiriciyi üçüncü dünya ülkelerinden fakir insanlar üzerinde test edemezsiniz, hepsi sivilce ve siyah nokta oldu, tazminat davasi açacagiz" falan diye?

Demek ki o da yok.

E hayvanlar üzerinde de, insanlar üzerinde de test edilmediyse bu ürün, yani hiç test edilmediyse, o zaman daha da kötü. Yani ilk kurban ben miyim?!

Bu hayvanlar üzerinde test edilme isinde aydinlatilmek istiyorum. Hangi ürün test ediliyor, hangisi edilmiyor?

MODERN HAYATIN CILVELERİ

MEDENÎ HÂLLER

Simdi artik kart seklinde nüfus cüzdanlari var. Ama yakin zamana kadar böyle degildi.

Defterler vardi. O defterlerde de "medeni hâli" ibaresi, yanina yerlestirilmis küçük bir yildiz yardimiyla asagida açıklanirdi ve söyle denirdi: "Medeni hâli, yani evli mi bekâr mi, bo-samis mi bosanmis mi?"

Sana ne?!

Bu kadar özel bir soru var mi? Bosamis mi bosanmis mi?

Nüfus cüzdanı önüne gelene gösterdigin bir sey.

Mesela uçakla yolculuk yapacaksın, polis bakıyor: "Vaay yenge, demek sen bosadin, helal olsun gerçekten!"

Baska öğrenmek istediginiz bir sey var mi? Çok kavga ettiniz mi? Niye ayrıldınız? Dügünde takılan takilari kim aldı? Kayınvalide problemi mi? Genellikle iliskilerde terk eden mi-sinizdir, terk edilen mi?!

Benzeri ahiret sorulari bazi sokak anketlerinde de vardir. Tüketici anketleridir ya bunlar. Zorla durdururlar: "Iyi gün-

ler, çok kısa bir anketimiz var, birkaç dakikanizi alabilir miyiz?"

Kem küm dersin ve kaybedersin. Baslarlar sormaya: "Çamasir yıkarken sabuna ayri, yumusaticiya ayri zaman mi harcarsiniz, evetse, kaçır dakika, hayırsa, neden? Niye? Ve nasıl?"

"Ben çamasir yıkamıyorum, giyip giyip atıyorum," deyip kaçmak ister insan!

Halbuki ilkokuldaki anket defterleri ne kadar güzeldi. "En sevdiğiniz renk", "En sevdiğiniz Türk hafif bati müziği sanatçisi".

Ben anket diye buna derim. Baska ankete de cevap vermem!

MARKET KURALLARI

Bütün eglence sekillerimiz kurallara bagli.

Spor salonuna git, kartini göster, havlu al, dolap anahtari al, içeri gir, aletleri kullandıktan sonra havlunla kurula, anahtari geri ver...

Havuzda yüzeceksen daha da beter, "havuz kuralları" vardır. Ve bunlar, büyük tabelalara yazılıdır, yüzme zevki önceden kaçsin diye:

"Havuzun saatleri sunlardır, girmeden dus aliniz, ayaklarınızı dezenfektanlı suda yıkayınız, bone takiniz, atlamayınız, ziplamayınız, eğlenmeyiniz, ciddi yüzünüz."

Bazi restoranlarda kravat ve ceket zorunludur. Diskoların kapılarında sıra beklenir, ikiser üçer alırlar, bazen eliniz damgalanır. Toplama kampı gibi!

Market kuralları da vardır. Güvenlikten geçtiğiniz falan yetmiyormuş gibi, paranızla rezil olursunuz.

Paketleri aldınız, tek bos kasanın önündesiniz:

"Burasi ekspres kasa, üç parçadan fazla almıyoruz." Kurala bak.

Ekspres kasa!

Sen bu kasadan da müşteri al, kuyruklar bitsin, hepsi ekspres kasa olsun. Ayrıca ne kadar çok alıveris yaparsak o kadar iyi müşteri olmaz mıyız? Niye az alıveris yapanı teşvik ediyorsun?! Çok alıveris yapanlara özel "birinci sınıf kasa", "prestij kasası", "altın kasa" falan yapmanız gerekmiyor mu? Gülyüzlü

kasiyer, alıveris sayılırken, oturacak yer, çay ikramı, işi bilmiyorlar.

Sen orada titriyorsun:

"Bir yogurt, bir portakal suyu, iki paket çips aldım. Acaba çipsler tek parça mı iki parça mı sayılır?"

Hayati kim bu hale getirdi? Almanlar mı? Bunu kim başlattı? Cevap istiyorum.

EHLİYET SINAVI

Ehliyetini kursa gidip alanlar bilirler. Lüzumsuz bir motor dersi vardır.

Sınıfta toplanırsın, önünde bir arabanın motoru, takım taklavatı. Hoca "Bu ne? O ne?" diye sorar, sen de hatırladığın kadarıyla, karbüratör, akü falan diye ezberlediklerini söylersin.

Üç bes soru sorulur, kem küm edilir. Genellikle hoca, kadın öğrencilerin bu kurstan sonra araba tamircisi olmayacağını da varsayarak bir geçer not verir, iş biter. Yani trafik kurallarını öğrendiyse, arabayı da iyi kullanıyorsa, ehliyeti alırsın.

Bu motor kurslarından herkesin aklında sadece bir tek şey kalır: Vantilatör kayısı koparsa, naylon çorabını çıkar onu kullan!

İlk bakışta, çok zekice bir çözüm, adeta bir mucize gibi görünebilir, ama pratigini merak ediyorum.

Diyelim ki TEM'de araba kullanıyorsun. Vantilatör kayısın koptu.

Simdi, bir kere vantilatör kayisinin koptugunu nasıl anlayacaksın?

Vantilatör nedir, ne ise yarar ki?

Arabadan indin, kaputu açtin, bakiyorsun. Bu kaputu açip bakma, araba bozulmasının akabinde bir nevi reflektir. Yani arabanın kalem pille çalıştığını düşünecek tipler bile kaputu açip bir bakar? Acaba ne görmeyi bekliyorlar? Sanki açınca on, off düğmesi olacak, "Ahh, araba off düğmesindeymiş, on'a bastım, düzeldi" diye tamir edecekler!

Neyse. Vantilatörü buldun, baktın kayış kopmuş. Hemen ehliyet kursunu hatırladın, çözüm naylon çorap.

Bu durumda, mesela benim gibi haftanın altı günü kot giyen nüfusun çoğunluğu ne yapacak? Ben nereden bulayım naylon çorap?

Bu tamir şekli herhalde 50'lerde falan çok yaygındı, bütün kadınlar sürekli etek giyerken.

Baska ne demode önerileriniz olabilir? Buzlanmada aküye korsenizi sarın, kaza halinde kabarık jüponunuzu airbag olarak kullanın!

2004'teyiz kardesim, naylon çorap öyle kırk yılda bir.

Hadi diyelim ki, naylon çorap da giyiyorsun...

TEM'de arabası bozulmuş, yol kenarında naylon çorabını çıkaran bir kadın biraz risk almış olmaz mı sizce?!

Bence ehliyet kursundaki tüm tamir derslerini unutun ve araba bozulduysa servisi çağırın.

GARIP TESADÜFLER

Hayat garip tesadüflerle doludur.

Mesela çanta kaptıranların çantasının içinde muhakkak o gün aldıkları maaş ve biriktirdikleri bir sürü para vardır. Ben daha "Valla beş milyon vardı, başka da bir şey yoktu" diyene rastlamadım.

Önemli bir yere geç kalmisseniz muhakkak ya yol çalışması vardır, ya kaza olmuştur, iyice gecikirsiniz.

Bilgisayarınız hayatınızın en önemli dokümanını yazarken ve nedense o gün kaydetmeyi unutmuşken çöker.

Elektrik, özellikle istediğiniz programı seyretmeye başladığınızda kesilir.

Kuaförden çıkıp taksi bulamadığınız gün sinsice yağmur yağmaya başlar.

Tatil olarak seçtiğiniz tarihlerde hava bozar. Ve simdiden söyleyeyim, o piyango asla size çıkmaz, çıkabilir diyenleri de dinlemeyin, çalışıp para biriktirmeye uğrasın.

Bilmiyorum, belki de ben biraz kötümserim. Belki de dünyada garip ama güzel tesadüfler de oluyor.

KONSERVE AÇMANIN PÜE NOKTASI

Biliyorsunuz dünyada tasarım, teknoloji falan çok gelişti.

Dünyanın en gelişmiş aletleri bilgisayarlarda bile artık "user friendly" yani "kullanıcı dostu" dediğimiz bir sistem var. Tüketicie kendini aldirtmak ve onu memnun etmek amaç. O karmasik bilgisayar iki dakikada kendini sana anlatiyor: "Beni buradan aç, buradan kapa, su şekilde dosya kopyalyorsun, aferin sana akil küpü", falan diye insani yönlendiriyor.

Günümüzde kullanıcı düşmanı tek sektör kalmıştır: Ambalaj sektörü.

Gerçekten, ben çocukken konserve kavanozları açılmazdı, hâlâ bir gelişme olmadı.

Uçan araba yapmak üzereyiz, konserve kavanozları 1930'dan beri aynı rezalet sistem. Zorlarsın, sallarsın, elini kurularsın, bezle denersin, hatta evdeki yardım istenen baba, koca, agabey gibi güçlü kuvvetli erkekler de arada telef olur. "Getir ben açayım" yapıp bir süre kivrandıktan sonra, "Yok sikismis"

falan diye durumu örtbas etmeye çalışırlar, bilirsiniz.

En sonunda garanti çözüm olarak kavanozu sıcak suya tutarsın, ki genellikle bu konuda bir hata yapılır.

Kavanozun sadece kapagi sıcak suya tutulmalıdır ki, cam bölüm eski hacmini korusun, kapak genlessin, böylece genişlesin ve kolay açilsin. Yani bu bakış açısına göre, bezelye konservesi yemek isteyen herkes isinan katıların genlestigini bilecek.

Bir de arada öteki sasirtmacalı kavanozlar çıkar. Sıcak suya falan tutarsın, tik yok. Onlarda da başka bir fizik prensibi geçerlidir. Kavanozun içi basınçlıdır ve dış basınçla iç basınç birbirini tutmazsa, böyle kenarından bıçak sokup, bıçagi egriltme pahasına plop diye havasını almazsan kapak açılmaz, iç basınç, dış basınç olayı. Simdi bunu bir pilotun bilmesi gerekir ama herhangi bir seftali kompostosu tüketicisi niye bilmek zorundadır?

DİL ÖĞRENME

Bir lisan bir insan derler, ama niye derler bilinmez.

Yabancı dil bilmenin faydaları bu atasözümüzde gereksizce abartılmıştır. Olsun, yine de özellikle yaz aylarında turistlerle iletişim açısından birçok faydasını görürsünüz yabancı dilin.

Benim problemim daha çok yabancı dil öğretme alışkanlıklarıyla.

Bütün dillerde, yabancı dil öğrenme, önce selam kelimeleriyle baslar. Günaydin, Merhaba, Nasilsiniz gibi. Bunu anladık, çok da yerinde bir seçimdir. Ancak, ikinci üçüncü sayfaya geçtiğinizde hemen What is this, this is a pencil bölümü gelir ki, bu konuda bir çift lafım var. "Bu nedir? Bu bir kalemdir. Bu bir kitaptır. Bu bir sandalyedir."

Simdi ben otuzlu yaslarina baslamis biri olarak bugüne kadar böyle bir cümleye gerek duyduğumu, böyle bir söz öbeği kullandığımı hatırlamıyorum!

Yani kalemin, defterin, sandalyenin ne olduğunu anlama-yip, "Bu nedir?" diye soran adam varsa, o zaten yabancı dil talan öğrenecek kapasitede değildir, ona özel eğitim lazım!

Aynı şekilde karsınızdaki size bu soruları sorup, siz de "Bu bir sandalye, gerçekten", "Bu bir kitap valla billa" gibi cevaplar vermek zorunda bırakılacaksanız, turist veya değil, o salagin dostlugundan ne bir fayda görürsünüz ne de bu sohbet eglenceli bir yere gider.

Yani ancak çok uçuk bir endüstri tasarımcısı olacaksın, yurtdışına hiçbir şeye benzemeyen abuk sabuk tasarımlarını satacağın, "Bu ne," diyecek müşteri, "İnanılması güç ama, this is a pencil" falan diyeceğın, ancak böyle bir ortamda mümkündür.

Tabii bu kadar gereksiz bir bilgiyle başlayınca, bir sürü insan da dil öğrenmekten vazgeçiyor, ve dolayısıyla yabancı dil bilgileri "What is this, this is a pencil"da kalıyor ve ilerlemiyor. Ondan sonra bir alışveriş bile yapamıyorlar. Benim tavsiyem, dil öğrenimi, "En son kaçta olur", "Maksat müşteri olalım", "Al bunu helal et" gibi pratik alışveriş kalıpları, "Yolculuk ne tarafa", "Burcun ne", "Ben seni nereden tanıyorum?" gibi arkadaşlık kurma cümleleriyle başlasın, gençler yüreklendirilsin.

Yoksa her turist ortamında rezil olduğumuzla kalacağız.

POLİTİKACILAR

İnsanlar niye politikacı oluyor, anlamak mümkün değil.

Bir kere erkeksen sürekli takım elbise kravat, kadınsan etekli döpiyes giymek zorundasın ki çok sikici.

Çünkü meclisin "Haydi arkadaşlar, bundan sonra cuma günleri blucinle geliyoruz" gibi bir sıcak ortamı yok!

Sadece kilik kıyafet değil, zannederim ofis ortamlarında olan ve insana nefes aldiran geyiklerden de yoksun bir işyeri, meclis. Bir kere önünde bilgisayar yok. İnternete bile giremiyorsun, ne yapayım ben öyle ofisi! Sürekli bir ciddiyet, bir mesafe. Ne bir doğum günü kutlayabilirsin, ne bir ofis partisi yapabilirsin.

Bu arada iş yüzünden sürekli Türkiye'nin çeşitli köy ve ka-

sabalarını ziyaret etmen lazım, ki böyle çok dolasman işlere de pek üsenirim.

Her şeyi bırak, benim gibi sorumluluktan nefret eden biri için, 70 milyonun başı agrisa sorumluluğu

sana atması delirtici bir durum olabilir: "Nisanlımdan ayrıldım, intihar edeceğim, bakan gelsin!?", "Hali sahada futbol oynarken bacagımı kirdim, devlet bize yardım etsin!", "Milli piyangoyu bir numarayla kaçırDIM, bizi yönetenler uyuyor mu!" şeklinde haklı haksız, her durumun faturası bana çıkacak. Yok ya. Ben ne yapayım öyle işi?

Maaslar iyi ama öyle aman aman bir para da değil. E bu kadar şey de bir lojman için çekilmez kardesim!

Lütfen ısrar etmeyin, politikaya girmeyeceğim.

HAYATTAN SIKILANLAR

İnsanların çilginca eğlenmesi için o kadar çok seçenek var ki.

Mesela sadece saka ve parti malzemeleri satan şirketler var artık. Kaynana dilleri, sahte mürekkep fiskirtan kalemler, plastik örümcekler, pirt yapan minderler... Bu esyaları alan 18 yaş üstündekiler, bu eğlence meraklıları, aslında aramızda yaşıyorlar ve biz onları tanıyoruz. Bu arkadaşlar, her normal insan gibi içinde eğlenme ve gülme güduları taşıyan fakat işyerindeki disiplin, ciddiyet ve sıkıcılık yüzünden tüm çilginliklerini iş sonrasına saklayan tiplerdir.

Bunlar aynı zamanda eller havaya barlarının müdavimleri, arkadaş arası kıyafet balolarının organizatörleri olurlar ve kimisinin evinde karaoke makinesi bulunur.

Bunların arasında eğlenceli mesleklerden kimseyi göremezsin. Gazeteciler, tiyatrocular, reklamcılar, böyle insanlar genellikle evlerinde oturup arkadaşlarıyla lak lak ederler veya en fazla dışarı çıkıp içki içerler.

Ama nerede finans müdürü, hesap uzmanı, emlakçi, borsacı falan var, bunlar bir araya gelip birbirlerinin koltuklarına

pirt yapan minderlerden' koyup yerlere düşerek gülerler, birbirlerine plastik örümcek atarlar, çigköfte partileri yaparlar falan.

İsten çikinca, bütün gün biriktirdiği ve harcayamadığı mutluluk hormonu serotonin, aniden fiskiriyor ve adam deli-riyor tabii. "N'apsam eller havayaya mi gitsem, maske takip arkadası mi korkutsam?" diye kopuyor. Zaten o sıkıcı günün sonunda aksami da sakin geçirse birinci yilin sonunda intiharın esigine gelecek!

ACİL DURUMLAR

Benden duymus olmayın ama önünde sonunda deprem olacak.

Çoğumuz da bu olay için simdiden deprem çantamızı hazırladık. Deprem çantalarının içinde, biliyorsunuz, ilaç, gıda, su, düdük gibi malzemelerin yanında, birkaç iç çamasır, çorap falan koymak da tavsiye ediliyor.

Ben koymam, simdiden söyleyeyim!

Tasımam çünkü. Deprem olmuş, kurtulmuşsun, çorabini degistirmeyi mi düşünceksin?

Veya her taraf yıkılmış, sen buzdolabıyla masanın arasında mahsur kalmışın, yaralanma yok, su, bisküvi falan her şey sağlam, telefonunu etmişsin, bekliyorsun. Ama bir bakıyorsun "Ayy, çoraplar eski, görüyor musun bak! Simdi Akut'çulara rezil olacağız, böyle aslan gibi çocuklar. Ya ünlü biri gelip kurtarırsa! Ya Nasuh Mahruki gelirse, inanmıyorum! Ah o deprem çantasına o angora pembe çoraplarımı koyacaktım, ah kafa ah kafa!" Böyle bir şey var mı?

Şehir enkaz olmuş, "Ay iki gündür aynı çorabi giyiyorum". Bosver. On beş gün de giyebilirsin. Çorap kati hale geçene kadar yolu var.

Zaten çorap falan önemli değil, bizde acil durum demek makarna demektir.

Peşrem çantasına benim bildiğim Türk, önce makarna koyar. Makarnan varsa, hiçbir şeyden korkmana gerek yok.

Devletle ilgili sakat bir durum mu var, "Makarna alalım". Saganak yağmurlar geliyormuş, "Aman evde makarna olsun" Deprem sinyalleri varmış, "Kosun makarna stoklayın"!

Deprem çantasına çorap yerine makarna konmasını öneriyorum, en azından psikolojik olarak rahatlamak için.

TRAFİK KAZALARI

Bazı otoriteler çok iyi niyetli.

Vallahi. Mesela ben bazı nazik uyarı levhalarına, eğitici hatırlatmalara bayılıyorum.

Hani sigara paketlerinin üzerinde de "Sigara sağlığa zararlıdır" yazıyor ya. Hani sanki tiryaki, içerken içerken, görececek paketteki yazıyı: "Bir dakika. Ne? Sigara sağlığa zararlıdır? Saka mı bu? Ne zamandan beri? Niye kimse bunu bana söylemedi?" diye o dakika sigarayı bırakacak! Onun gibi trafik tabelaları da var.

"Acele giden, acele gider" var mesela, yine içinde "ecel" lafı geçtiğinden "Adam gibi kullan geberirsin,"

mesajı veriliyor, bir nebze etkili olabilir.

Ama iyice kibar olanlar var. "Sayın sürücü, trafik canavarı olma" diye tabela var mesela. Adam kullanırken, sağ sol, zikzak, taciz falan, bir görüyor levhayı: "Sayın sürücü, trafik canavarı olma!"

"Haaa, ayyy, ben ne yaptım? Bak nasıl mahcup oldum şimdi!"

İndiriyor cami, "Hanımefendi, hani deminden beri sizi sarampole yuvarlamaya çalışıp eğleniyorum ya, valla kusura bakmayın, ben tabelayı görmemiştim. Çok pardon, iyi seyirler efendim, buyrun yol sizin!"

Ben, böyle bir adam varsa tanımak istiyorum.

Kanimca simdiye kadar gördüğüm en etkili trafik uyarisi,

"Radar kontrolü var" ibaresidir. Yani istersen hizli git, ama bizden kaçmaz, hayatini karartiriz, manasinda.

Zannederim tüm uyarilar bu sekilde kararli olursa, daha az trafik kazasi yasanir!

IS MÜLAKATLARI

Hiç gazete ilanından is aradiniz mi?

Çok acikli bir görüntüdür gerçekten. Oturur, böyle elinde fosforlu kalemle aradiklarini çizersin, ve ipucu vereyim, genellikle de çok parlak bir sey çıkmaz.

Is ilanlari çok idealist ilanlardir ve standartlar teoride çok yüksektir.

"Iyi derecede Ingilizce bilen, askerligini yapmis, kararli, sosyal, insan iliskilerinde basarili, esprili, prezentabl, çaliskan, sorumluluk alan, ileriye gören, vizyonu genis, liderlik vasfi bulunan... santral elemanlari alinacaktır."

Haydeee.

Simdi kardesim, bu özelliklere sahip birini bulursan bence genel müdür yap! Veya kizini ver! Adam telefonlara bakacak-sa, niye liderlik vasfi bulunmasi gerekiyor? Ne yapacak? Arkadaslarina müdahale mi edecek? "Semra, telefonun çaliyor, lütfen üç çalista açalım arkadaslar" diye. Ki bu ona mesleginde yardim eden bir özellik olmayacaktır, sadece popülaritesini azaltacaktır.

İs ilani kriterlerine baktigimizda bazi gerekliliklerin çok sübjektif konular oldugu da fark edilir. Hani 30

yasından büyük, askerligini yapmis, tamam, onlarda tartisilacak bir sey yok. Ama mesela "yükselme istegi olan" denir.

Yükselme istegi olmayan var midir?

"Hayir, ben, hayat boyu bu yardimci muhasebeci asistani pozisyonunda sürünmek istiyorum, bu ise uygun degilim," diyen adayin hemen psikolojik tedavi görmesi gerekir bence.

Bir de "prezentabl" vardır.

Biliyorsunuz, prezentabl, tanistirilabilir demektir sözlük anlaminda ve Türkçesi, giyinmesini kusanmasını, oturmasını kalkmasını bilen manasindadir.

Neye göre prezentabl? Hangi insan kendisinin prezentabl olmadigina inanir?

"Aa bak bütün kriterleri tutturdum ama pasakli ve çirkin olduğum için ben basvurmuyayım" diyecek gerçekçi insan zaten hayatta basarili olacaktır, üzülmesin.

TELEVIZYON DÜNYASI

YARISMALARA KAPTIRANLAR

Bence çoğu insanın, hayatında en korkunç durumlara düştüğü yerler televizyon yarışmaları.

Ünlüler öyle değil. Bir kere çoğu zaman sans yarışmalarına falan baskaları adına giriyorsun, ya da gelir bir hayır kurumuna bağışlanıyor falan. Yani bir iddia söz konusu değil.

Ama ünlü olmayıp bilgi yarışmalarına, kültürüne güvenip girenler, çok tehlikeli bir oyun oynuyorlar.

Çünkü o anda televizyon seyreden kimsenin seninle ilgili daha önceden oluşmuş bir fikri yok.

Heyecanlanıp salaklastı-gin anda, Türkiye Cumhuriyeti halkının hafızasına o şekilde kazınacaksin. Ha, ondan sonra kafan kızar albüm çıkarırsın, ünlü olursun baska. Ama genellikle böyle olmuyor!

-Kendinizi tanıtınız.

-Ben profesör doktor bilmemkim. Mikrobiyoloji dalında bir numarayım. Briç ve satranç oynarım, pipo içerim.

-Çok güzel. İlk soru, İstanbul'un fethi hangi yıl?

-Bi.. 1354, ah ne dedim?!

-Yanlis, 1453, güle güle.

Bütün Türkiye ekran basında "Aptaal dooktor, aptaal doktor," yapacaktır! Ondan sonra istediğin kadar satranç oyna, bittin.

Bir de yarışmadan hemen önce yarışmacının yakınlarına danisilir.

"Güveniyor musunuz? Sizce basarili olacak mi?" derler.

Akrabalar da çaresiz:

"Evet, kendisi gerçekten çok bilgilidir. Kesinlikle güvenimiz tamdir yani" falan diye cevap verir. E böyle deyince, adam yarışmada rezil olursa sen de rezil oluyorsun!

-"Valla bence gayet orta zekâli, normal bir insandır. Heves etmiş. Ben katılma dedim, dinletemedim.

Kalktik geldik. Yani mucize bekliyoruz," de, çekil!

Kazanamazsa, "Ben dediydim" dersin, halk da, "Bak yenge akilli, dediydi bu salak kazanamaz diye"

sekinde dsnr, havandan geçilmez.

Televizyon yarismalarına kendinizi kaptırmayın.

EUROVISION

Hatırlarsanız Eurovision'a bir meydan savası zihniyetiyle gıderdik.

Heyecanlıdır aslında Eurovision. Herkes ülkesini tanıtır, onların klibi çirkin olmuş, bizim Bogaz süper görünmüş falan dersin. Türk sarkıcılar ıkinca herkes nefesini tutar. Ağlayanlar, puanlamada elbette kfredenler, bağıran çağıran.

Ama her hezimette de bir zafer aranırdı o yıllarda: "Yani en azından, gerçekten, Türk insanının böyle ağıdas bir kisi olduğunu, arsafli bir insan olmadığını dünyaya göstermiş olduk."

Hiç de bile. Bak o kadar Eurovision yapıldı daha yeni yeni anlıyorlar. Kimse seyretmiyordu ki Eurovision'u Türklerden baska. Dnyaymış.

Sonra alışkanlıktan herhalde, San Remo Sarki Yarisması da

Çok popülerdi. Ne alakası varsa. Bütün sarkıcılar İtalyan, bütün sarkılar italyanca. Sana ne oluyor?

Ayrıca belki San Remo-lular bile bu heyecanla seyretmiyordu yarismayı. Ayrıca ne heyecanı? Nasıl olsa sonucu biliyorsun, Al Bano-Romino Po-wer çifti kazanacak, hep öyle oldu.

73 HAMBURGER REKORU

Çok enteresan tipler görüyorum televizyonda bazen.

Adam kafayı takmış, iki gökdelenin arasına kalas koymuş,  gün orada yasıyor mesela. Veya  arkadaş bir araya gelmişler dünyanın en büyük puzzle'ini yapıyorlar, Mona Lisa sekinde, tarla kadar!

Kimisi kafaya takip arka arkaya 73 hamburger yiyor, ötekisi kendini tabuta kapatıp bir gün kalıyor falan. Saçma sapan seyler.

Sarhos olursun, bu tür gariplikler yaparsın, anlarım. Ama bu insanlar oturup karar veriyorlar, alısiyorlar, çabalıyorlar, azim ve istekle hedefe kilitleyip basarıyorlar. Neyi? Mesela 73 hamburger yemeyi.

Kendi kendine bir gece önce ne dsnyordur acaba bu adam?

"Basaracağım, basaracağım, bütün dünya için yapacağım bunu" diye...

O hırsı alıp, baska bir yere yönlendirse belki çok basarılı bir sporcu, beyin cerrahi, aktör falan olur, ama o hamburger yemeyi veya ters takla atarak dört kilometre gitme rekorunu tercih ediyor.

Amaç Guinness Rekorlar kitabına geçmek ya.

Ama bir şeyi unutuyorlar.

Guinness Rekorlar kitabına geçmek önemli değil ki, neyle geçtiğin önemli.

İleride torunlar falan ne düşünecek?

Kitapta alt alta yazıyor:

"Bilmemkimin, dünyanın en yüksek kulesini tasarlayarak bir mimari şaheser yarattı.

Bilmemkimin, yazdığı oyun yedi bin üç yüz defa kapalı gişe oynadı.

Sizin dedeniz, 73 hamburger yedi."

Lütfen hırslarımızı kontrol edelim. Saçmasapan şeyler için kendimizi paralamayalım.

"BİLİMSEL TESTLER"

Bilim adamlarının da işi zor gerçekten.

Sen çalış, çabala, okullar bitir, araştırmalar yap, tezler ver. Sonunda şöhret ve para düşük ihtimal.

Maalesef böyle bir durumda tek şansin reklamlarda yer almak olabilir.

Ama reklamlarda da takdir edersiniz ki, bazı elementlerin moleküler düzeyde nasıl davrandığı falan tanıtılmıyor. Bir ürünün var, onun başarısını gösteriyorsun doğal olarak.

Mesela deterjan testlerinde muhakkak bir bilim adamı bulundurulur. Çünkü o deterjan o laboratuvarında geliştirilmiştir ve kurumun basındaki profesörden de reklamda şahit olarak yer alması istenir.

Ben doktor olsam isyan ederim, gerçekten. Senin gözlerin bozulmuş, kafanda saç kalmamış yıllarca araştırma yapmaktan, arıyorlar: "Profesör merhaba, bilimsel bir testimiz var gelir misiniz?"

"Hmm elbette, ne konuda?"

"99 kirli çorap yıkayacağız, gel. Nasıl les gibi kokuyorlar valla."

Veya, "Doktor bey bakın, dinlemiyorsunuz, bak, doktor, şimdi bu iki özel gün ürününe mavi siviği döktük! Sizin bilimsel background'unuza güveniyoruz. Sizce hangisi sizdirir?!"

Bilim böyle mesakkatli bir yolculuktur işte.

SANAT

FİLM ZENGİNLERİ

Eski Türk filmlerinde, zengin ailenin evinde bir sahne geçiyorsa, arka plana bakın.

Diyelim ki sosyetik bir parti veriliyor. Arkada dans edenleri gözleyiniz. Figüranların kiyafeti köpeklere ziyafet olmakla kalmaz, bunlar stara da hayran hayran bakarlar.

Mesela, Türkan Soray, köyden gelen genç akrobayı oynuyor. Sosyetik partide basma elbisesiyle salona iniyor. Evin genç oğlu, ki Göksel Arsoy falandır, onunla dalga geçmek için dansa kaldırıyor.

Simdi köyden gelmesine ragmen saç ve makyajı en iyi olan Türkan Soray'dir!

Çünkü diğer gariban kızlardan her biri, evinden filmlerde giydiği ucuz lame tuvaletini giyip gelmiştir, saçının dip boyası bir karış çıkmıştır, makyajını da kendi yapmıştır.

Ayrıca da öyle bir durur bakar ki Türkan Soray'a, imza istedi isteyecek!

Kardesim o köylü kızı, sen sosyetiksin. Kendine gel!

SIIR VE KİTAP

Siirden anlamadığım gibi, sevmem de. Beni siirde tek etkileyen şey kafiyedir. Hakikaten. Sen hem romantik, manalı bir şeyler yazacaksın, hem de bunların son heceleri aynı olacak. Benim baktığım yerden imkânsız gibi görünen bir şey. Bir bilgisayar programı falan geliştirse tamam. Ama kafadan bulmak, hakikaten saygı gösterilmesi gereken bir yetenek.

Ancak bazı siirler de kafiyesiz. Daha çağdas olanlar. Bunları çözmüş bulunuyorum. Size de kiyagim olsun, açıklayayım. Bu reçeteyle siz de evde yapabilirsiniz.

Düzyazı olarak is'tediğin şeyi yaz. Sonra cümleleri devir, basi sonuna sonu basına. Aralarda da, üç dört kelime, satırba-si, bir kelime, satırba-si yap, oldu siir.

Bir de bir kez söylediğin lafı üç dört satırda bir gelisigüzel tekrar et.

Bakınız, örnek veriyorum:

"Dün akşam, canım çok sikildi, bir arkadaşımı aradım. Sonra çıktık beraber meyhaneye gittik." Bu siir mi şimdi? Hayır, henüz değil. Bakınız, altta müzik hayal edin.

Canım çok sikildi

Dün akşam

Bir arkadaşımı

Bir arkadaşımı aradım

Çıktık beraber

Gittik bir meyhaneye

Dün aksam

Çok sikildi canım

Sonra

Dün aksam

Bir arkadasimi aradim...

(Alkis)

Su anda pazar yazilari ve g.a.g. metinleri disinda bir de siir kitabi yazmaya karar verdim. Hayirli olsun!

ILHAM PERISI

Sanatla uğrasanlar genellikle bir ilham perisinden bahsederler. Yani genel inanisa göre muhtemelen uçarak gezen bir kadın, aniden geliyor ve sana bir sürü fikir veriyor.

Isin kötüsü son zamanlarda bana da sormaya basladilar: "Esprilerinizi nereden buluyorsunuz, ilham kaynaginiz ne?" falan diye.

Dolayisiyla metinleri, senaryolari yazarken bende bir huzursuzluk bas gösterdi! Ya ilham perisi falan gelirse diye.

Bir kere, Allah korusun, ben kalp krizi geçiririm!

Gecenin bir yarisi, sessizlikte, karanlık odada, bilgisayar isiginda yazı yaziyorsun, aniden tepende beyazlar giymis bir kadın!

"Merhaba ben ilham perisi!"

Istemem öyle seyler.

Hadi korkunu yendin diyelim. Ikide bir karisacak!

Tikir tikir yaziyorsun, egilmis, ekrani okuyor (ki delirdigim bir olaydir) ve söyle yapıyor: "Ayy, bu hiç

komik olmadı, valla. Bak ben sana bir Nasrettin Hoca fikrasi anlatayim, onu yaz. Bu kadar yildir ilham perisiyim, hiç sekmedi, valla güven bana, herkese hitap eder!"

Hiç de beceremem politik reddetmeleri. "Peri Hanim, tabii çok muhterem bir insansiniz ama, tabii gençler bir baska, yani böyle daha degisik seylerle gülüyorlar artık" falan diye hiç uğrasamam.

Yaka paça atarım disari. Uçsun gitsin, bana ne!

UZAYLILAR

UZAYLI TARKAN

Hep söylüyorum, uzaylilarla ilgili bir sürü yanlisimiz var.

Adamlar bizim hakkimizda ne düşünüyor? Camdan top kafali, sisman, agir hareket eden, gri metalik renkte canlılar. Ayrica da enselerinde kuyruklari var ve bu kuyruklarla uzay gemilerine baglilar!

Uzay kiyafetimiz bu çünkü.

Ayni yanilgiya biz düşünüyor olamaz miyiz?

Su ana kadarki bilgilerimiz isiginda adamlar yesil ve tonlarında, kuru ve burusuk ciltli, saçsiz, kirpiksiz, kocaman gözlü, uzun parmakli, göbekli, falan filan.

Ya hepsi kostümse!

Çiplak mi gelecekler? Adamlar dünyanın isi ve gaz ortamına uyum saglamak için bizim oraya gittigimizde yaptigimiz gibi özel kiyafetler giyiyorlarsa?

Belki adam gezegenine dönünce, açiyor fermuari, soyunuyor, atiyor kostümü bir tarafa, "Of bee!" diye bir sigara yakiyor!

Belki yesil pullu derinin altından Tarkan gibi bir sey çikiyor? Hayir kisalar çünkü, onu biliyoruz, kostümle alakasi yok!

Bu hipotezim isiginda bilim adamlarini arastirmaya davet ediyorum.

UZAYLILAR, GELMEYIN!

Simdi "Uzaylilar bir tuhaf diyecegim, kulaga garip gelecek. Çünkü adi üstünde uzayli.

Benim en sinirime dokunanlar bunlarin ziyaret saatleri ve seçtikleri mekânlar. Illa ki gece yarisi veya sabaha karsi gelecekler ki, bunlari gören insanların karanlikta iyi seçmememis, uyurgezer, içkili, uyku sersemi falan oldugunu da düşünmek zorunda kalacagiz. Acaba gördüler mi görmediler mi?

Delikanli gibi gündüz gözüyle gelsene kardesim, niye bizi birbirimize sokuyorsun?

Bir de uzay gemilerinin indikleri mekânlar.

illa ya köy yeridir, ya Arizona çölüdür ya bilmemne!

Insene New York'a, insene Taksim Meydani'na. Herkes bir kerede görsün, bu is bitsin.

Ayrica biz bu adamlara agiz tadiyla hava atamayacak miyiz?

Türkiye'ye gelip en ucubik yerleri çeken turistler, televizyon ekipleri vardır, sınır olursun, bunlar da daga tasa geliyor!

Efendim bizim Eyfel Kulemiz vaar, gökdelenlerimiz var, Hürriyet Heykeli, Ayasofya, koskoca medeniyet. Sen ne zannediyorsun? Gelirken haber ver gezdirelim.

Ha uzay gemisi sehre inemiyor, illa açık alan istiyor diyorsan, o da senin beceriksizliğin. Biz helikopter diye bir sey icat ettik, istersen sana da satalım, her yere iniyor!

Ben anladım ya. Bunlar memur! Üç bes yer bellemişler, düzenli olarak gelip, oralarda durup, raporlarını yazıp, veriyorlar.

Aliskanlıktan, öyle gidiyor.

ISSIZ ADA

ISSIZ ADADA ÜÇ SEY

En geyik sorudur: Issiz adaya düşecek olsanız, yanınızda götüreceğiniz üç sey.

Bu soruya hep çok duygusal cevaplar verilir: "Esim, kitaplarım ve pipom", "Oyuncak ayım, makyaj malzemelerim ve battaniyem", "Kız kardesim, banyo kesem ve tenis raketim" şeklinde.

Bence soruyu anlamıyorlar.

Issiz adada otel veya tatil köyü yok.

"Issiz" derken sui kastediliyor: Asagi yukari üç bes gün içinde büyük ihtimalle susuzluktan veya vahsi hayvanların saldırısından öleceksin.

O zaman "İpek kefenim, elyazması Kurani Kerim ve arkadaşımın hediyesi antika tabutu götürürdüm!"

falan demek lazım ki, o da saçma, çünkü ada issiz, gömecek kimse de yok.

Bir kere "Issiz adaya düşecek olsan yanına ne alırdın?" sorusunun içinde bir bilmece gizli. Yani issiz adaya düşmeden önce, yanına bir seyler alacak vaktin var.

Benim cevabım sudur: Deniz motoru, su, kitalar arası cep telefonu!

Amaç mümkün olduğu kadar çabuk, adadan kurtulmak değil mi kardesim? Rasyonel olalım lütfen.

Biliyorsunuz bütün issiz ada fıkralarında, önce adam issiz adaya düşer, bir sene sonra sarisin kadın gelir, ya da sarisin kadın zaten adada bir erkeğin gelisini beklemektedir.

Halbuki yazık Robinson Crusoe'ya!

Issiz adaya düşüyorsun, ve adadaki öteki canlı, fıkralardaki gibi bomba bir sarisin kadın değil,

zebella gibi bir zenci!

Robinson tabii, mecburen "Cuma'cim, canim, gel sana Ingilizce öğreteyim" falan diye arkadas ayagina yatip, kendini kurtarmis. Yoksa bu tecrübe iyice çekilmez olabilirmis Robinson için!

KİMİ YIYORUZ?

Son günlerde magazin eklerinin en kral sorusu: "Issiz bir adada aç kalsanız arkadasinizi yer miydiniz?"

Bir kere bu sorunun cevabi baska bir sorudur: Arkadaslarimdan hangisini?!

Çünkü burada belli kriterler var. Kilo durumu, yas, cinsiyet, aramızdaki manevi ilişkinin boyutu, onun bu ise ne kadar gönüllü oldugu gibi.

Bir de bazi tipler vardir, arkadaslik iliskisinde illa her seyın karsiligini ister, illa her sey sirayla olacak:

"Geçen sefer ben seni aldim evden, bu sefer sen beni al. Ben seni iki defa aradim, sen beni bir defa aradin. Son öğle yemegini ben ismarladim, bunu sen ismarla" gibi.

Ki, bu son verdiğim örnek, issiz adada, birbirimizi yemek üzereyken benim isime gelmez! Yani bugün benim kolumu yiyelim, yarin seninkini yeriz, olmaz!

Bir tarafın, ötekine göre daha fedakâr, daha verici, daha alttan alici olması gerekir ki iliskiler yürüsün.

Benim dostluktan anladigim budur.

Ayrica, bu "Issiz adada kimi yerdiniz?" sorusunda da çok saçma bir durum var.

Issiz adalarda, daha dogrusu bütün adalarda, her taraf denizle çevrili olduğu için, balık olur.

E ben de, balık varken, niye kirmizi et yiyeyim, kolesterolümü niye bosu bosuna yükselteyim?

Di mi efenim?

FLÖRT VE MUHALLEBİ

Geleneklerimize biraz sahip çıkmaliyiz.

Gelenek dedigin, yillarin birikimiyle, tecrübesiyle ortaya çıkmis aliskanliklardir ve çok isabetli olabilirler.

Mesela yillardir dalga geçip modern hayatın bir parçası olarak görmediğimiz, flört etmeye yeni baslamis çiftlerin muhallebicide bulusması, aslında son derece yerinde bir seçimdir.

Siz istediginiz kadar, dalga geçin, muhallebici, her açıdan iliskinin geleceğini belirlemeye yönelik ideal bir mekândır.

Bir kere muhallebici, insanların birbirini tanimaları için tam kararında bir vakit verir. Amerikan usulü

kahve içme çok kisadır, sohbet başlamadan bitebilir.

Ögle ve akşam yemekleriye, eger isin olmayacağı belliye iskence haline gelebilir. Yani salatanın sonuna doğru kafaların denk olmadığı anlaşıldıysa, tatlıya gelene kadar karşılıklı bayagi bir kıvranacaksınız demektir.

Oysa bir su muhallebisi ismarlayıp yeme vakti, tam karardır!

Eger işler iyi gidiyorsa, "Ya muhallebiden benim iim bayıldı, birer de tavuk pilâv yesek#mi" şeklinde durum uzatılabilir arzuya göre.

Muhallebiciler, karşınızdaki insani tanımak için de test mekânlarıdır. Karşı taraf sizinle aynı tatlıyı mi istedi, uyumlu bir insandır. Siz su muhallebisi yerken o tutup sahanda yumurta mi ismarladı, o zaman olmaz bu iş. O kadar Türk tatlı-

sinin arasında krem sokola yiyorsa, bilin ki azıcık Batı özentisi. Hanımsa ve duble kaymaklı ekmek kadayıfı istediye, ilişkiye uzun vadeli bakmayın, 40'a varmadan 42 bedeni bulur simdiden söyleyelim.

Muhallebici aynı zamanda hesaplı fiyatlarıyla da başarısız geçen flörtlerin erkek tarafına büyük bir yük olarak dönmesini de engeller.

Muhallebiciye genellikle gündüz ve akşam üstü saatleri gidildiğinden, geleceği olmayan flörtler zamanında kesilip, hâlâ akşam programını kurtarmak için vakit de bırakılmış olunur.

Flört kolay bir iş değildir, bu konuda geleneksel muhallebicilerden yardım alalım.

EVLENDİK, MUTLU MUYUZ?

Bazı insanlar evlendiklerine çok sevinirler.

Sevinmekle de kalmazlar, gelin arabasının arkasına yazarlar: Evlendik mutluyuz!

Bir kere çok siradan, herkes bunu yazıyor. Bir şey yazıyorsan bir amacı olmalı. Mesela diğerk arabalara hava atma:

"Evleniyoruz, gelin doğal sarisin", "Evleniyoruz, düğün iragan'da" gibi ibareler daha etkili olabilir!

Veya illa ki duygular ifade edilecekse biraz samimi olunmasında fayda görüyorum. "Evlendik mutluyuz", ne o öyle?

"Evlendik, tereddütler var, ama yas oldu otuz bes", "Evlendik, zira gelin hamile", "Evlendik, siz ne dersiniz?" yaz, bari nikâh masasına gidene kadarki sürede, akıllı bir laf eden olur. Son anda kurtarirsin.

Belki ben çok ruhsuzum, ama yalnız olmadığımı biliyorum.

ÇOCUKLAR

KARMA ASI

Çocukluğumuzda karma asi iskencesi neydi Allah askına?

Aslında karma asi günleri bir sölen havasında baslar "Olley karma asi varmış, ikinci dersten sonra eve gidilecek, yarın tatil!" diye bayram yapılır sınıfta önce.

Fakat yavas yavas acı gerçek ortaya çıkmaya baslar.

Bir kere siraya girersin, en büyük stres budur.

Normalde asidan korkmak aklına gelmez, sıra ilerledikçe öndeki arkadaşın ağlamaya baslar, bir kısım uyanıklar siradan ayrılıp kollarını ovuşturmaya baslarlar ki, onların asisi yapıldı bitti zannedilsin.

Seni de alır bir düşünce. "Bunlar bu kadar uğrastığına göre bende mi bir salaklık var, acaba ben de kaçmaya yeltensem mi?" dersin!

Asi yapılır, biter, ve acı baslar. O kol artık senin kolun degildir! Hareket ettikçe acir. Eve gideceksin, tatil var, bir elde çanta, bir elde beslenme sepeti, hangisini sakat kolla taşıyacaksin?

Evde keyfin olmaz.

Karma asi, yaz tatiline gidip ilk gün ayagını kırmaya benzer! Tembelligin tadı çıkmaz, sen iyilestiginde de normal hayata dönülmüş olur.

Bugün hâlâ bu asinin insani hangi hastalıklara karşı koruduğunu öğrenmiş degilim. Karma olduğunu yani birkaç hastalıkla ilgili olduğunu da sonradan anladık. Biz o yıllarda "karma" diye berbat bir hastalık olduğunu zannederdik!

"Karma asisi", "Hindistan'da karma salgınında 70 kişi öldü" gibi mesela. Yani karma oluyorsun, her tarafın günlerce acıyor ve ağrıyor, bari asisini ol, bir kolla kurtul, gibilerinden!

SÜRPRİZ YUMURTA

Çocukluğumun en büyük hayal kırıklığı sürpriz yumurtaydı!

Zannediyorum şimdi de çocuklar aynı şeyi yaşıyorlardır.

Çocuga "sürpriz" demeyeceksin!

Çocugun hayati evde geçiyor ve tek dayanagi hayal gücü. Sen sürpriz deyince, o zannediyor ki, bütün arkadaşlarla atlayıp uzay mekiğiyle Disneyland'a gidilecek, orada çikolatadan yapılmış bir otelde kalınacak, Harry Potter da bunun rehberliğini yapacak.

Çıka çıka "sürpriz" diye gofret çıkarsa çocuk boynunu bükür.

Bir de zorlarlar "Hadi çocuğum, tesekkür et" diye. Ne tesekkür edecek? O, o gofretin otel hâline gidip kalacağını zannediyor!

Sürpriz yumurta da böyleydi. İçinden peri çıkacağını zannedip plastik kamyon bulunca yıkılırdın.

Sonra büyüdük ve yemeklerle ilgili benzer hayal kırıklıkları başladı. Mesela "Sefin Salatası". Sürpriz yumurtaya çok benzer. İnsan ilk defasında kendi kendine düşünür: "Vay be, yani sefin kendi salatası, adam bütün gün yemeklerin içinde ve bu-

nu yiyor. Kimbilir kendi yemek için ne kadar müthiş bir şey yapmıştır" diye ve genellikle mutfakta ne varsa doğranıp marulla karıştırılması işlemine Sefin Salatası denir!

ÇOCUKLU AİLELER

Çocukların kesinlikle ait olmadığı yerler vardır hayatta.

Birincisi düğünlerdir.

Düğünler, tabiat itibarıyla ev oturması değil, herkesin sık giyinip, içki içtiği, dans ettiği gayet eriskin ortamlardır.

Ama nedense kimisi düğüne çocuk getirmekte ısrar eder. Aslında genellikle tüm arkadaş, komşu ve akrabaların da aynı düğünde olma durumu, çocuğu bırakacak yer bulamamış olma ihtimalini güçlendirir.

Belki de sebep budur.

Çocuklara, ne kadar küçük olurlarsa olsunlar, düğünde göze batmasınlar diye herhalde, büyük kıyafetleri giydirilir!

Kızlara uzun fistolu mistolu rüküs tuvaletler, topuzlar; oğlanlara minik takım elbiseler, minik kravatlar, papyonlar. Hani olur da çocuk oldukları fark edilmez, herkes onları eriskin küçük insanlar zanneder diye herhalde!

Ama hiçbir zaman ise yaramaz, çünkü çocukların sabit bir yerde oturma üst sınırı on on beş dakikadır!

En sakın çocuk bile nikâhin kiyılmasının sonuna kadar bekler ve ondan sonra hemen ortalığa çıkıp ilk is olarak kendine yasit bulur.

Çocukların böyle bir özelliği vardır, bir tür hemsehrilik gibi, birbirlerini bir labirentte bile 30 saniye içinde bulurlar!

Ayrıca amaç, büyükler gibi tanışmak, birbirini tanımak, sohbet etmek falan olmadığı için, bir araya gelir gelmez esas amacı uygulamaya geçerler: Oyun oynayarak düğünün havasını bozmak.

Hemen "saklama", "kovalama", "yakalama", "gelinliğin kuyruğuna takılma", "garsonları delirtme"

gibi oyunlar baslar!

Düğünün son dakikalarında da, genellikle uykusuzluğun verdiği huysuzlukla kavga edip, koro halinde uluyarak ağlayıp finali yaparlar!

Çocuklar sirindir mirindir, ama bazı ortamları mahvederler.

ERGEN ÇOCUK PROBLEMİ

Bazı psikolojik sabir ve tahammül durumları, hep birtakim salgılara bağlanır.

Mesela anne adayları kadınların aniden çok mutlu, neseli, umursamaz olmaları gibi.

Çünkü olmazsan bittin!

Karnında basket topu, cilt bozulmuş, ayrıca hayat en az önümüzdeki 20-25 yıl, hiçbir zaman eskisi kadar hafif, sorumsuz ve rahat olmayacak! Bu durumda doğanın, senin kafayı yememen için bir şey bulması lazım. Basıyor hormonları, ruh sağlığını da, çocuğu da kurtarıyor.

Bence bu fenomen sadece o dönemde yaşanmıyor. Üstelik annelerle de sinirli değil.

Eğer evde bir ergen çocuk varsa, o evde yaşayan herkese, doğa, akıl almaz bir sabir ve tevekkül veriyor!

Çünkü o zamana kadar gülen, oynayan, otur deyince oturan, problemsiz, sana hayran çocuk, ergenlik dönemine girince aniden gidiyor ve yerine bir deli geliyor!

Üstelik orijinal bir deli de değil, bildigin deli.

Deli dediğin ne yapar? Garip garip giyinir, ona buna gerekli gereksiz bağırır, ağlar, kendini odaya kapatır, bütün gün gözünü dikip bosluğa bakar.

Ergen bir çocuğun deliden hiçbir eksigi yoktur, fazlası vardır!

Deli en azından haddini bilir.

Delilerle ilgili en çok sevdiğim özellik de budur. Seninle kişisel tartışmalara girmez, zorla bulamazsan kendi kendine delirir.

Oysa ergen, sadece sizofreni, depresyon, hatta manik depresyon özellikleriyle yetinmez, sana da saldırır.

Anneyi babayı asagılar, evi asagılar, arabayı asagılar, televizyonda seyredilen programı asagılar. Kavgasını çıkarır, ortalığın tadını kaçıır, sonra gider yine hücrelerinde açar müziği, boşluğa bakmaya devam eder.

Bu sebeptendir ki, ergen çocuk sahibi aile üyelerine Allah'ın bir hikmet , salgılarıyla ilgili olabilir, böyle bir sakinlik, bir sabir gelir.

Yoksa ergen çocuğu kimse çekmez.

OKUMA BAYRAMLARI, MEZUNİYETLER

Eğitim süresince her basamakta insan kutlamalar yapar.

Mesela okuma bayramı vardır değil mi?

İlkokul birinci sınıfın sonunda, artık okuma yazmayı öğrendin diye, güya sana eğlence düzenlerler.

Palavra, yine bir sürü angarya yüklenir zavallı çoluga çocuğa!

Mesela siir ezberlersin mecburen. Sonra röntgen yaparsın. Röntgenleri bilir misiniz? Kızlar erkekler konulu kıyafetler giyer, mesela bahriyeli, Osmanlı falan gibi ve duruma uygun şarkılar söyleyip, öğretmenin hayal gücünün ürünü olan, içler acısı koreografilerle dans ederler!

Çoğu çocuk için arkadaşlarının gözünde madara olmaktır ve iğrenç bir şeydir. Gerçekten.

Bu kadar zahmetin sonunda da ödül olarak bir tane kıymetli-kıymetli kırmızı kurdele takarlar sana! Bütün sene deftere birer sayfa harf yap, eğri çizgi, doğru çizgi, bilmemne, fişlerle uğraş, ondan sonra yetmiyormuş gibi bir de bahriyeli kıyafetiyle, "Gel dans edelim bom traylalom" diye kepaze ol, sonra al sana kırmızı kurdele!

İnsan bir cep telefonu verir, ne bileyim bir bilgisayar oyunu verir, hadi bir çikolata verir, ağzı tatlansın çocuğun.

Aynı şey lise mezuniyetinde de vardır.

Mezuniyet töreninde cübbe ve kepe giymeye hak kazanırsın.

Ay ne güzel! Ben de yıllarca kimya elementleriyle, trigonometriyle, Divan edebiyatıyla falan bunun için uğraştım! Kimseye yakışmayan taş gibi kepe giyeyim, üzerine de bir cübbe, aman ne güzel, hep isterdim de bak, bugüne kismetmiş!

Bence lise mezuniyetinde de arzuya göre saçları farklı renklere boyatma, kazıtma, küpe takma, piercing, dövme gibi görünüş değişiklikleri olmalı ki, çocuğa bir ödül, ne zamandır istediği bir şey verilmiş olsun.

Bu eğitimle ilgili törenler kanımca yanlıştır, eğlence ve kutlama biçimleri tamamen değişmelidir.

NİNNİLER

Çocuk ninnilerini kim yazmışsa, kendisiyle tanışmak istiyorum.

Anonim diye bir adammış bu, birçok eseri var, galiba artık yaşamıyor!

Ve fakat, bence en başarısız çalışması, dandini dandini das-tana diye başlayan ninnidir.

Ninninin amacı nedir? Çocuğu uyutmak, bir nevi müzikli masal anlatmak.

Dandini dastana diye isimlendirebileceğimiz ninnide ne olur?

Bostana danalar girer! Lahanalara yönelirler. O esnada bostancı bunları fark eder, kovmaya hazırlanır ve ninni biter. Dandini dandini dastana!

Ben çocuk olsam sabaha kadar uyumam!

Bostancı danalara saldırdı mı? Lahanelerin kaçta kaçını kurtarıldı? Danalar çok dayak yedi mi? Bir direniste bulundular mı? Hikâyeye nasıl bitti?

Bu soruların hiçbirini, ninnide cevaplanmıyor!

Yani çocuğu oturt, Yıldız Savaşları'ni seyrettir, düşmanla yapılan işin savaşının orta yerinde, zurnanın zırt dediği yerde, kapat televizyonu, çocuğu uyumaya gönder, aynı şey!

Onun için bu ninni asla başarılı olamamıştır. Çocuk asla uyumadığı gibi, uluya uluya ağlamaya devam eder.

Zannediyorum, Anonim Bey ninniye bitirmeden öldüğü için, bu yarım kalmış bir eserdir! Bence ninni, bostancı ve danaların el sıkışıp küçük bir miktar lahana karşılığında anlaşarak, sevgi seli içinde dost olduğu bir finalle bitmeli ve çocuklar artık daha rahat uyumalıdır!

MASALLAR

Kimse okumuyor, kitap okunmuyor, herkes şikâyet ediyor.

Sebebi çok basit. Çocuklara ilk okuma merakını asılamak için yazılmış kitaplara, yani masallara göz atalım.

Masala kilim.

Pamuk Prenses nedir mesela?

Anne ölüyor, dakika bir gol bir!

Üvey anne manyak, "En güzel benim" diye, kızı bir cadı aracılığıyla zehirletiyor! Külkedisi'nde

sadece anne kötü degil, ablalar da ruh hastasi!

Yapilan iskencenin, asagilamanin haddi hesabi yok.

Üstelik sonuç olarak bahtsiz kizin buldugu prens de biraz tuhaf, kafayi ayaklarla bozmuş! Bütün kadınlara ayakkabi denettiriyor.

Uyuyan Güzel'de yine kurban bir genç kız! Bu sefer ilaçla uyutuluyor!

Hepsi birer korku filmi.

Yani bir tane mutlu masal ailesi yok mudur? Anne, baba, çoluk çocuk piknige gitsinler, kelebek avlasınlar mesela.

Ne ki amaç? Çocuklari hayatın zor ve aci yanlarına da alistirmek mi?

Kardesim belki çocugun hayati güllük gülistanlık geçecek!

Hadi güllük gülistanlık geçmesin diyelim. Sınıfta kalabilir, fakirlik çekebilir, sevgilisi terk edebilir, ama büyük ihtimalle kendisini elmayla zehirletecek bir üvey annesi olmayacak! Hayattaki en büyük problemi o küçükken okudugu masalların psikolojik travmasından kurtulmak falan olabilir!

Bu arada genellikle bu masallar da çocuga uyumadan önce okunur. Sikiyorsa kendin yap, "Söyle bir Omen seyredelim, sonra misil misil uyurum!"

Derdiniz ne? Ondan sonra insanlar yeteri kadar okumuyor diyorlar. Tabi okumaz, üvey anneler, cadılar, bilmenineler, pistirdiniz insanlari, kitap görünce kaçıyorlar.

ÇOCUKLAR

Hirsizliğe karsi alarm, yangın alarmi, hatta deprem alarmi...

Halbuki ben en sik görülen kazalar için bir önlem alındığını zannetmiyorum.

Su sahneyi hepimiz bilirsiniz: Çocuklu aile olarak misafirlige gidilir. O ev de çocukluysa, anne babalar rahat etsinler diye, ilk önlem olarak, yeme içme bittiginde, çocuklar oynasin-lar diye arka odaya gönderilirler.

Simdi bu hareket, patlamaya hazır bir bombanın pimini çekmek gibi bir şeydir!

Çocugu gözünün önünden ayırmayacaksın. Çocuk potansiyel kaza mimaridir!

Çocugun tek basına sesi çıkmiyorsa korkun, birkaç çocugun sesi çıkmiyorsa panikleyebilirsiniz!

Birkaç çocuk, eger hemen kaynastilarsa, ki genellikle öyle olur, asla sizin tahmin ettiğiniz masum seyleri yapmazlar.

Özellikle anneler bu konuda çok iyimserdirler çünkü. "Hadi bakalım oynayın uslu uslu" dedikten sonra seçenekleri sayarlar: "Yapboz yapın, birbirinize bilmeceler sorun, legolarla ev yapın, hadi bakalım."

Bir araya gelmiş birkaç çocuk bunların hiçbirini yapmaz. Bunları büyükler yapar.

Anne daha odadan çıkar çıkmaz çocuklardan biri mesela söyle diyecektir: "Aklıma süper bir fikir geldi, masadan kanepeye trampelenle atlamacılık oynayalım."

Çocukların uydurduğu oyunlar, kulaga sanki bu saçmasa-pan aktivitelerden bir ticari kâr elde edilecekmis, bunlar birer geleneksel iş koluymuş gibi gelir. Hayvancılık, arıcılık gibi, "Masadan kanepeye trampelenle atlamacılık," "Çatal bıçaklarla savaşçılık", "Masanın etrafında kusana kadar dönmeçilik".

Aralarından birisi böyle saçma ve tehlikeli bir şey teklif edince ötekiler hemen "Evet, süpeer hadi"

derler ve baslanır. Çünkü çocuklar terörist grup gibidirler. Kimsenin ismi cismi, yakınlık derecesi, arkadaşlığın eski mi yeni mi olduğu, sohbet, falan önemli değildir. Hedeflenen amaç için çalışılır ve eylem gerçekleştirilir!

Ve elbette kaza geliyorum demez. Misafirlik genellikle maddi zayıf, kirip dökme, hafif yaralanma, birbirini suçlayarak uluya uluya agramayla sona erer ve anne babalar asla ders almaz!

ÇOCUK BESLENMESİ

Hep söylüyorum, çocukluk, insani hayatın zorluklarına hazırlayan bir dönemdir ve çocukluğu özlemek için de hiçbir sebep yoktur.

Yani bu yaşları hafif hasarla atlattıysan bir daha sana hiçbir şey olmaz. Bir tür askerlik veya daha da iyisi çile dönemleri diyebiliriz bu yıllara.

Bebeklikteki pohpohlanma ve simariklikten eser yoktur, biraz büyüdüğünde yaşadığın özgürlük ve eglence de henüz başlamadığı için, hayatın berbattır.

Bu özellikleri'mesela beslenme konusunda da görebiliriz.

Bebeklikte yediğin bisküviler, meyveli pudingler, çikolata-

li muhallebiler ve binbir çeşit süt tatlısı türündeki yiyeceklerden çocukluğa geçiste eser kalmaz.

Üstelik eriskin yasta yapabileceğin çikolata, kahve, ocakba-si, çigköfte, meze gibi simarikliklardan da bu yaşlarda eser yoktur.

Çocukken nedense anne babalar kendi yemeyecekleri şeyleri size yedirmeye uğrasırlar.

İçinde, beyin, karaciğer olan köfteler, ezilmiş ispanak yemekleri, kereviz, pırasa, tatsız tuzsuz sebze çorbalari.

Ve o anne babalar sanki sebebini bulmak çok zormus gibi hep aynı seyden sikâyet ederler: "Ay bebekken ne bogazliydi bu, biraz büyüdü nasıl zor yemek yiyor." Ya, neden acaba?

Koy önüne muzlu muhallebi yine yer, sen kiymali kabak yemegini püre yapip çocugun bogazina tikmakta ısrar edersen, üç yasındaki ilk anoreksi vakasini da görebilirsin, sasirma!

Lütfen çocuk beslenmesine, en az kendi beslenmemiz kadar özen gösterelim, ama damak tadi açısından.

BURAK NE YAPIYOR?

Simdi, daha ziyade, çocuklar degil anne babaların dedikodusunu yapmak istiyorum.

Tamam, anladik, çok kutsal bir durumunuz var. Askinizin meyvesi falan, ve elbette sizin çocugunuz hem çok güzel, hem süper sirin hem de üstün zekâli.

Fakat sonuçta çocuk.

Anne babalar çocuklarıyla ilgili birkaç konuda çok hassastirlar. Bir kere çocugu olan arkadasin varsa, illa her konusmada çocugu soracaksın.

"Burak n'apiyor? Allah askina söyle, Burak n'apiyor?"

Ya Burak ne yapacak?

Burak üç yasinda!

Yiyor, altini kirletiyor, uyuyor ve oynuyor, genel olarak bu.

Ne diyecek anne baba cevap olarak?

"Ay iyi, çok seker, valla kosturup duruyor". "Ay çok büyüdü, kocaman oldu ablası, gel gör bir gün, hatta sana birakalim, oynarsın" (Tabii, deliyim çünkü) veya, "Ay hastalandi geçen hafta, atesi çıktı," falan.

Ki bunların hiçbiri de Burak'a özel durumlar degildir. O esnada dünya üzerinde 2 yıl 11 aylık bütün çocuklar asagi yukari aynı seyi yaşamaktadırlar.

"Burak ne yapıyor?"

Sevgilisinden ayrıldı, bunalıma girdi, artık Bodrum'da yasiyor! Isten atıldı! Kansere çare buldu! Etiler'de süper ev aldı! Yogaya basladı!

Ne yapacak Burak? Üç yasinda herif! Nasıl enteresan bir hikâyesi olabilir ki çocugun?

Yine de anne babalar bir seyler bulup saatlerce esir alırlar, anlatırlar, o da ayrı mesele.

KONUSANI TAHTAYA YAZARIM

Ne sinirdi ilkokulda degil mi? Konusmak yasak, konusanlari da tahtaya yazarlar.

Simdi, güya egitim insani gelecege hazirlayan bir sey, ama bu konusanlarin ceza almasi insani hangi meslege hazirliyor merak içindeyim!

Çünkü benim bildigim kadariyla size sustugunuz için para ödenen bir meslek yok. En azindan benimki öyle degil.

Mim sanatçisi olmadiginiz sürece, "Okulda sus dedilerdi, ben de bütün gün susup otururum, gelsin basari, gelsin söhret" gibi bir yanilgiya düsmemek lazim.

Hatta aslinda tam tersi dogrudur diyebiliriz.

Konusup tahtaya yazilan arkadaslar, sizlerden biriyim ve sizi anliyorum! Hiç endise etmeyiniz. Siz nasil olsa bir baltaya sap olacaksınız. Bu hayatta bir kere bile tahtaya yazilmamis arkadas ise yasami boyunca itilip kakilacak ve büyük ihtimalle 40 yasinda hâlâ anne babasiyla oturuyor olacak! Yalnız tah-

taya yazandan korkacaksın, onunla iyi geçinin, ne olur ne olmaz!

Aslinda olay çok nettir.

Tahtaya yazdigimiz isimler, simdiden bir söhret kazandilar, buyrun. Bütün sinif onlari tanidi! Aysegül, Mehmet, Ser-kan. Simdiden isim yaptilar, su veya bu sekilde! Digerleri ise "digerleri" olarak kalacak.

Ayrica, o konusanlar, demek ki söyleyecekleri bir sey var da konusuyorlar. Ne kadar bos olursa olsun, en kötü ihtimalle, arkadasina "Benim çilekli silgim var, bak, senin var mi?" falan bile diyor olsa, demek ki o ileride sosyal bir insan olacak, en azindan.

Sessiz arkadaslar, sizlere de tesekkür ediyoruz, belli bir sey ki mesela gazeteci olmayacaksınız. Avukat, doktor, mümkün degil. Sahne sanatçisi, yönetmen, oyuncu, sarkici, televizyoncu asla. Yani kendinizi bilgisayara vermediginiz sürece zengin olma ihtimaliniz yok!

ÜSTÜN ÇOCUKLAR

Her anne baba kendi çocugunun çok üstün özellikleri oldugunu düşünür.

Özellikle son yillarda, özel okullarla da falan is aldi yürüdü: "Benim oglum satranç sampiyonu, kizim dikis dersi birincisi, benim çocugum tarihten hep 10 alır, tiyatroda basroller hep bizimkine, sinif besincisi, voleybol takiminda, resmini okul sergisine aldilar..."

Herkesin çocugu muhakkak özel bir konuda ender rastlanan bir basari göstermistir! Hiçbir sey olmasa dostluk kulübü üyesi, temizlik kolu baskani falandir.

E okullarda bu kadar aktivite olursa, çocuk elbette bir seyde dikis tutturacak!

Yani 30 kisilik sinif için 25 adet sosyal kulüp açarsan, çocuk muhakkak, istese de istemese de bir seylerin baskani mas-kani olmak zorunda, kadro fazlasi var çünkü.

Geri kalan bes kisi de hiçbir aktivite veya derste sivrilme-diyse, anne babalar zaten "E çok ilginç ve özel bir çocuk, arkadaşlarından farklı kendi dünyasında, herhalde sanatçı olacak" diye bir teselli içine girecekler, kaçari yok.

Yani çocuğun "bundan adam olmayacak" etiketini kazanma ve sonrasında sürpriz yapma sansi simdiki zamanlarda hiç kalmamistir diyebiliriz!

Bu ilk bakista iyi bir sey gibi görünse de gelecek yillarda, çocuk "dogayi koruyanlar kolu" baskan yardimciligindan ayrilip, gerçek hayata girdigi zaman hayal kirikligi olabilir.

Yani gerçekten ender bulunan yeteneklerden degilse, anne babaların "Ayy, bu küçükken ne kadar parlak bir çocuktü, "Yasliari karsidan karsiya geçirelim kolu baskaniydi", "Bir liderdi. Bak üniversiteyi bile bitirmedi, ola ola özel bir sirkette satis elemani oldu. Ne hata yaptik? Belki de üstün çocuklar için hazirlanmis özel bir eğitim almaliydi" yorumu kesin!

Yani simdiki çocukların bazilari için, 20-25 yaslarında bir hayal kirikliginin getirecegi depresyon yüksek ihtimal maalesef.

Tabii sözüm özel yetenekler, dahiler için geçerli degil.

MY NAME IS...

Dil öğrenmek öyle kolay bir is degildir.

Neler çekersin, özellikle de küçükken.

Yabancı dille eğitim yapan kolejlerin, Anadolu liselerinin ilk yilinda, daha ilk günden itibaren İngilizce konuşma mecburiyeti gelir. Türkçe konuşmak yasaktır, yabancı dili çabuk öğren diye. Peki bu yasak gerçek hayata nasıl geçecektir?

Tut ki on iki yasındasin, İngilizcede sifir kilometresin. Türkçe yasak.

Yaninda da tanımadigin bir arkadaşın oturuyor. İlk gün "Hello, my name is bilmemne"yi öğrenmissin.

"Hadi, every-body, birbirinizle tanisin" dendi, ki öyle denir. Birbirine dönüp böyle salak salak el sikisirsın:

"Hello my name is Gülse."

"Hello my name is Ayse."

Eee? Bu arkadaşlık nereye gidebilir?!

Tanisma asamasini böylece atlattik tamam, kaynasma asamasinda ne yapacagiz? Yarini bekleyip söyle bir sohbet mi açacagiz: "Ayse, this is a pencil!"

Bu mu sohbet? Yanindaki "Ulan amma mega salagin yanina düstük daha ilk günden" demez mi?

"Yaa, this is a table" diye cevap mi verecek?

Subat tatiline kadar söyleyeceklerimiz hep simdiki zamanda mi geçmek zorunda?

Ingilizce fiil çekmeyi öğrenmedik diye geçmisse ve gelecege ait bir seyler anlatamayacak miyiz?

Saçma bir yasaktır, ayrica da tekrar ediyorum, yabancı dil öğrenmek bunlara ragmen zordur.

GÜZELLİK, SAĞLIK

JAPONLAR NIYE YASLANMAZ?

Biliyorsunuz anti aging, yani yaslanmama, hep genç kalma olayi, aldi yürüdü.

Zeytinyag yiye yiye bir hâl oluyoruz, umarim bir ise yarar.

Fakat sayin tip otoriteleri, buradan size bir soru yöneltmek istiyorum: Hayat boyu tereyag yemeyince ömrüm alti ay falan uzaya-caksa ben yokum! Bana bes yıllık garanti veriyorsan, iskender, irmik helvasi ve tereyagli pilavdan vazgeçeceğim. Mirin kirin ediyorsan, simdiden söyle, bu ise hiç girmeyeyim, adam gibi hayatimi yasayayim.

Evet. Biliyorsunuz Japonlar uzun yasiyor. Hatta hani 125 yasinda ikiz nineler var meshur, onlar da Japon.

Tip diyor ki, efendim bunlar balik yiyor, pirinç yiyor, ondan yaslanmiyor falan.

Aslinda neden uzun yasadiklarinin cevabi çok basit ve yine ben buldum!

Biliyorsunuz Japonlar bizim gibi degil. Bir kere minik insanlar, elleri ayaklari küçücük, boylari kısa.

Dolayisiyla mesela 300 metrelik bir mesafeyi bir Japonla bir Türkün ayni anda yürüdüğünü düşünün. Bir Türk dünyaya bedeldir o ayri, konumuz disi, onu söylemiyorum, ama böyle bir durumda minik adimlariyla Japon, Türkten birkaç dakika sonra hedefe varacaktır.

Biliyorsunuz Japonlarda çay seremonisi diye bir sey vardir. Üç Japon kadini geçiyor tepsinin etrafina, kimonolarla falan, biri çay yapragini koyuyor, öteki yapıyor, öteki servis ediyor, selam veriyorlar falan, saatlerce.

Biz ne yapıyoruz? "Oglum 2 tavsan kani," çocuk tak getiriyor koyuyor.

Bütün bu mantigi hayata yayin!

Evet, Japonların her şey için daha çok vakte ihtiyaçları var. Dogada her şey böyle adil ve orantılı. Japon bahçelerini duymussunuzdur. El kadar bir kum havuzu, iki üç çalı, adam elli altmış yıl orayla uğrasır. Gelenek böyle.

E şimdi Japonun ömrü senin kadar olsa, her Japon bahçenin yarisına gelmeden ölür. 110-125 yıl yaşayacak ki işlerini halletsin. Buna zaten en bastan Japonca öğrenmenin ne kadar zor olduğunu da ekleyin!

Bu anti aging tespitimi de yine bilim dünyasıyla bedava paylaşıyorum, maksat insanlığa hizmet.

KELLİGIN DAYANILMAZ CAZİBESİ!

Kellik, erkekler için elbette biraz cazibenin yitirilmesi demek.

Üstelik tam olarak da çaresi bulunmuş değil.

Bu yüzden kel erkekler için "Hormonları çok fazla, yani çok erkekler, bu yüzden saçları dökülüyor" gibi, artık bilmem doğru mu yalan mı, birtakım laflar ortaya atılmıştır.

Yalnız hemen eklemem lazım, bu bilgi kel erkekler için çok önemli olabilir, ama kadınları pek etkilemiyor!

Yani "Bunu on yıl daha yazalım, söyleyelim, bak bakalım kel erkekler kadınların gözünde saçlı erkeklerden daha seksi ve cazip oluyor mu, olmuyor mu", gibi bir iddiaya girismeyin. Olmayacak!

Bu tür laflar tesellidir arkadaşlar. Kısa boylu kadınlar için de hiç yaslanmaz derler. Hayır efendim, yaslanırlar. Ama yüzölçümüne vurduğunuzda daha az bir bölge yaslanır tabii, onu kast ediyorsanız başka!

Sasılık seksidir; büyük burun, güçlü kişilik göstergesidir. Hayır efendim, bunların hiçbirini, asla yemedim!

Sizi de kellik konusunda kendinizi bilmeye ve gerçekleri görmeye davet ediyorum.

EKRAN GÜZELLERİ

Ünlü ve güzel kadınlar bütün dünyayı yakından ilgilendirir.

Ne giymişler, ne çıkarmışlar, vücut ölçüleri kaçmış, ne yiyorlarmış, herkes pek meraklıdır.

Zaman zaman da, bu kadınlarla ilgili, güzelliklerini kaybetmeye başladıkları yönünde birtakım haberler çıkar.

Siradan insanların hayatına bir nebze olsun mana katma amacıyla yapılan bu haberlerde, o ünlü güzel kadın ya sisman-lamıştır, ya kirismistir, ya da "aman makyajsız hali ne kadar çirkin" dir.

Claudia Schiffer kiristi, Naomi kilo aldi gibi bu haberlerde, bir de bu muhtesem kadınların tesadüfen uykusuz bir günlerinde, makyajsız, kiliksiz, alisveris merkezinden çıkarken ters açıdan çekilmiş fotoğrafları kullanılır.

Normal, ev kadınları falan da bayılırlar bu fotoğrafları birbirlerine göstermeye. "Bak Naomi'ye, bingil bingil olmuş, ya, e yas tabiii, bir de çocuk doğursun görürüm ben onu. Ben de Alican'dan önce inceciğim, aynı böyle" falan şeklinde.

Tabii sen Alican'dan önce Naomi'ydin, biz farkında değildik!

Bir de aynı kadınların ünlüyü gerçek hayatta görüp beğenmeme sohbetleri vardır. "Ben onu sokakta gördüm, hiç güzel değil, nasıl çirkin nasıl çirkin. Televizyonda tül perdenin arkasından çekiyorlarmış böyle"

gibi sohbetleri duymussunuzdur.

Bir de dönem dönem selülit tartışmaları bas gösterir bu muhabbetlerde. "Ay o güzel mi ayol? Her tarafı selülit, resmini çekmişler gazetede gördüm" falan diye anlatır bazı kadınlar. Kardesim, kendin 95 kilosun 1.45 boya! Biyıkların da kocandan daha gür! Ne selülit? Selilüt senin hayatta basına gelen en güzel şey olabilir!

Hep birlikte itiraf edelim ve bağrımıza tas basalım, resimlerde, televizyonda falan güzel görünen kadınlar çoğunlukla gerçekten güzeldir, nokta!

SOSYAL İLİSKİLER

OTLAKÇI KÜLTÜRÜ

Sigaranın kendisi yeterince kötü bir alışkanlık değilmiş gibi, tiryakilerde bir de birbirinden .otlanma alışkanlığı vardır!

O ne tür bir bağımlılıksa, sokakta, kafede, hiç tanımadığınız insanlar bile bazen, "Pardon tek sigaranız var mı?" gibi lüzumsuz samimi isteklerde bulunurlar.

Sigara otlanmak çok tuhaf bir sosyal davranıştır!

Kimse kimseye "Bak cüzdanından para aldım, tamam mı? Parfümünü kullanıyorum, fist fist fist, merci!"

Paltonu giyip gittim, hadi bye bye" gibi laubali "aliverip gidivermeler" yapmaz! Ama sigara sanki bütün toplumun malidir.

Ortada duruyorsa birisininindir ama aynı zamanda herkesindir. Otlakçı izin almaz, sadece küstahça bilgilendirir: "Aldım bir tane" şeklinde.

Sigaranın yan etkilerinden biri anlaşıyor ki yüzsüzlüktür!

BURÇ SOHBETLERİ

Olur da yolda rastlarsınız, sohbet açılır falan, lütfen benimle astroloji sohbetine girmeyin, rica ediyorum!

Isin gücün ortasında, veya önemli bir sohbette, durduk yerde baslar bu isin meraklisi:

-Sen Yengeç misin?

-(Hayir insanim!) Hayir, Balık burcuyum.

Bilirkisi susmaz:

-Tamam iste, Balık. Nasil, ayni. Su grubu. Benim ablam da Balık...

Ondan sonra isin yoksa yarim saat dinle!

O ablasini anlatir, öteki "Benim bir arkadasimin kardesi de Balık, o da böyle çift kisilikli" diye devam eder, oradan Oglak'lara siçranir, oradan Basak'lara... Herkes kendini anlatir, kendini birbirine anlattirir, Ikizler, Boga derken bir sessizlik olur....

Sen tam "Hah" dersin, konuya dönüyoruz. Derkeeeen...

Pat:

-Peki yükselenin ne?

Allahim, bir yarim saat daha!

Astroloji kadar gerzekçe bir sey var mi? (Astrologlar bana e-mail yollamayin, okumam.) Yani ayni 20 gün içinde dogmus bütün dünyalilarin, hayalperest ve sanatçi ruhlu olma ihtimali ne?

Hadi onu birak, gazetelerin burç köselerine bakarsak, mesela dünyadaki 24 Subat -20 Mart arasi dogmus bütün insanlar o gün, "Aksama dogru karsi cinsten biriyle ani bir yakinlasma içine" nasıl girebilirler?!

Yani dünyadaki milyonlarca insan ayni gün ayni saatlerde nasıl fingirdeyebilir?!

PARA PUL

LÜKSÜN BEDELI

Ucuzluklari takip eder misiniz, bilmiyorum.

Ben kaziklanmaktan nefret ederim.

Aslında kaziklanacaginizi önceden hissedip önlem almanin yollari vardir.

Mesela satis elemani, kravat olsun, peynir olsun, musamba olsun, ayakkabi olsun, satacagi üç boyutlu objeyi, sag eli arkada, sol eli önde ve ikisi de objenin altinda kalarak sunuyorsa bittiniz! Kaziklanacaksiniz demektir.

Hele parmaklarini zarifçe ve kesik kesik hareketlerle oynatarak malin özelliklerini anlatiyorsa, arkaniza bakmadan kaçin.

Ucuzluklarda malin özelligi anlatilmaz. Gömlek dokuz milyon bes yüz, pantolon on iki milyon bes yüz falan yazar.

"Eskitilmis Çin ipeginden, el dikisli, sedef dügmeli, mintan yaka, duble mansetli gömlek" falan diyorsa, gerisini dinleme, hemen uza! Fazla bilgi veriliyorsa, süpheleneceksin.

Ayni sey restoranlar için de geçerlidir. Hesapli yerlerde,

mönü, net ve kisadir: Sahanda yumurta su kadar, sehriye çorbasi bu kadar.

Fazla teferruat, yemegin geldiği ülke, hazirlanis sekli, rüh durumu, karakter özellikleri anlatiliyorsa, bir kola içip kaçin! "Morel mantariyla tatlandirilmis, dereotu püresinde bekletilmis, kiyilmis bebek domates yataginda körpe piliç gögsü", restoran dilinde, "Domatesli tavuk yiyeceksin, ama istersen ayni paraya tavuk çiftligi de kurabilirsin" demektir!

Bu kiyagimi da unutmayin!

BORSA, YATIRIM

Borsacilar, yatırım uzmanlari, benim sinirime dokunuyor!

Bogalar, ayilar gibi garip garip terimler, kisaltmalar, ADEL, BOLUC, CEMTS falan... Illa bunlari ezberleyeceksin. Ezberlemekle kalmayıp görünce hemen taniman lazim, çünkü televizyonun altindan hizli hizli geçiyor! "Borsadan para kazana-caksan bunlari çözmek zorundasın" demeye getiriyorlar.

Amaç

senin gözün korksun, parani bunlar alsın yatırsın, sen işlerine karışma, bu.

Kendi dilsiz alfabelerini bile yaratmışlar, hareketlerle anlatıyorlar, sırf baskası çözemesin diye.

Her meslek böyledir. Disaridan adamlar, olayi anlamasin da işlerini tek başlarına beceremesinler, bunlar para kazansın diye mesleki terimler, garip garip laflar bulmuşlardır. Avukatlık, doktorluk, mimarlık hepsi.

"Rizale-i süyu davasi, antidot, kontrendikasyon, nis, yigma plan" falan derler ki, hani "Bosuna ugrasma anlamazsin, biz o kadar yıl okuduk da söylüyoruz, uzmanina bırak, ver parasini kurtul" manasinda.

Hatta daha az eğitim gereken işler bile böyledir: "Kontrol kalemi, balata, buji, soguk lehim", gibi terimler, tamamen ustalara bir kariyer ve servet yaratmak için uydurulmustur!

Bir tek gazeteciler normal konusur müsterisiyle, yani oku-

yucuyla. Onun için insanlar "Onun yazdigi yaziyi ben de yazarim" diye bos bos konusurlar.

Yazamazsin kardesim!

Kaç sütun santime, kaç puntodan yazacaksın, spotunu, arabasligini nasıl atacaksın, haberinin üç ayagi var mi, 5N IK'si eksiksiz mi? Yaa, haydi bakalim, görelim seni.

N'oldu? Yazamiyorsun, n'oldu hayrola?!

Gördüğünüz gibi, bizimki de uzmanlik, sadece bunlari uluorta söyleyip hava atmayi sevmiyoruz!

HAVALI RESTORANLAR

Sik restoranlara gitmisligi olanlar bilir. Bilenler bilmeyenlere anlatsin.

Bu tür restoranlarda aksam yemeğiyle ilgili tuhaf terimler, garip durumlar vardır.

Mesela ilk yenen yemegin adi, "istah açici"dir. Listede de, istah açicilar diye yazar.

Ne yazik ki ben bu yemeklerden hiçbirinin istah açici bir etkisini görmedigim gibi, genellikle bu ön yemek beni tikar ve esas yemek için hissettigim tüm istahi öldürür!

Amaç istah açmaksa neden bir surup veya vitamin türü bir yardım alınmadigini hep merak etmisimdir.

En azından bu ilk yemeklerin içine bir parça katilabilir, böylece müşteri bos vaatlerle kandirilmamis olur!

Bu restoranlarda gelen hesaba baktiginizda "kuver" adi altında bir masraf göreceksiniz ki, lütfen masadakilere dönüp, "Kim yedi lan bu kuveri, hem de dört tane birden yuh!" seklinde bir kabalik yapmayin.

Kuver, kiralik evlerdeki hava parasi gibi, aslında pek bir karsiligi olmayan, ekmek su ve tabak çanagin masada olmasından kaynaklanan bir masraf kapisidir, itiraz etmeyiniz.

Baska bir masraf kapisı da bu tür yerlerdeki vestiyerdir. Her gün evde kendi basiniza bedava yaptiginiz, paltoyu aski-

ya asmak, sonra da alip giymek eyleminin lüks ve para kapani hâlidir vestiyer. Ona da sesinizi çıkarmayin, beni rezil etmeyin!

Yalnız tabii böyle lüks yerlerde, yemege oturur oturmaz sizi ayartan bir durum olur: Sanki siz oraya bedava yiyip içmeye gitmissiniz gibi, hiçbir sey söylemeden, masaniza ekmek-tereyagi, bardaginiza su konur, hatta bazen, "sefimizin ikrami" diye ufak tefek ne idüğü belirsiz yiyecekler de getirilir.

Bunlara kanip "Ooh, bizi burada taniyorlar, torpilliyiz torpilli" gibi bir havaya girmeyin.

Bir de sakın uyanıklık yapıp masadaki bedavaları yiyip içtikten sonra, "Yok biz doyduk zaten, sag olun, kalkıyoruz" gibi bir görgüsüzlük de denemeyin.

Bacaklarınızı kirarım!

İCAT ÇIKARANLAR

TEMBEL MUCİTLER

İcatların neredeyse hepsi, insanoglunun tembelliği yüzünden ortaya çıkmış.

Hepimiz çok enerjik, çalışkan, kosusturan insanlar olsaydık uzaktan kumanda, internet, dikis makinesi, çamasır makinesi, hiçbirine gerek kalmazdı!

"Beyler, bunun adı hesap makinesi. Artık işlemleri bu yapacak!"

"Olmaz! Biz kafamızdan yapmaya devam edelim. Hem beyin jimnastigi oluyor, değil mi arkadaşlar.

Parçalayın makine-yi!"

"Hanim, bak ne icat ettim. Bulasik makinesi! İçine bulasiklari koyuyorsun, o yikiyor! Devrim olacak devrim!"

"Bilmem. Hiç gerek yok ki. Ben elimde yikarım. Böylesi daha zevkli, çalışmak gibisi yok!"

İyi ki tembel yaratıklarız, iyi ki parmagimizi kimildatmak istemiyoruz. Böylece her gün yeni bir icat çıkıyor.

TUHAFA İCATLAR

Tüm zamanların en müthiş icadı neydi sizce?

Bilgisayar? Hayır, çünkü kullanması zor, herkes öğrenemiyor.

Araba? Hayır, çünkü tehlikeli bir araç, kazaları biliyorsunuz.

Çamasır, bulasik makinesi, mikrodalga fırın? Asla. Gayet sıkıcı, banal aletler.

Tüm zamanların en müthiş icadı, bence, genellikle ofislerde masa üstlerinde süs olarak duran, sallanan toplardır.

Hani bir kaide üzerinde dengede durur, metal çubugun ucundaki topa bir kere dokunduktan sonra saatlerce, sonsuza kadar, sallanır. İşte o.

Neden dersiniz kullanması kolaydır, sadece topa dokunuyorsun, bu açıdan gayet kullanıcı dostu bir alet denebilir!

Hiçbir tehlikesi yoktur, ayrıca son derece eğlencelidir, kendini kaptırırsan saatlerce seyredebilirsin.

Ama bütün bu sebeplerden en müthis icat oldugunu söylemiyorum.

Bir düşünün. Bir kere dokunarak sonsuza kadar, sen durdurana kadar hareket elde ediyorsun. Al bu prensibi, arabalara, televizyonlara, her seye uygula. Ne petrol lazım ne bir sey. Iste sonsuz enerji!

Bu icadim da, benim için küçük ama insanlik için büyük bir adım oldu. Hayirli olsun.

SPOR HAYATIMIZ

TEHLIKELI MACERALAR

Tehlikeli doga maceralari yapanlara çok gülerim.

Bunlar dönüşlerinde, eller paralanmis, cilt soyulmus, kilo vermis sekilde anlatirlar: "Katmandu'ya gittik, orada bir hafta açıkta kampta yattik. Böcekler falan soktu abi, önceden asi olmustuk ama bir arkadas hastalandi. Yine de, bir gece, var ya (var ya'ya da düsmammdir!) böyle bir kaplan gördük, çocuklariyla, yedi sekiz metreden, var ya, hepsine degdi!"

E, ben de gördüm!

Üstelik çiftlesmesini gördüüm, avlanmasını gördüüm, yemek yemesini gördüüm, hem de 50 santim mesafeden! Televizyonda!

Hatta bu esnada meyveli yogurt yedim.

Belgesel dedigimiz sey bunun için var kardesim. Sen evinde otur, rahat rahat seyret diye. Herkes kalkip Afrika'da, orada burada telef olmasin diye. Adamlar profesyonel, 50 kisi, araba, ekip, kamera, sudur budur kalkip gidiyorlar, çekip ge-

tiriyorlar. Sen ekmegini evde mi yapıyorsun, kiyafetlerini kendin mi dikiyorsun? Isi uzmanina birakacaksın, bunu bilir bunu söylerim.

ORTAOKUL SPORLARI

Spor yaptigimiz ve yapmadigimiz dönemlerle ilgili bir dengesizlik var.

Dikkat ediniz, insan bir yasa kadar mecburi spor yapmak zorundadır. İlkokulda sabah sabah insana zorla kültür fizik yaptirirlar, teneffüste zorla sınıftan çıkartilip, bahçedeki kosmali atlamali oyunlara katılmak mecburiyetinde birakilirsin. Sonra ortaokulda lisede falan beden egitimi mecburidir, bir de not verirler. O dönemde sporcu olmayan bir insanın kâbuslari baslar. Lisede beden egitiminden dogru düzgün bir not getirmek için dogustan dekatloncu olmak lazimdir! Her sporu yapacaksın, mecbursun.

Kâh voleybol, kâh basket, kâh takla atacaksın, köprü kuracaksın, bir yandan denge tahtasının üzerinde ahenkle dans edeceksin.

Bunların hepsini yapabiliyorsam niye bir de üniversiteye hazirlaniyorum? Niye işletmeye girmeye çalışıyorum? Devlet bize yardım etsin, olimpiyatlara katılalım, Allah Allah.

Sadece lise böyle atletik biçimde geçmez, daha bebekken bebeklere yaptırılan zorunlu jimnastikler vardır biliyorsunuz! Bebeğe her gün zorla kol açma, bacak kapama gibi stretching hareketleri empoze edilir ve asla fikri sorulmaz.

Ondan sonra ne olur? insanın en atletik, en siki yaşları biter, otuzlara yaklaşıyor ve mecburi spor sona erer. Halbuki esas şimdi başlamalıdır.

Ofislere mecburi beden hocası ve denge tahtası koyulmasını talep ediyorum. Ben artık ofiste çalışmıyorum ya, maksat seyredip eğlenelim.

HAKEM DE OYNASIN AZIÇIK

Futbol maçlarıyla ilgili anlamadığım şeyler var.

Bir kere ofsaytın ne olduğunu sadece ben değil, dünya üzerindeki birçok kişi anlamıyor, ondan bahsetmeyeceğim, bir girsek konuya bir daha çıkamayız.

Çim sahaların niye patlıcan gibi kusak kusak, böyle açıkli koyulu olduğunu da merak ediyorum aslında ama, o da değil konumuz.

Ben hakemlere büyük haksızlık edildiği kanaatindeyim!

Sahaya doğru söylenen sloganlardan söz etmiyorum.

Fark ettim ki futbol hakemi, diğer birçok sporda olduğu gibi tepelerde bir yerde oturup seyreden, ahkam kesen bir insan

değil.

Futbolda o sürekli küfür yiyen hakem futbolcular kadar kosuyor. Çat orada, çat orta sahada. İnaniılmaz bir performans.

Buna rağmen hakemlerin değeri bilinmiyor.

Daha bir tane spor spikerinin kalkıp, "Hakem kosuyor, hızlandı, oyuncularını geçti, topa yaklaşıyor, ceza sahasının hemen dışında, nefis bir çalım ile takım kaptanını geçti, ve evet, yanlış hareketi gördü, sarı kartını çıkardı, bravo hakem!" falan dediğini duymadım.

Adam 90 dakika dili dışarıda kosuyor, üstelik diğer futbolcular gibi yalandan yere yatıp kıvrılarak dinlenme, sinirlenip bağırıp çağırma gibi bir lüksü de yok.

Dakikalarca sakın sakın topun arkasında kosacak, üstelik bir kere vuramadan. Verin azıcık da o oynasın, yazık değil mi?

Hakemlerin kıymetini bilelim, futbolu sevelim.

SEYAHATLER

UÇAK YEMEGI

Uçak yolculuklarındaki yemek tepsileri beni intihara sürüklüyor.

Yani endüstri tasarımı bu kadar gelişmiş. Rahat koltuklar, kocaman tabaklar, her şey açılır kapanır, bilgisayarlar artık bir gerzeğin bile anlayabileceği kadar kolay. Ama uçak yemeği tepsi ve içeriğini kim tasarlamışsa, herhalde 1900'lerin başından beri aynı!

Bir kere her şey küçük: Küçük siseler, küçük çatal bıçak, küçük dikdörtgen tabak, küçük fincan. En basta o tepsiye her şeyi sigdiren kendisiyle gurur duymuştur ama, bir kere o ahengi bozdun mu, bir daha hiçbir şey yerine oturmuyor! Yapboz gibi.

Çatal bıçağını naylondan çıkardın, naylonu ne yapacaksın? Ekmegi fincanın içine sokmuşlar, çıkarttın, elinde mi kalacak? O oraya, bu buraya, değiştir değiştir, hep bir parça artıyor! Delirmek isten değil, zekâ

testi gibi.

Belki de insanlar yolculukta oyalansın diye yapıyorlar.

Bir de tepsiyi geri almaya geldiğinde hostesin bakışı vardır. Her şey yenmiş bitmiş ve yerli yerindeyse gülümser.

Ama tut ki sen zekâ testi çözemedin ve bardaklar tabak-

lar, naylonlar, çatal bıçak, burusuk peçete, karmakarışık, üst-üste, les gibi tepsiye yığılmış. O zaman hostes surat asar!

Çünkü onunda o tepsileri sigdirmesi gereken böyle kat kat yapboz arabası vardır, ve senin tepsi yukarı doğru sistiginden, bir kata sığmaz. O yüzden de "Bitirdin uçağın sistemini, insan gibi yesene" manasında iç

çeker.

Diyelim ki koridor tarafında değil, cam kenarında oturdunuz ve yemekler dağıtıldı. Ama sizin tuvalete gitmeniz lazım.

Zamanında yapsanız.

Şimdi sikiysa tepsiyi al, masayı kapa, yanmdakinden izin iste, o tepsisini alsın, masasını kapasın, ikiniz birlikte kalkın, tepsinizi kendi masanıza eğilerek geri koyun, yanınızdaki otursun, ve artık özgür müsünüz?

Yooo.

Koridorda yiyecek arabasi var. Servisin bitmesini bekleyeceksiniz.

AYNI BIZIM...

Farkli kùltùrlere alismak zor.

Mesela bizde diger kùltùrlerin pislighiyle ilgili bir takinti vardir. İnsanlar çok sik yikanmaz, yere tüküren vardir, umumi tuvaletlerin durumundan bahsetmeyecegim, ama baska milletlerin temizlik aliskanliklari özellikle ev hanimlarini pek igrendirir.

"Ay Almanya'ya gittik biz, orada eve ayakkabiyla giriyor onlar, âdetleri öyle, nasıl igrendim" gibi.

Bize göre bizden baska herkes biraz pistir, kabul edelim. Öyle bir takintimiz vardir nedense.

Bizden döğudakiler zaten pistir de bize göre, batidakiler de o kadar temiz degildir.

Amerikali desen hamburgeri elle yiyip, elini kotuna siler, Avrupalı kadın pedikür yaptırmaz, onlarda Arap sabunu yok, bunlar nevesim kullanmaz, falan filan...

Bu farklılıklara ragmen yurtdisina gidip gelen herkes de, orayı bizden bir seye benzeterek anlatir.

"Orada böyle yüksek bir tepe var, Çamlıca Tepesi gibi. Oraya çıktık! Ravioli yiyin dediler, bizdeki mantinin peynirlisi oluyor! Çok sik insanlar vardı, biri ünlüymüs, oranin Hülya Avsar'iymiş..."

Aynı bizim imece sistemi, aynı bizim raki, aynı bizim iç pilav, aynı bizim Bodrum...

Kardesim orjiinal hiçbir sey görmediniz mi, oraya ait, bizde olmayan mesela?

Yok, her sey, "Aaa aynı bizim bilmemne"!

O zaman niye gittin o kadar yolu?

MUHTESEM TATILLER

Tatil planlarken dikkat etmeniz gerekenleri siralıyorum.

İlanlara bakarken biliyorsunuz, çeşitli tatil terimleri göze çarpar: Tam pansiyon, 5 gece 4 gün, falan gibi.

Bunların arasında bazı baska terimler vardir ki, kesinlikle kaçınmanız gerekir.

Bunların basında "Animasyon" gelir. "Ay ne eğlenceli" gibi görünse de, aslında animasyon, çoğu yerde, yumurta atma, garip kıyafetlerle dans etme, ip çekme gibi çocuk oyunlarının büyüklere, görevliler tarafından zorla oynatılması anlamına gelir. Kaçının!

Otelin özelliklerinde yıldız mildiz görünmüyor da, nitelemeler "Sirin, sıcak, aile ortamı, yöresel" gibi sıfatlardan oluşuyorsa, anlayın ki sıcak su, klima, temiz çarşaf tamamen sansa bağlı.

"0-6 yas arasi çocuklar bedava!"

Iste bu, gördüğünüz anda, arkanizi dönüp hayatınız pahasına kaçmanız gereken bir ibaredir. Bu demektir ki, sessizlik, huzur ve temizlik konusunda standartlarınızı bayagi düşürmeniz lazim ve havuzun da amonyak oranı oldukça yüksek olacak!

Bunları aklınızda tutun. Yaz yaklaşıp tatil planladığınızda bana dua edeceksiniz.

SEYAHAT ARKADASI

Yalnız seyahat etmenin en zor taraflarından biri sudur: Yalnız seyahat eden diğer insanlar!

Biliyorsunuz insanoglu çeşit çeşit. Bunun sessizi var, utangacı var, gevezesi var, arkadaş canlısı var Allah korusun, ve özellikle bunlar seyahatte hiç çekilmez.

Otobüste, trende uçakta yan yana düştüğünde, bu arkadaşları bazı özelliklerinden tanıyabilirsiniz.

Bagajını koydu, oturdu. Yanında birisi, ve fakat elinde ne kitap var, ne gazete, ne walkman, üstelik camdan dışarı bile bakmıyor. Gözü ümitli bir tebessüm esliğinde diğer yolcularda, ve özellikle de sende.

Bittin! Bence o anda bileti yak ve al çantayı in.

Çünkü bu arkadaş, vasıta hareket eder etmez, önce zararsız görünen bir "İyi yolculuklar"la başlayacak...

"Orada mı oturuyorsunuz, burada mı oturuyorsunuz, ne iş yapıyorsunuz, a benim bir arkadaşım da o sektörde söyle böyle" derken, ne geçtiğin yerleri görebileceksin, ne iki dakika huzur içinde kitabına bakabileceksin!

Bu tipler zoraki üç beş sohbetten sonra, bu ilişkiyi gerçek bir dostluk zannederek talepkâr olmaya da başlarlar.

"Tatlinizi yemeyecekseniz alabilir miyim? Kitabınıza, (hatta senli benli olduk ya kitabına) bakabilir miyim?"

Derken, birbirini tanımayan ama yan yana oturan iki yolcu arasındaki kutsal oturma mesafesi, o görünmez fiziksel sınır da yavaş yavaş kapanmaya başlar, bir süre sonra bakmıssın omuzunda uyuyor!

Tasit araçlarındaki dar alanlarda ilk uyuyan kazanır, çünkü sadece bir kişinin kayılabileceği kadar alan vardır.

En kötüsü de, yavaş yavaş, yolcular ve görevlilerin de sizi bir ikili, yakın arkadaş, çift gibi görmeye başlaması olur.

Zoraki arkadas tuvalete gider, hostes gelip sana sorar, "Arkadasiniz kahve veya çay alacak mi?!"

"Ne bileyim ben, arkadasim yok benim, yalnız seyahat ediyorum, ve keske etmeseydim!"

Seyahat güzel seydir ama zaman zaman yorar.

KURUDUM, BITTÎM!

Uçak yolculugu zaten basli basina zevksiz bir sey.

Biliyorsunuz uçaklar aslında bilinmeyen bir irka ait, daha 212 minik insanlar için yapılmıştır. Pigmelerin daha minyonlari için falan olabilir!

Uçaklarda her sey olması gerekenin yüzde altmışı boyu-tundadır. Koltuklar, masa, yemek tepsi, çantaların kondugu "bas üstü bölmeler".

O uçak yanlardan elliser santim geniş olsa uçmayacak mi? Kardesim yapsanıza sunu azıcık ferah, efendi gibi oturalım.

Aynı zamanda uçakların bir Kerbela özelliği de vardır.

Hem yazları hem kışları, uçaklar sıcak ve kurak mekânlardır. Yemek kuru kuru, karton gibi gelir, su istersen, plastik bebek bardaklarında, yarım verirler. Havadan insanın cildi kurur. Tuvalete gidersin, sanki kuraklık çıkmıştır. Suyu idareli kullanacaksın. Sivi sabunu eline alırsın, musluğa basarsın, üç saniye var, ya da sabunlu ellerle tekrar basacaksın. Ve deneyimlerime göre üç defadan aza eller durulanmıyor. Nedir bu?

Koyun kardesim arkaya bir su deposu, kaç kurus? Ayıptır ya, salgın hastalık olacak!

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, her uçakta, zaman zaman koro halinde ağlasınlar diye, belirli aralıklarla serpiştirilmiş huysuz çocuklar bulunur.

Çocuklarınsa kesin uçaklarla bir problemi vardır.

Uçaga girerken, bakarsın dünyanın en sirin çocuğu, etrafa gülüyor, melek gibi. Uçak bir havalanır, inene kadar çocuğun içine şeytan girer! O ne bağırıyor, o ne sonsuz ağlamalar, o özellikle uçak hava boşluğuna girdiğinde sanki kötü bir şey olacakmış da onu hissediyormuş gibi, ne tüyler ürpertici çığlıklar atmalar!

Nasıl susturacaksın çocuğu? Normal insan değil ki, "Bak sakın ol, dünyadaki herhangi bir insanın uçak kazası geçirme ihtimali, araba kazası geçirme ihtimalinin yüz binde biri bile değil" desen, "Ha, e iyi o zaman" deyip susacak mi?!

Yine bayram seyranı olacak, seyahate gidilecek de, gitme-sek mi n'apsak. Çünkü kötü yolculuk da hiç çekilmiyor.

HINDISTAN'A SEVGILERLE

Hindistan, biliyorsunuz, çok egzotik bir ülke.

Ve bana kalırsa Hint filmleri Hindistan'dan bile daha egzotik. Muhakkak seyretmissinizdir, hiç seyretmediyseniz "Ava-re"yi görmüssünüzdür, çok eğlenceli ve değerli eserlerdir bunlar.

Bir kere mesela, bu filmlere bakılırsa, Hintliler dünyanın en hızlı hareket eden ve en hızlı soyunup giyinen insanlarıdır! Bir bakmissin pembe sarılı kızla pembe kaftanlı çocuk çayırda sarkı söylüyor, arkada pembe kıyafetli dansçılar. Nakarat bitiyor, hop aniden hep birlikte bu sefer nehir kıyısında dans ediyorlar hem de mavi elbiselerle! Ayol kostümü ne zaman degistirdin?

Hint filmlerinin ikinci en belirgin özelliği öpüşme sahnesi olmamasıdır. Sarkılar söylenir, karşılıklı ilan-i ask edilir, tam öpüşecekken, Hintli kız ani ve cilveli bir hareketle fırt diye kafasını öteki tarafa çevirip, çevik bir hamleyle kaçır!

Bu bir flört yöntemi olarak görünse de, aslında kültürün özellikleriyle ilgilidir kırımca. Biliyorsunuz Hint yemekleri oldukça baharatlı ve sarmisaklıdır.

Yani "Gel bir öpeyim", "Hmm, ay öpme şimdi sarmisak yedim" gibisinden bir durum da olabilir!

Bu sahnenin hemen ardından, kadın kaçır, dağlar bayırlar,

çayırklar, adam kovalar. Tam öpecekken, tak, yine kadın kaçmaya baslar.

Dünyanın en kalabalık ülkesinde kadın mı yok? Birak kardesim, belli ki kız istemiyor! Git dolas, Ganj Nehri kıyısında sana kız mı yok?

Hindistan'i daha gitmeden seviyorum.

Ercan Arikli'ya

Kaza geçiren Ercan Arikli degilmis!

Dün çok garip bir sey oldu!

New York'tan bir okul arkadasim aradi ve eski patronumla su anda bulduklari davette tanistigini, dergilerden bahsederken konunun bana geldigini, onun yaninda oldugunu söyleyip, görüşmek isteyip istemedigimi sordu!

Telefonun diger ucunda Ercan Arikli vardi!

Aramizdaki konusmayi özetleyerek size de aktarmak istiyorum:

-Hay Allah, ben bu serseme söyledim kimseyle görüşmem diye ama yine aramis, getirdi telefonu, elime tutusturdu. Ne haberler?

-Nasil ne haberler? Sok geçiriyorum Ercan Bey! Sizin cenazenize gittik, duman olduk, siz ölmediniz mi?

-Bak... Peki bak, anlatacagim ama aramızda kalsin ha!

-Tamam, anlatin, ölmediniz mi?

-Yavrucugum geçen sene de konusmustuk. Benim niyetim artık her şeyi birakip sicak, güzel bir yerlere, Bali'ye maliye yerlesmekti, biliyorsun. Bu son birkaç yıl çok tatsiz geç-

ti. O aksam üstü, baktim yine Istanbul'a sicak basmis. Kalkip Bodrum'a gitsen, artık o da sikti. Ayni yerler, ayni insanlar, etraf da yaslandi! Yarin öbür gün deprem olacak, bil-memne. Kendi kendime dedim ki, hayat kısa, burada hiyar gibi yaslanacagimiza, gidip uzun bir tatil yapayim, her yıl baska bir yerde yasarim.

-Ölen kimdi pekiyi?

-Sen beni dinle. Tam bunlari düşünüyorum, bir yandan da yürüyorum, karsidaki pastanenin önüne gelmisim. Dur dedim suradan biraz krokan alayim. Yahu hakikaten nefis yapıyorlar.

-Ercan Bey, kalp krizi geçiriyorum, sadede gelelim.

-Bak simdi gençsin tahammül ediyorlardir, ama yaslaninca, böyle herkesin sözünü kesersen bayiltirsin insanlari söyleyeyim!

-Tamam, pardon, dinliyorum.

-Ben krokan alirken bir bagiris çağiris oldu. Adamin birine otobüs çarpmis. Fakat yavrucugum, hakikaten inanilmaz. Tipi, üstü basi, ayni ben. Dedim ki, bunun gibi fırsat bir daha ele geçmez. Atla git.

Allahaismarladik seremonisi, her gittigin yerden esi dostu ara, geyik yap. Ikide bir telefon mesaji denen sinir seyle, e-maille, derginin, gazetenin tirajini, kapagini susunu busunu gönderecekler, sinirlenecegim, kafanda yine is, buradan kopamayacaksm. Hemen karar verdim. Esya bile toplamadim, buradan aliyorum.

-Yahu süründürdünüz bizi.

-Bana bak, nasildi cenaze?

-Kalabalikti. Herkes oradaydi valla, cenaze degil parti olsa çok eğlenirdiniz.

-Kizim, asil eglence buralarda vallahi, baska bir sey. Yeni dergiler falan çıkarmislar, muhtesem kitaplar aldim. Esas burasi. Bakayim bir süre sonra tatilden sikilirsam yepyeni bir konseptle buralarda dergi çıkartmayı düşünüyorum.

-Askolsun yahu, nasil agladik.

-Eh tabii, iyice aglasaydiniz, ayip denen bir sey var! Öyle çirkin erkek kalabaligi falan yoktu degil mi?

-Yok, hatta daha çok kadindi galiba!

-Iyi, aferin! Sik miydi herkes?

-Yahu süründük diyorum, ne sikligi?

-Kes tirasi Allahaskina!

-Simdi New York'ta mi yasayacaksınız?

-Dur bakalim, arastiriyorum simdi. Önce bir Güney Amerika'ya geçeyim diyorum. Burada hos bir grupla tanistim, onlarla önce Brezilya'ya gidecegiz. Hep sicak yerleri gezecegim. Sen bana su Mauritius'da bir restorandan bahsetmistin, söyle bakayim onu.

-Alain Ducasse'in yeriydi, bir otelin içinde. Ercan Bey, dergiler ne olacak peki?

-Bak ben sana bir sey söyleyeyim, bu kadar zamandır benimle çalışan insanlar, hâlâ bensiz bu isi yapamıyorlarsa ne hâlleri varsa görsünler zaten! Sizleri yetistirdik yavrucugum, görecegiz bakalim o kadar ukalaliginizin altında hakikaten bir seyler var mi!

-Görecegiz tabii, merak etmeyin! Üzülerek sunu açıklıyorum, ben bu konusmayı kösemde yazacağım.

-Alçaklik etme!

-Ne yapalim, bu isi siz öğrettiniz. Yazmazsam çatlarım.

-Inanmazlar.

-Olsun.

-Iyi hadi yaz, peki. Büyük sükse yaparsin, ben sana söyleyeyim. Parçalı yaz bari, rahat okunsun.

-Soru cevap düşünüyorum.

-O da iyi. Bana bak, usturuplu yaz yalnız, bir daha dönmeyecegim diye rezil etme beni. Dedikodu bölümlerini falan çıkar.

-Tabii, biraz sansürleyecegim.

-Hadi yavrucugum, bu kizin telefonu kapanacak. Bir de, bak ben sana bir sey söyleyeyim, su g.a.g.'da seni üstten çek-

mesinler, tanimasam kim bu bastibacak sey derim. Muhakkak söyle bak. Hadi canim bye bye.

-Bir daha görüşemezsek iyi eglenceler, iyi tatiller Ercan

Bey. Ama herhalde görürüz, hepimizin uzun vadede planı

aynı...

BITTI